

EUROPOS VARTOTOJŲ CENTRAS

2022 01 01 00:00 - 2023 01 09 14:00

EUROPOS VARTOTOJŲ CENTRAS

SC.BNS.LT (PRANEŠIMAI SPAUDAI)	2022-02-11	Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote
LITAS.LT	2022-02-11	Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote
JONAVOSZINIOS.L T	2022-02-11	Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote
L24.LT	2022-02-11	Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote
ELEKTRONIKA.LT	2022-02-13	Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote
ŠILUTĖS NAUJIENOS	2022-03-01	Paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiai
MLAIKAS.LT	2022-03-15	Šiandien minima Pasauline vartotojų teisių diena
SC.BNS.LT (PRANEŠIMAI SPAUDAI)	2022-03-15	Tvaraus vartojimo pavyzdžiai Europoje įkvepia – nuo nemokamo transporto iki maistą taupančių programėlių
LITAS.LT	2022-03-15	Tvaraus vartojimo pavyzdžiai Europoje įkvepia – nuo nemokamo transporto iki maistą taupančių programėlių
LOFFICIEL.LT	2022-03-16	Tvaraus vartojimo pavyzdžiai – nuo nemokamo transporto iki maistą taupančių programėlių
DELFI.LT	2022-03-23	Sankcijų sulaukęs kelionių organizatorius TUI keičia pavadinimą į FUN & SUN: ar saugu iš jų pirkti keliones?
KELME.LT	2022-04-21	Andrius Meškauskas
SIAULIURAJ.LT	2022-04-21	Apgavysčiu internete prevencijos savaitė neapsigaukinternete
KRETINGA.LT	2022-04-21	Apgavysčių internete prevencijos savaitė
KAISIADORYS.LT	2022-04-21	Apgavysčių internete prevencijos savaitė Balandžio 21 d. 2022
KELME.LT	2022-04-21	Apgavysčių prevencijos savaitė
ANYKSCIAI.LT	2022-04-21	Apgavysčių prevencijos savaitė
SILALE.LT	2022-04-21	Apgavysčių prevencijos savaitė
PANEVEZYS.LT	2022-04-21	Vyksta Apgavysčių internete prevencijos savaitė
VISAGINAS.LT	2022-04-21	2022-04-21 Apgavysčiu internete prevencijos savaitė (0) Neapsigaukite internete!
ARSA.LT	2022-04-22	Apgavysčių prevencijos savaitė
DZUKIJOSTV.LT	2022-04-22	Apgavysčių prevencijos savaitė
KELME.LT	2022-04-22	Apgavysčių prevencijos savaitė
RIETAVAS.LT	2022-04-22	APGAVYSČIŲ INTERNETE PREVENCIJOS SAVAITĖ

EUROPOS VARTOTOJŲ CENTRAS

2022 01 01 00:00 - 2023 01 09 14:00

VARENA.LT	2022-04-28	Ukrainos ambasada Lietuvoje kviečia prisijungti prie greičiausios pagalbos Ukrainoje likusiems ukrainiečiams
MOTERS SAVAITĖ	2022-05-10	Jeį daug skraidote
SC.BNS.LT (PRANEŠIMAI SPAUDAI)	2022-06-15	Vežėjas be jūsuų sutikimo gali atsisakyti priimti į lėktuvą: išaiškino, kas tokiu atveju priklauso keleiviui
LITAS.LT	2022-06-15	Vežėjas be jūsuų sutikimo gali atsisakyti priimti į lėktuvą: išaiškino, kas tokiu atveju priklauso keleiviui
LRYTAS.LT	2022-06-15	Vežėjas be jūsuų sutikimo gali atsisakyti priimti į lėktuvą: išaiškino, kas tokiu atveju priklauso keleiviui
MOTERS SAVAITGALIS	2022-06-24	Atgavę sugadintą bagažą nenumokite ranka
LRYTAS.LT	2022-06-26	Kelionių agentūra tik stiprių nervų keliautojams: trys atšauktos kelionės ir pakeistas skrydis namo sujaukė atostogas
LRT.LT	2022-06-29	Atidėjo ar atšaukė skrydį – ką reikia žinoti ir kada priklauso kompensacija?
SC.BNS.LT (PRANEŠIMAI SPAUDAI)	2022-06-29	Atidėjus skrydį oro vežėjas negali keleivių palikti likimo valiai: ar žinote, kokias turite teises?
DELFI.LT	2022-06-29	Ką daryti, jei buvo atšauktas skrydis ir kokia kompensacija jums priklauso?
LRT TELEVIZIJA	2022-06-29	Kompensacijos, atšaukus ar atidėjus skrydį
LRT TELEVIZIJA	2022-06-29	Labas rytas, Lietuva 07:00-08:00
LRT.LT	2022-06-29	Teisininkė: jeigu skrydis buvo atidėtas daugiau kaip dviem valandom, oro vežėjas privalo pasirūpinti laukiančiu žmogumi
DELFI.LT	2022-07-01	Ką reikia žinoti, kad nenudegtumėte ir išvengtumėte nuostolių užsienyje išsinuomoję automobilį
LRT.LT	2022-07-01	Ko būtina nepraleisti pro akis, kad nenudegtumėte nuomodamiesi automobilį?
SC.BNS.LT (PRANEŠIMAI SPAUDAI)	2022-07-01	Specialistai išaiškino, ko būtina nepraleisti pro akis, kad nenudegtumėte nuomodamiesi automobilį
KAUNO DIENA	2022-07-02	Svarbiausios taisyklės, kurias būtina žinoti perkant internetu: pardavėją sukčių gali išduoti net gramatinės klaidos
LRT RADIJAS	2022-07-04	Lietuvos diena 13:05
KLAIPEDA.DIENA.L T	2022-07-09	Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus
DIENA.LT	2022-07-09	Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus
KAUNO.DIENA.LT	2022-07-09	Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus
KAUNO DIENA	2022-07-09	Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus
KLAIPĖDA	2022-07-15	Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus

EUROPOS VARTOTOJŲ CENTRAS

2022 01 01 00:00 - 2023 01 09 14:00

LRYTAS.LT	2022-07-16	Atidėjus skrydį oro vežėjas negali keleivių palikti likimo valiai: išaiškino, kas priklauso
NAUJASIS GĖLUPIS	2022-07-16	Pirkdami internetu neskubėkite pervesti pinigų - vartotojų teisių gynėjai išvardijo, į ką būtina atkreipti dėmesį
SUVALKIETIS	2022-07-16	Sumaištis padangėje
VALSTIEČIŲ LAIKRAŠTIS	2022-07-20	Pataria, kaip išvengti nuostolių, užsienyje išsinuomojus automobilį
KLAIPĖDA	2022-07-23	Svarbu žinoti perkantiems internetu: vartotojų teisių gynėjai išvardijo, į ką būtina atkreipti dėmesį prieš pervedant pinigus
VALSTIETIS.LT	2022-07-26	Pataria, kaip išvengti nuostolių, užsienyje išsinuomojus automobilį
DELFI.LT	2022-08-01	Vėluojantys skrydžiai: kaip elgtis, kai planai keliauti lėktuvu nepasiseka
KAIMO LAIKRAŠTIS	2022-08-13	Ketinant užsienyje nuomotis automobilį
DIENA.LT	2022-08-14	Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos
KAUNO.DIENA.LT	2022-08-14	Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos
KLAIPEDA.DIENA.LT	2022-08-14	Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos
KLAIPEDA.DIENA.LT	2022-08-16	Oro uostuose tęsiasi chaosas, o specialistai sako: nesinervinkite ir žiūrėkite filosofiškai
KAUNO.DIENA.LT	2022-08-16	Oro uostuose tęsiasi chaosas, o specialistai sako: nesinervinkite ir žiūrėkite filosofiškai
DIENA.LT	2022-08-16	Oro uostuose tęsiasi chaosas, o specialistai sako: nesinervinkite ir žiūrėkite filosofiškai
DELFI.LT	2022-08-16	Oro uostuose tęsiasi chaosas: ragina nepamiršti kompensacijų ir įspėja dėl kitų metų
A-ZET	2022-09-01	ATŠAUKTAS JŪSŲ SKRYDIS? JUMS PRIKLAUSO KOMPENSACIJA!
LRT.LT	2022-09-25	LRT trumpai. Už atšauktą skrydį galite tikėtis ir 600 eurų kompensacijos. Ką reikėtų žinoti?
SC.BNS.LT (PRANEŠIMAI SPAUDAI)	2022-09-27	Kai atostogos tampa brangesnės nei tikėjotės - saugokitės (paslėptų) papildomų išlaidų
DELFI.LT	2022-10-11	Delfi rytas. Nutukimas – ne žmogaus apsileidimas, o liga: kas lemia augančius atvejų skaičius Lietuvoje?
LRT.LT	2022-10-22	Klausiate – atsakome. Ką daryti įtariant įsigijus klastotę?
DELFI.LT	2022-10-22	Žinomas prekės ženklas apgavo šimtus žmonių: negauna nei prabangių batų, nei pinigų
TV3.LT	2022-11-23	Artėja didžiausia išpardavimų diena – „Juodasis penktadienis“: 6 patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės
TV3.LT	2022-11-23	Artėja didžiausia išpardavimų diena – „Juodasis penktadienis“: 6 patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės
LRT.LT	2022-11-23	Artėjant Juodajam penktadieniui – patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės

EUROPOS VARTOTOJŲ CENTRAS

2022 01 01 00:00 - 2023 01 09 14:00

TELEFONAI.EU	2022-11-23	Penktadienį privalu būti itin atsargiems: patarimai kaip išvengti apgaulių ar pardavėjų triukų išpardavimų metu
SC.BNS.LT (PRANEŠIMAI SPAUDAI)	2022-11-23	„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės
LITAS.LT	2022-11-23	„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės
JONAVOSZINIOS.L T	2022-11-23	„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės
LTNEWS.LT	2022-11-24	Atmintinė: juodasis penktadienis jau čia pat, kaip apsipirkti atsakingai?
SC.BNS.LT (PRANEŠIMAI SPAUDAI)	2022-11-24	Metinė vartotojų konferencija „Etika ir sąžinė“ anonsas
MUGE.EU	2022-11-24	Ryt – juodasis penktadienis. Kaip apsipirkti atsakingai?
ELEKTRONIKA.LT	2022-11-24	„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės
EKSPRESS NEDELIA	2022-12-15	Неудачная покупка

Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Artėjant Valentino dienai pažinčių svetainės ir mobiliosios programėlės vilioja neturinčius antrosios pusės bandomosiomis narystėmis ir nuolaidų pasiūlymais. Tačiau ir čia reikia būti budriems, nes mėgstantys pažintis megzti virtualiai gali pakliūti į spąstus.

Dažniausiai problemų vartotojams kyla, kai paaiškėja, kad svetainių ar programėlių prenumeratos brangesnės, nei tikėtasi, ar atsiranda keblumų jų atsisakant.

Į **Europos vartotojų centrą** (ECV) Vokietijoje kreipėsi vartotojas, kuris už šešių mėnesių narystę kitoje ES šalyje registruotoje pažinčių svetainėje sumokėjo 329 eurus. Asmuo atsisakė sutarties praėjus 5 dienoms nuo sudarymo ir svetainėje užmezgė ne daugiau kaip 15 kontaktų, tačiau bendrovė už paslaugas pareikalavo sumokėti 247 eurus. Galiausiai, padedamas **EVC**, vartotojas pinigų atgavo.

„Būtina įsidėmėti pagrindinę taisyklę – vartotojas turi teisę atsisakyti internetu sudarytos sutarties per 14 dienų, o paslaugos teikėjas privalo grąžinti sumokėtą narystės mokestį.

Tačiau, kalbant apie registraciją pažinčių svetainėse, svarbus vienas aspektas: jei vartotojas per tą laiką peržiūri kitų narių profilius ar su jais susisiečia, paslaugos teikėjas nurodo, kad vartotojas jau pradėjo naudotis paslauga ir turi sumokėti kompensaciją, kuri gali sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. narystės mokesčio. Bendrovės tokią sumą pateisina tuo, kad svarbu ne sutarties trukmė, o kiek kontaktų asmuo per tą laikotarpį galėjo užmegzti“, - komentavo **EVC** Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balnienė.

Kitas svarbus dalykas – narystės pažinčių svetainėje nutraukimas. Kai kur, pavyzdžiui, Vokietijoje, sutartis savaime pratęsiama, jei vartotojas jos per tam tikrą laikotarpį neatsisako. Austrijoje paslaugos teikėjas sutarties pabaigoje primena vartotojui dėl sutarties atnaujinimo. Tam tikrais atvejais sutartis dėl narystės galioja tik iš anksto sutartu laikotarpiu.

Jei apsisprendėte registruotis pažinčių svetainėse, **EVC** Lietuvoje pataria įsidėmėti kelias taisykles:

Dar prieš užsiregistruodami pasidomėkite sutarties trukme ir atsisakymo galimybe. Prieš pasirašydami sutartį atidžiai ją perskaitykite. Dažnai profilio pašalinimas iš sistemos nenutraukia narystės, o sutarties nutraukimo sąlygos pateikiamos mažesniu šriftu. Jei netrukus po registracijos pastebėsite, kad paslauga neatitinka jūsų lūkesčių, nesinaudokite ja ir raštu paprašykite nutraukti sutartį. Rašto kopiją išsaugokite. Tai gali padėti išvengti narystės mokesčio ar jį sumažinti. Iš anksto sužinokite kompensacijos sumą. **EVC** teisininkai atkreipė dėmesį, kad vartotojai dažnai kreipiasi pagalbos į **Europos vartotojų centrų** tinklą (**ECC-Net**), kurio specialistai teikia nemokamą pagalbą nepavykus susitarti su pardavėju/paslaugos teikėju, kai šis registruotas kitoje ES šalyje, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje.

O jei esate iš tų, kuriems pažintis svetainėje buvo sėkminga, ir šįkart Valentino dienai renkate dovaną, žinokite, kad pardavėjui negalėsite grąžinti pagal individualų užsakymą pagamintų gaminių. Taip pat – fizinėje parduotuvėje pirktos kosmetikos, parfumerijos, apatinio trikotažo, taurių metalų gaminių. Tiesa, ši taisyklė negalioja perkant internetu. Tokiu atveju prekes galėsite grąžinti per 14 dienų, jei jos nepažeistos, neišpakuotos, nenaudotos ir nesugadintos.

Šis pranešimas buvo finansuojamas Europos Sąjungos Vartotojų Programos (2014-2020).

Pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomosios agentūros (CHAFEA) ir/arba jos teisių perėmėjos Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

<https://sc.bns.lt/view/item/415013>

Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Artėjant Valentino dienai pažinčių svetainės ir mobiliosios programėlės vilioja neturinčius antrosios pusės bandomosiomis narystėmis ir nuolaidų pasiūlymais. Tačiau ir čia reikia būti budriems, nes mėgstantys pažintis megzti virtualiai gali pakliūti į spąstus.

Dažniausiai problemų vartotojams kyla, kai paaiškėja, kad svetainių ar programėlių prenumeratos brangesnės, nei tikėtasi, ar atsiranda keblumų jų atsisakant.

Į **Europos vartotojų centrą** (ECV) Vokietijoje kreipėsi vartotojas, kuris už šešių mėnesių narystę kitoje ES šalyje registruotoje pažinčių svetainėje sumokėjo 329 eurus. Asmuo atsisakė sutarties praėjus 5 dienoms nuo sudarymo ir svetainėje užmezgė ne daugiau kaip 15 kontaktų, tačiau bendrovė už paslaugas pareikalavo sumokėti 247 eurus. Galiausiai, padedamas **EVC**, vartotojas pinigų atgavo.

„Būtina įsidėmėti pagrindinę taisyklę – vartotojas turi teisę atsisakyti internetu sudarytos sutarties per 14 dienų, o paslaugos teikėjas privalo grąžinti sumokėtą narystės mokestį.

Tačiau, kalbant apie registraciją pažinčių svetainėse, svarbus vienas aspektas: jei vartotojas per tą laiką peržiūri kitų narių profilius ar su jais susisiečia, paslaugos teikėjas nurodo, kad vartotojas jau pradėjo naudotis paslauga ir turi sumokėti kompensaciją, kuri gali sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. narystės mokesčio. Bendrovės tokią sumą pateisina tuo, kad svarbu ne sutarties trukmė, o kiek kontaktų asmuo per tą laikotarpį galėjo užmegzti“, – komentavo **EVC** Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balnienė.

Kitas svarbus dalykas – narystės pažinčių svetainėje nutraukimas. Kai kur, pavyzdžiui, Vokietijoje, sutartis savaime pratęsiama, jei vartotojas jos per tam tikrą laikotarpį neatsisako. Austrijoje paslaugos teikėjas sutarties pabaigoje primena vartotojui dėl sutarties atnaujinimo. Tam tikrais atvejais sutartis dėl narystės galioja tik iš anksto sutartu laikotarpiu.

Jei apsisprendėte registruotis pažinčių svetainėse, **EVC** Lietuvoje pataria įsidėmėti kelias taisykles:

Dar prieš užsiregistruodami pasidomėkite sutarties trukme ir atsisakymo galimybe. Prieš pasirašydami sutartį atidžiai ją perskaitykite. Dažnai profilio pašalinimas iš sistemos nenutraukia narystės, o sutarties nutraukimo sąlygos pateikiamos mažesniu šriftu. Jei netrukus po registracijos pastebėsite, kad paslauga neatitinka jūsų lūkesčių, nesinaudokite ja ir raštu paprašykite nutraukti sutartį. Rašto kopiją išsaugokite. Tai gali padėti išvengti narystės mokesčio ar jį sumažinti. Iš anksto sužinokite kompensacijos sumą. **EVC** teisininkai atkreipė dėmesį, kad vartotojai dažnai kreipiasi pagalbos į **Europos vartotojų centrų** tinklą (**ECC-Net**), kurio specialistai teikia nemokamą pagalbą nepavykus susitarti su pardavėju/paslaugos teikėju, kai šis registruotas kitoje ES šalyje, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje.

O jei esate iš tų, kuriems pažintis svetainėje buvo sėkminga, ir šįkart Valentino dienai renkate dovaną, žinokite, kad pardavėjui negalėsite grąžinti pagal individualų užsakymą pagamintų gaminių. Taip pat – fizinėje parduotuvėje pirktos kosmetikos, parfumerijos, apatinio trikotažo, taurių metalų gaminių. Tiesa, ši taisyklė negalioja perkant internetu. Tokiu atveju prekes galėsite grąžinti per 14 dienų, jei jos nepažeistos, neišpakuotos, nenaudotos ir nesugadintos.

Šis pranešimas buvo finansuojamas Europos Sąjungos Vartotojų Programos (2014-2020).

Pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomosios agentūros (CHAFEA) ir/arba jos teisių perėmėjos Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

Pranešimą paskelbė: Rasa Tiaškevičienė, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

Bendrinti

<https://www.litas.lt/antrosios-puses-paieskos-pazinciu-svetainese-gali-kainuoti-brangiau-nei-planavote/>

Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Dažniausiai problemų vartotojams kyla, kai paaiškėja, kad svetainių ar programėlių prenumeratos brangesnės, nei tikėtasi, ar atsiranda keblumų jų atsisakant.

Į **Europos vartotojų centrą** (ECV) Vokietijoje kreipėsi vartotojas, kuris už šešių mėnesių narystę kitoje ES šalyje registruotoje pažinčių svetainėje sumokėjo 329 eurus. Asmuo atsisakė sutarties praėjus 5 dienoms nuo sudarymo ir svetainėje užmezgė ne daugiau kaip 15 kontaktų, tačiau bendrovė už paslaugas pareikalavo sumokėti 247 eurus. Galiausiai, padedamas **EVC**, vartotojas pinigus atgavo.

„Būtina įsidėmėti pagrindinę taisyklę – vartotojas turi teisę atsisakyti internetu sudarytos sutarties per 14 dienų, o paslaugos teikėjas privalo grąžinti sumokėtą narystės mokesį.

Tačiau, kalbant apie registraciją pažinčių svetainėse, svarbus vienas aspektas: jei vartotojas per tą laiką peržiūri kitų narių profilius ar su jais susisiečia, paslaugos teikėjas nurodo, kad vartotojas jau pradėjo naudotis paslauga ir turi sumokėti kompensaciją, kuri gali sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. narystės mokesčio. Bendrovės tokią sumą pateisina tuo, kad svarbu ne sutarties trukmė, o kiek kontaktų asmuo per tą laikotarpį galėjo užmezgti“, - komentavo **EVC** Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balnienė.

Kitas svarbus dalykas – narystės pažinčių svetainėje nutraukimas. Kai kur, pavyzdžiui, Vokietijoje, sutartis savaime pratęsiama, jei vartotojas jos per tam tikrą laikotarpį neatsisako. Austrijoje paslaugos teikėjas sutarties pabaigoje primena vartotojui dėl sutarties atnaujinimo. Tam tikrais atvejais sutartis dėl narystės galioja tik iš anksto sutartu laikotarpiu.

Jei apsisprendėte registruotis pažinčių svetainėse, **EVC** Lietuvoje pataria įsidėmėti kelias taisykles:

Dar prieš užsiregistruodami pasidomėkite sutarties trukme ir atsisakymo galimybe. Prieš pasirašydami sutartį atidžiai ją perskaitykite. Dažnai profilio pašalinimas iš sistemos nenutraukia narystės, o sutarties nutraukimo sąlygos pateikiamos mažesniu šriftu. Jei netrukus po registracijos pastebėsite, kad paslauga neatitinka jūsų lūkesčių, nesinaudokite ja ir raštu paprašykite nutraukti sutartį. Rašto kopiją išsaugokite. Tai gali padėti išvengti narystės mokesčio ar jį sumažinti. Iš anksto sužinokite kompensacijos sumą. **EVC** teisininkai atkreipė dėmesį, kad vartotojai dažnai kreipiasi pagalbos į **Europos vartotojų centrų** tinklą (**ECC-Net**), kurio specialistai teikia nemokamą pagalbą nepavykus susitarti su pardavėju/paslaugos teikėju, kai šis registruotas kitoje ES šalyje, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje.

O jei esate iš tų, kuriems pažintis svetainėje buvo sėkminga, ir šįkart Valentino dienai renkate dovaną, žinokite, kad pardavėjui negalėsite grąžinti pagal individualų užsakymą pagamintų gaminių. Taip pat – fizinėje parduotuvėje pirktos kosmetikos, parfumerijos, apatinio trikotažo, taurių metalų gaminių. Tiesa, ši taisyklė negalioja perkant internetu. Tokiu atveju prekes galėsite grąžinti per 14 dienų, jei jos nepažeistos, neišpakuotos, nenaudotos ir nesugadintos.

Šis pranešimas buvo finansuojamas Europos Sąjungos Vartotojų Programos (2014-2020).

Pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomosios agentūros (CHAFEA) ir/arba jos teisių perėmėjos Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

<https://www.jonavoszinios.lt/naujiena/antrosios-puses-paieskos-pazinciu-svetainese-gali-kainuoti-brangiau-nei-planavote>

Antrosios pusės paieškos paženčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Artėjant Valentino dienai paženčių svetainės ir mobiliosios programėlės vilioja neturinčius antrosios pusės bandomosiomis narystėmis ir nuolaidų pasiūlymais. Tačiau ir čia reikia būti budriems, nes mėgstantys pažintis megzti virtualiai gali pakliūti į spąstus, primena **Europos vartotojų centras**.

Dažniausiai problemų vartotojams kyla, kai paaiškėja, kad svetainių ar programėlių prenumeratos brangesnės, nei tikėtasi, ar atsiranda keblumų jų atsisakant.

Į **Europos vartotojų centrą** (ECV) Vokietijoje kreipėsi vartotojas, kuris už šešių mėnesių narystę kitoje ES šalyje registruotoje paženčių svetainėje sumokėjo 329 eurus. Asmuo atsisakė sutarties praėjus 5 dienoms nuo sudarymo ir svetainėje užmezgė ne daugiau kaip 15 kontaktų, tačiau bendrovė už paslaugas pareikalavo sumokėti 247 eurus. Galiausiai, padedamas **EVC**, vartotojas pinigus atgavo.

„Būtina įsidėmėti pagrindinę taisyklę – vartotojas turi teisę atsisakyti internetu sudarytos sutarties per 14 dienų, o paslaugos teikėjas privalo grąžinti sumokėtą narystės mokesį.

Tačiau, kalbant apie registraciją paženčių svetainėse, svarbus vienas aspektas: jei vartotojas per tą laiką peržiūri kitų narių profilius ar su jais susisiečia, paslaugos teikėjas nurodo, kad vartotojas jau pradėjo naudotis paslauga ir turi sumokėti kompensaciją, kuri gali sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. narystės mokesčio. Bendrovės tokią sumą pateisina tuo, kad svarbu ne sutarties trukmė, o kiek kontaktų asmuo per tą laikotarpį galėjo užmegzti“, - komentavo **EVC** Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balnienė.

Kitas svarbus dalykas – narystės paženčių svetainėje nutraukimas. Kai kur, pavyzdžiui, Vokietijoje, sutartis savaime pratęsiamą, jei vartotojas jos per tam tikrą laikotarpį neatsisako. Austrijoje paslaugos teikėjas sutarties pabaigoje primena vartotojui dėl sutarties atnaujinimo. Tam tikrais atvejais sutartis dėl narystės galioja tik iš anksto sutartu laikotarpiu.

Jei apsisprendėte registruotis paženčių svetainėse, **EVC** Lietuvoje pataria įsidėmėti kelias taisykles:

Dar prieš užsiregistruodami pasidomėkite sutarties trukme ir atsisakymo galimybe.

Prieš pasirašydami sutartį atidžiai ją perskaitykite. Dažnai profilio pašalinimas iš sistemos nenutraukia narystės, o sutarties nutraukimo sąlygos pateikiamos mažesniu šriftu.

Jei netrukus po registracijos pastebėsite, kad paslauga neatitinka jūsų lūkesčių, nesinaudokite ja ir raštu paprašykite nutraukti sutartį. Rašto kopiją išsaugokite. Tai gali padėti išvengti narystės mokesčio ar jį sumažinti. Iš anksto sužinokite kompensacijos sumą.

EVC teisininkai atkreipė dėmesį, kad vartotojai dažnai kreipiasi pagalbos į **Europos vartotojų centrų tinklą (ECC-Net)**, kurio specialistai teikia nemokamą pagalbą nepavykus susitarti su pardavėju/paslaugos teikėju, kai šis registruotas kitoje ES šalyje, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje.

O jei esate iš tų, kuriems pažintis svetainėje buvo sėkminga, ir šįkart Valentino dienai renkate dovaną, žinokite, kad pardavėjui negalėsite grąžinti pagal individualų užsakymą pagamintų gaminių. Taip pat – fizinėje parduotuvėje pirktos kosmetikos, parfumerijos, apatinio trikotažo, taurių metalų gaminių. Tiesa, ši taisyklė negalioja perkant internetu. Tokiu atveju prekes galėsite grąžinti per 14 dienų, jei jos nepažeistos, neišpakuotos, nenaudotos ir nesugadintos.

pixabay.com asociatyvi nuotr.

<http://l24.lt/lt/visuomene/item/370695-antrosios-puses-paieskos-pazinci-svetainese-gali-kainuoti-brangiau-nei-planavote>

Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Antrosios pusės paieškos pažinčių svetainėse gali kainuoti brangiau, nei planavote

Artėjant Valentino dienai pažinčių svetainės ir mobiliosios programėlės vilioja neturinčius antrosios pusės bandomosiomis narystėmis ir nuolaidų pasiūlymais. Tačiau ir čia reikia būti budriems, nes mėgstantys pažintis megzti virtualiai gali pakliūti į spąstus, rašoma pranešime žiniasklaidai.

Asociaityvi „Pixabay“ nuotr.

Dažniausiai problemų vartotojams kyla, kai paaiškėja, kad svetainių ar programėlių prenumeratos brangesnės, nei tikėtasi, ar atsiranda keblumų jų atsisakant.

Į **Europos vartotojų centrą** (ECV) Vokietijoje kreipėsi vartotojas, kuris už šešių mėnesių narystę kitoje ES šalyje registruotoje pažinčių svetainėje sumokėjo 329 eurus. Asmuo atsisakė sutarties praėjus 5 dienoms nuo sudarymo ir svetainėje užmezgė ne daugiau kaip 15 kontaktų, tačiau bendrovė už paslaugas pareikalavo sumokėti 247 eurus. Galiausiai, padedamas **EVC**, vartotojas pinigus atgavo.

„Būtina įsidėmėti pagrindinę taisyklę – vartotojas turi teisę atsisakyti internetu sudarytos sutarties per 14 dienų, o paslaugos teikėjas privalo grąžinti sumokėtą narystės mokestį.“

Tačiau, kalbant apie registraciją pažinčių svetainėse, svarbus vienas aspektas: jei vartotojas per tą laiką peržiūri kitų narių profilius ar su jais susisiečia, paslaugos teikėjas nurodo, kad vartotojas jau pradėjo naudotis paslauga ir turi sumokėti kompensaciją, kuri gali sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. narystės mokesčio. Bendrovės tokią sumą pateisina tuo, kad svarbu ne sutarties trukmė, o kiek kontaktų asmuo per tą laikotarpį galėjo užmezgti“, – komentavo **EVC** Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balnienė.

Kitas svarbus dalykas – narystės pažinčių svetainėje nutraukimas. Kai kur, pavyzdžiui, Vokietijoje, sutartis savaime pratęsiama, jei vartotojas jos per tam tikrą laikotarpį neatsisako. Austrijoje paslaugos teikėjas sutarties pabaigoje primena vartotojui dėl sutarties atnaujinimo. Tam tikrais atvejais sutartis dėl narystės galioja tik iš anksto sutartu laikotarpiu.

Jei apsisprendėte registruotis pažinčių svetainėse, **EVC** Lietuvoje pataria įsidėmėti kelias taisykles:

Dar prieš užsiregistruodami pasidomėkite sutarties trukme ir atsisakymo galimybe. Prieš pasirašydami sutartį atidžiai ją perskaitykite. Dažnai profilio pašalinimas iš sistemos nenutraukia narystės, o sutarties nutraukimo sąlygos pateikiamos mažesniu šriftu. Jei netrukus po registracijos pastebėsite, kad paslauga neatitinka jūsų lūkesčių, nesinaudokite ja ir raštu paprašykite nutraukti sutartį. Rašto kopiją išsaugokite. Tai gali padėti išvengti narystės mokesčio ar jį sumažinti. Iš anksto sužinokite kompensacijos sumą. **EVC** teisininkai atkreipė dėmesį, kad vartotojai dažnai kreipiasi pagalbos į **Europos vartotojų centrų** tinklą (**ECC-Net**), kurio specialistai teikia nemokamą pagalbą nepavykus susitarti su pardavėju/paslaugos teikėju, kai šis registruotas kitoje ES šalyje, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje.

O jei esate iš tų, kuriems pažintis svetainėje buvo sėkminga, ir šįkart Valentino dienai renkate dovaną, žinokite, kad pardavėjui negalėsite grąžinti pagal individualų užsakymą pagamintų gaminių. Taip pat – fizinėje parduotuvėje pirktos kosmetikos, parfumerijos, apatinio trikotažo, taurių metalų gaminių. Tiesa, ši taisyklė negalioja perkant internetu. Tokiu atveju prekes galėsite grąžinti per 14 dienų, jei jos nepažeistos, neišpakuotos, nenaudotos ir nesugadintos.

<http://www.elektronika.lt/patarimai/ivairus/81837/antrosios-puses-paieskos-pazinciu-svetainese-gali-kainuoti-brangiau-nei-planavote/>

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Failas yra perkeltas į archyvą. Kreipkitės į Kantar TNS, jei norite jį peržiūrėti

The file has been moved to archive. If you need to view the file, please contact Kantar TNS

Šiandien minima Pasauline vartotojų teisių diena

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Kovo 15 diena paskelbta Pasauline vartotojų teisių diena.

Europos Sąjungoje (ES) ši diena vadinama Europos vartotojų diena. Pirmą kartą Pasaulinė vartotojų teisių diena paminėta 1983 m. kovo 15 d.

Šią dieną vartotojų gynimo organizacijos visame pasaulyje organizuoja renginius, kuriais siekiama informuoti vartotojus apie jų teises ir jų gynimo būdus;

atkreipti žiniasklaidos dėmesį į vartotojų teisių pažeidimus;

paskatinti visuomenę aktyviai įsitraukti į vartotojus ginančių organizacijų veiklą.

Daugiau apie savo teises ir apie galimą pagalbą galite paskaityti Lietuvoje esančiame **Europos vartotojų centre** www.ecc.lt

<https://www.mlaikas.lt/naujiena/kalendorius/siandien-minima-pasauline-vartotoju-teisiu-diena>

Tvaraus vartojimo pavyzdžiai Europoje įkvepia – nuo nemokamo transporto iki maistą taupančių programėlių

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Europa turi tikslą - iki 2050 m. tapti pirmuoju klimatui neutraliu žemynu. Vartotojų apsaugos srityje gausu iniciatyvų siekiant apsaugoti aplinką. Kovo 15-oji – Pasaulinė vartotojų teisių diena. Ta proga **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje supažindina su geriausia tvarumo praktika žemyne.

Štai Belgijoje galite rasti naudotų prekių parduotuvių, vadinamų „De Kringwinkel“ arba „Les Petits Riens“. Į jas kiekvienas gali atiduoti neberekalingus baldus, virtuvės reikmenis ir panašius daiktus arba čia juos įsigyti už nedidelę kainą.

Bulgarijoje veikianči tarptautinė drabužių įmonė skatina vartotojus atiduoti neberekalingus drabužius - jie arba perdirbami, arba perduodami į kitas rankas naudojimui. Parduotuvėje atiduodami senus drabužius klientai gauna kuponą kitam pirkiniiui.

Kipras prisideda perkant naują dviratį ir suteikia subsidiją jo remontui bei priežiūrai.

Vroclavo architektūros studija Lenkijoje sukūrė mobilaus viešbučio iš vilkiko-šaldytuvo projektą. Jų savybės leidžia palaikyti reikiamą temperatūrą viduje. Lenkijoje jau veikia kompleksas, siūlantis apsistoti tokio tipo būstuose.

Nuo 2015 m. Danijoje veikia mobilioji programėlė „Too Good To Go“, skirta kovai su maisto švaistymu. Restoranai ar parduotuvės čia skelbia apie neparduotus maisto likučius, kuriuos klientai gali įsigyti už priimtina kainą.

Roterdame įsikūręs „Pieter Pot“ yra pirmasis Nyderlandų žiedinis internetinis prekybos centras.

Vartotojai čia gaminius perka dideliais kiekiais, o juos gauna stikliniuose indeliuose, už kuriuos imamas užstatas. Panaudoti indeliai gali būti gražinti, kad juos būtų galima ir vėl panaudoti. „Forbes“ suskaičiavo, kad pakavimo atsisakiusios parduotuvės per metus galėtų vienam klientui sunaudoti 20 kg mažiau plastiko.

Liuksemburgas - pirmoji šalis pasaulyje, siūlanti nemokamą viešąjį transportą. Nuo 2020 m. tiek gyventojai, tiek turistai gali be bilieto įsėsti į traukinį, tramvajų ar autobusą. Šio sprendimo tikslas – didinti sąmoningumą renkantis aplinkai nekenksmingą būdą judėti.

„Tvarus vartojimas yra vienas pagrindinių ES vartotojų politikos tikslų. Su juo susijusi ir pernai per Europos dieną vykdyta Lietuvoje veikiančio **EVC** iniciatyva – Neries pakrantėje pasodinti migdolų parką. Medeliai prigijo ir, papuošti valstybių, kuriose veikia **EVC**, vėliavėlėmis, jau krauna pumpurus.

Šiais metais norisi akcentuoti ne tik tvarumą, bet ir išreikšti paramą nuo karo kenčiančiai Ukrainai - minint Pasaulinę vartotojų teisių dieną ant kiekvieno medelio šalia kitos ES valstybės vėliavėlės bus užrišta po Ukrainos vėliavėlę. Tai patvirtinimas, kad mintimis mes – su Ukraina“, - akcentavo **EVC** Lietuvoje vadovė dr. Raimonda Balnienė.

Europos vartotojų centras Lietuvoje veikia nuo 2005 m. Jis priklauso **Europos vartotojų centrų** bendradarbiavimo tinklui (**ECC-Net**), kuris jungia centrus, įsikūrusius 27 ES valstybėse narėse, Islandijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Norvegijoje. Centro misija – padėti spręsti problemas, kilusias Lietuvos vartotojams, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą Europos Sąjungos valstybėse narėse, Islandijoje, Jungtinėje Karalystėje ar Norvegijoje bei šių valstybių vartotojams, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą Lietuvoje. Centro paslaugos vartotojams – nemokamos.

Daugiau informacijos **Europos vartotojų centro** Lietuvoje svetainėje [www. ecc.lt](http://www.ecc.lt)

Šis pranešimas buvo finansuojamas Europos Sąjungos Vartotojų Programos (2014-2020).

Šio spaudos pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomosios agentūros (CHAFEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra nepriima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.“

<https://sc.bns.lt/view/item/418885>

Tvaraus vartojimo pavyzdžiai Europoje įkvepia – nuo nemokamo transporto iki maistą taupančių programėlių

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Europa turi tikslą – iki 2050 m. tapti pirmuoju klimatui neutraliu žemynu. Vartotojų apsaugos srityje gausu iniciatyvų siekiant apsaugoti aplinką. Kovo 15-oji – Pasaulinė vartotojų teisių diena. Ta proga **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje supažindina su geriausia tvarumo praktika žemyne.

Štai Belgijoje galite rasti naudotų prekių parduotuvių, vadinamų „De Kringwinkel“ arba „Les Petits Riens“. Į jas kiekvienas gali atiduoti neberekalingus baldus, virtuvės reikmenis ir panašius daiktus arba čia juos įsigyti už nedidelę kainą.

Bulgarijoje veikianči tarptautinė drabužių įmonė skatina vartotojus atiduoti neberekalingus drabužius – jie arba perdirbami, arba perduodami į kitas rankas naudojimui. Parduotuvėje atiduodami senus drabužius klientai gauna kuponą kitam pirkiniui.

Kipras prisideda perkant naują dviratį ir suteikia subsidiją jo remontui bei priežiūrai.

Vroclavo architektūros studija Lenkijoje sukūrė mobilaus viešbučio iš vilkiko-šaldytuvo projektą. Jų savybės leidžia palaikyti reikiamą temperatūrą viduje. Lenkijoje jau veikia kompleksas, siūlantis apsistoti tokio tipo būstuose.

Nuo 2015 m. Danijoje veikia mobilioji programėlė „Too Good To Go“, skirta kovai su maisto švaistymu. Restoranai ar parduotuvės čia skelbia apie neparduotus maisto likučius, kuriuos klientai gali įsigyti už priimtina kainą.

Roterdame įsikūręs „Pieter Pot“ yra pirmasis Nyderlandų žiedinis internetinis prekybos centras.

Vartotojai čia gaminius perka dideliais kiekiais, o juos gauna stikliniuose indeliuose, už kuriuos imamas užstatas. Panaudoti indeliai gali būti gražinti, kad juos būtų galima ir vėl panaudoti. „Forbes“ suskaičiavo, kad pakavimo atsakausios parduotuvės per metus galėtų vienam klientui sunaudoti 20 kg mažiau plastiko.

Liuksemburgas – pirmoji šalis pasaulyje, siūlanti nemokamą viešąjį transportą. Nuo 2020 m. tiek gyventojai, tiek turistai gali be bilieto įsėsti į traukinį, tramvajų ar autobusą. Šio sprendimo tikslas – didinti sąmoningumą renkantis aplinkai nekenksmingą būdą judėti.

„Tvarus vartojimas yra vienas pagrindinių ES vartotojų politikos tikslų. Su juo susijusi ir pernai per Europos dieną vykdyta Lietuvoje veikiančio **EVC** iniciatyva – Neries pakrantėje pasodinti migdolų parką. Medeliai prigijo ir, papuošti valstybių, kuriose veikia **EVC**, vėliavėlėmis, jau krauna pumpurus.

Šiais metais norisi akcentuoti ne tik tvarumą, bet ir išreikšti paramą nuo karo kenčiančiai Ukrainai – minint Pasaulinę vartotojų teisių dieną ant kiekvieno medelio šalia kitos ES valstybės vėliavėlės bus užrišta po Ukrainos vėliavėlę. Tai patvirtinimas, kad mintimis mes – su Ukraina“, – akcentavo **EVC** Lietuvoje vadovė dr. Raimonda Balnienė.

Europos vartotojų centras Lietuvoje veikia nuo 2005 m. Jis priklauso **Europos vartotojų centrų** bendradarbiavimo tinklui (**ECC-Net**), kuris jungia centrus, įsikūrusius 27 ES valstybėse narėse, Islandijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Norvegijoje. Centro misija – padėti spręsti problemas, kilusias Lietuvos vartotojams, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą Europos Sąjungos valstybėse narėse, Islandijoje, Jungtinėje Karalystėje ar Norvegijoje bei šių valstybių vartotojams, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą Lietuvoje. Centro paslaugos vartotojams – nemokamos.

Daugiau informacijos **Europos vartotojų centro** Lietuvoje svetainėje [www. ecc.lt](http://www.ecc.lt)

Šis pranešimas buvo finansuojamas Europos Sąjungos Vartotojų Programos (2014-2020).

Šio spaudos pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomosios agentūros (CHAFEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra nepriima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.“

Pranešimą paskelbė: Rasa Tiaškevičienė, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

Bendrinti

<https://www.litas.lt/tvaraus-vartojimo-pavyzdziai-europoje-ikvepia-nuo-nemokamo-transporto-iki-maista-taupanciu-programeliu/>

Tvaraus vartojimo pavyzdžiai – nuo nemokamo transporto iki maistą taupančių programėlių

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Europa turi tikslą - iki 2050 m. tapti pirmuoju klimatui neutraliu žemynu. Vartotojų apsaugos srityje gausu iniciatyvų siekiant apsaugoti aplinką.

Europos vartotojų centras (EVC) Lietuvoje supažindina su geriausia tvarumo praktika žemyne.

Štai Belgijoje galite rasti naudotų prekių parduotuvių, vadinamų „De Kringwinkel“ arba „Les Petits Riens“. Į jas kiekvienas gali atiduoti neberekalingus baldus, virtuvės reikmenis ir panašius daiktus arba čia juos įsigyti už nedidelę kainą.

Bulgarijoje veikianti tarptautinė drabužių įmonė skatina vartotojus atiduoti neberekalingus drabužius - jie arba perdirbami, arba perduodami į kitas rankas naudojimui. Parduotuvėje atiduodami senus drabužius klientai gauna kuponą kitam pirkiniui.

Kipras prisideda perkant naują dviratį ir suteikia subsidiją jo remontui bei priežiūrai.

Vroclavo architektūros studija Lenkijoje sukūrė mobilaus viešbučio iš vilkiko-šaldytuvo projektą. Jų savybės leidžia palaikyti reikiamą temperatūrą viduje. Lenkijoje jau veikia kompleksas, siūlantis apsistoti tokio tipo būstuose.

Nuo 2015 m. Danijoje veikia mobilioji programėlė „Too Good To Go“, skirta kovai su maisto švaistymu. Restoranai ar parduotuvės čia skelbia apie neparduotus maisto likučius, kuriuos klientai gali įsigyti už priimtina kainą.

Roterdame įsikūręs „Pieter Pot“ yra pirmasis Nyderlandų žiedinis internetinis prekybos centras.

Vartotojai čia gaminius perka dideliais kiekiais, o juos gauna stikliniuose indeliuose, už kuriuos imamas užstatas. Panaudoti indeliai gali būti gražinti, kad juos būtų galima ir vėl panaudoti. „Forbes“ suskaičiavo, kad pakavimo atsakausios parduotuvės per metus galėtų vienam klientui sunaudoti 20 kg mažiau plastiko.

Liuksemburgas - pirmoji šalis pasaulyje, siūlanti nemokamą viešąjį transportą. Nuo 2020 m. tiek gyventojai, tiek turistai gali be bilieto įsėsti į traukinį, tramvajų ar autobusą. Šio sprendimo tikslas – didinti sąmoningumą renkantis aplinkai nekenksmingą būdą judėti.

„Tvarus vartojimas yra vienas pagrindinių ES vartotojų politikos tikslų. Su juo susijusi ir pernai per Europos dieną vykdyta Lietuvoje veikiančio **EVC** iniciatyva – Neries pakrantėje pasodinti migdolų parką. Medeliai prigijo ir, papuošti valstybių, kuriose veikia **EVC**, vėliavėlėmis, jau krauna pumpurus.

Šiais metais norisi akcentuoti ne tik tvarumą, bet ir išreikšti paramą nuo karo kenčiančiai Ukrainai - minint Pasaulinę vartotojų teisių dieną ant kiekvieno medelio šalia kitos ES valstybės vėliavėlės bus užrišta po Ukrainos vėliavėlę. Tai patvirtinimas, kad mintimis mes – su Ukraina“, - akcentavo **EVC** Lietuvoje vadovė dr. Raimonda Balnienė.

Europos vartotojų centras Lietuvoje veikia nuo 2005 m. Jis priklauso **Europos vartotojų centrų** bendradarbiavimo tinklui (**ECC-Net**), kuris jungia centrus, įsikūrusius 27 ES valstybėse narėse, Islandijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Norvegijoje. Centro misija – padėti spręsti problemas, kilusias Lietuvos vartotojams, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą Europos Sąjungos valstybėse narėse, Islandijoje, Jungtinėje Karalystėje ar Norvegijoje bei šių valstybių vartotojams, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą Lietuvoje. Centro paslaugos vartotojams – nemokamos.

Daugiau informacijos **Europos vartotojų centro** Lietuvoje svetainėje [www. ecc.lt](http://www.ecc.lt)

Šis pranešimas buvo finansuojamas Europos Sąjungos Vartotojų Programos (2014-2020).

Šio spaudos pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Vartotojų, sveikatos, žemės ūkio ir maisto programų vykdomosios agentūros (CHAFEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.“

https://www.lofficiel.lt/_next/data/4011709c84cd52a0b5086ec70e857eae57d230c/lt/gyvenimo-budas/tvarus-vartojimas.json

Sankcijų sulaukęs kelionių organizatorius TUI keičia pavadinimą į FUN & SUN: ar saugu iš jų pirkti keliones?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Rusijos kelionių operatorius TUI oficialiai pranešė keičiantis pavadinimą. Visose rinkose, taip pat ir Lietuvoje, veikusi „TUI Baltics“ kompanija pradėjo figūruoti kaip FUN & SUN. Delfi domėjosi, ar bendrovei pakeitus pavadinimą jai nebetaikomos sankcijos ir ar saugu pirkti iš jų keliones.

© Reuters / Scanpix

| Europos Sąjungos sankcijų sąrašą patekus daugybei Rusijos oligarchų,...

<https://www.delfi.lt/keliones/naujienos/sankciju-sulaukes-kelioniu-organizatorius-tui-keicia-pavadinima-i-fun-sun-ar-saugu-is-ju-pirkti-keliones.d?id=89773689>

Andrius Meškauskas

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternetė. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms. VVTAT yra pastebėjusi, kad regionuose vartotojai ...

Apgavysčių prevencijos savaitė [Skaityti daugiau »](#)

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento Kelmės skyrius informuoja, kad balandžio 20 d. Kelmės rajone nustatyta 13 naujų COVID-19 ligos atvejų. Šiuo metu serga 63 asmenys. Pasveiko – 5 323. Nuo pandemijos pradžios Kelmės rajone patvirtinti 5 675 COVID-19 ligos atvejai, mirė 128 Kelmės rajono gyventojai.

Projektas Nr. 05.5.1-APVA-R-019-61-0012 „Kelmės miesto Tūkstantmečio parko sutvarkymas“ Informuojame apie statybos ir tvarkymo darbus projektui „Kelmės miesto Tūkstantmečio parko sutvarkymas“. Kelmės rajono savivaldybės administracijai ir UAB „Šiaulių melioracija“ 2021 birželio 16 d. pasirašius statybos rangos darbų sutartį pradėti vykdyti statybos ir tvarkymo darbai Kelmės Tūkstantmečio parke. Objekto adresas: Kražantės g., Kelmės miestas. Tvarkymo objektas: Kelmės Tūkstantmečio ...

Informacija apie statybos ir tvarkymo darbus projektui „Kelmės miesto Tūkstantmečio parko sutvarkymas“ [Skaityti daugiau »](#)

Projektas Nr. 05.5.1-APVA-R-019-61-0004 „Kelmės dvaro ansamblio parko sutvarkymas ir pritaikymas visuomenės poreikiams“ Informuojame apie „Kelmės dvaro ansamblio parko sutvarkymo ir pritaikymo visuomenės poreikiams“ statybos (tvarkybos) darbus. Kelmės rajono savivaldybės administracijai ir UAB „Kymelra“ 2021 m. birželio 8 d. pasirašius statybos rangos sutartį dėl Kelmės Dvaro parko teritorijos tvarkymo ir statybos darbų, pradėti vykdyti statybos darbai. Planuojama ...

Informacija apie vykdomus statybos-tvarkybos darbus projektui „Kelmės dvaro ansamblio parko sutvarkymas ir pritaikymas visuomenės poreikiams“ [Skaityti daugiau »](#)

Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. A-1097 2021 m. lapkričio 15 d. – 2022 m. gegužės 1 d. nustatytas laikotarpis, kurio metu ypatingai didelė kelių sugadinimo tikimybė. Vadovaujantis direktoriaus 2015 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. A-174 patvirtinto Apvaliosios medienos gabenimo tvarkos aprašo 4 punktu, Savivaldybės administracijos direktoriui nustačius laikotarpį, ...

Dėl laikotarpio, kurio metu ypatingai didelė kelių sugadinimo tikimybė, nustatymo [Skaityti daugiau »](#)

Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) sprendimu spalio 28 d. oficialiai patvirtinti 2021 m. spalio 10 d. Kelmės ir Trakų rajonų savivaldybių tarybų narių – merų rinkimų rezultatai. VRK sprendimu patvirtinta, kad po pakartotinio balsavimo Kelmės ir Trakų rajonų savivaldybių tarybų narių – merų rinkimus laimėjo Ildefonsas Petkevičius ir Andrius Šatevičius. Ildefonsas Petkevičius surinko 4774 jį palaikančių ...

Oficialiai patvirtinti Kelmės ir Trakų rajonų savivaldybių tarybų narių – merų rinkimų rezultatai [Skaityti daugiau »](#)

Informuojame, kad žemės sklypui (kadastr. Nr. 5424/0004:9), esančiame Spudžių k. 1, Tytuvėnų apylinkių sen., Kelmės r. sav., plotas 4,7200 ha, planuojamas rengti kaimo plėtros žemėtvarkos projektas žemės ūkio veiklai reikalingų statinių statybos vietai parinkti. Planavimo organizatorius – žemės sklypo savininkas V. P. Projekto rengimo uždaviniai – suplanuoti žemės ūkio paskirties žemės sklypo teritoriją, nustatant žemės ...

Dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto [Skaityti daugiau »](#)

Pakartotinio balsavimo metu Kelmės ir Trakų rajonų savivaldybėse varžosi pirmajame rinkimų ture šiose savivaldybėse daugiausiai rinkėjų balsų surinkę kandidatai. Kelmės rajono savivaldybėje pakartotinio balsavimo metu bus galima balsuoti už Stasį Jokubauską, iškeltą Lietuvos socialdemokratų partijos, ir Ildefonsą Petkevičių (išsikėlęs pats). Trakų rajono savivaldybėje rinkėjai spres, kas taps jų rajono savivaldybės meru – Jaroslav Narkevič, iškeltas Lietuvos ...

Prasideda išankstinis balsavimas antrajame Kelmės ir Trakų rajonų savivaldybių tarybų narių – merų rinkimų ture [Skaityti daugiau »](#)

Pareiškėjams, siekiantiems tiesioginių išmokų, taip pat paramos pagal su plotu susijusias Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (KPP) priemones, primename ūkio darbų terminus spalį. Apie įvykdytas veiklas kviečiame pranešti mobiliąja programėle „NMA agro“. Kai plotai priskiriami ekologiniu atžvilgiu svarbioms vietovėms Lapkričio 1 d. terminas svarbus ūkininkams, deklaravusiems ekologiniu atžvilgiu svarbių vietovių (EASV) reikalavimus atitinkančius ...

Andrius Meškauskas (... tęsinys)

Aktualūs ūkio darbai spalio mėnesį [Skaityti daugiau »](#)

Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) primena saviizoliacijoje esantiems Kelmės ir Trakų rajonų savivaldybių rinkėjams apie galimybę balsuoti namuose šių savivaldybių merų rinkimų pakartotinio balsavimo metu. Kelmės ir Trakų rajonų savivaldybėse vyksiančių rinkimų pakartotinio balsavimo metu saviizoliacijoje esantys rinkėjai, kurie pageidauja balsuoti namuose, iki spalio 23 d. 12 valandos turi pateikti prašymą atitinkamos savivaldybės (Kelmės rajono ar ...

Saviizoliacijoje esantiems rinkėjams primename apie galimybę balsuoti namuose [Skaityti daugiau »](#)

<https://www.kelme.lt/author/andrius/>

Apgavysciu internete prevencijos savaite neapsigaukinternete

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

APGAVYSČIŲ INTERNETE PREVENCIJOS SAVAITĖ #NeapsigaukInternete

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

Plačiau: Apgavysčių prevencijos savaitė | VVTAT

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos informacija

<https://www.siauliuraj.lt/naujienos-gn/455/apgavysciu-internete-prevencijos-savaite-neapsigaukinternete:2810>

ApgavySCIų internete prevencijos savaitė

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią ApgavySCIų internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

VVTAT yra pastebėjusi, kad regionuose vartotojai dažniau susidomi fiktyvių vaistų ar maisto papildų reklamomis, sunkiau atpažįsta nesąžiningus pardavėjus bei nukentčia finansiškai.

Daugiau informacijos čia.

<https://www.kretinga.lt/naujienos/apgavySCIu-internete-prevencijos-savaite>

Apgavysčių internete prevencijos savaitė Balandžio 21 d. 2022

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

<https://kasiadorys.lt/naujienos/21/apgavysciu-internete-prevencijos-savaite:15523>

Apgavysčių prevencijos savaitė

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternetė. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

VVTAT yra pastebėjusi, kad regionuose vartotojai dažniau susidomi fiktyvių vaistų ar maisto papildų reklamomis, sunkiau atpažįsta nesąžiningus pardavėjus bei nukentčia finansiškai.

Todėl, esant galimybei, maloniai kviečiame savivaldybių socialiniuose tinkluose ar tinklalapiuose pasidalinti VVTAT paruošta informacija Apgavysčių prevencijos savaitėi, kad kuo daugiau gyventojų būtų informuoti apie nesąžiningas veiklas:

<https://www.vvtat.lt/apgavysciu-prevencijos-savaite/837>

<https://www.kelme.lt/apgavysciu-prevencijos-savaite/>

Apgavysčių prevencijos savaitė

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

APGAVYSČIŲ PREVENCIJOS SAVAITĖ

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos informacija

<https://www.anyksciai.lt/naujienos/apgavysciu-prevencijos-savaite/8129>

Apgavysčių prevencijos savaitė

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternetė. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

VVTAT yra pastebėjusi, kad regionuose vartotojai dažniau susidomi fiktyvių vaistų ar maisto papildų reklamomis, sunkiau atpažįsta nesąžiningus pardavėjus bei nukentčia finansiškai.

Todėl, esant galimybei, maloniai kviečiame savivaldybių socialiniuose tinkluose ar tinklalapiuose pasidalinti VVTAT paruošta informacija Apgavysčių prevencijos savaitėi, kad kuo daugiau gyventojų būtų informuoti apie nesąžiningas veiklas:

<https://www.vvtat.lt/apgavysciu-prevencijos-savaite/837>

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

Vilniaus g. 25, 01402 Vilnius

www.vvtat.lt

© 2020 Silale.lt. Visos teisės saugomos.

<https://silale.lt/2022/04/apgavysciu-prevencijos-savaite/>

Vyksta Apgavysčių internete prevencijos savaitė

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Balandžio 19–22 d. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternetė.

Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

Išsamesnę informaciją rasite ČIA.

VVTAT inf.

<https://www.panevezys.lt/lt/naujienos/aktualijos/vyksta-apgavysciu-internete-7d1b.html>

2022-04-21 Apgavysčių internete prevencijos savaitė (0) Neapsigaukite internete!

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

Plačiau: <https://www.vvtat.lt/apgavysciu-prevencijos-svaite/837>

Valstybinės vartotojų teisių tarnybos informacija

<http://www.visaginas.lt/naujienos/apgavysciu-internete-prevencijos-svaite/6264>

Apgavysčių prevencijos savaitė

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Įrašykite savo el. pašto adresą ir gaukite mūsų naujienas pirmieji

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

ADMINISTRACIJOS DARBO LAIKAS

PRIIMAMOJO DARBO LAIKAS

Administracijos specialistų priėmimo darbo grafikas

Informacija telefonu (8 315) 69 019

ALYTAUS RAJONO

SAVIVALDYBĖS ŽEMĖLAPIAI

Biudžetinė įstaiga

Pulko g. 21, LT-62135 Alytus

Tel. (8 315) 55 530

Faks. (8 315) 74 716

El. p. info@arsa.lt

Duomenys saugomi ir kaupiami juridinių asmenų registre,

kodas 188718528

[https://arsa.lt/l.php?tmpl_into\[0\]=index&tmpl_name\[0\]=m_site_index2&tmpl_into\[1\]=middle&tmpl_name\[1\]=m_article_view&article_id=16596](https://arsa.lt/l.php?tmpl_into[0]=index&tmpl_name[0]=m_site_index2&tmpl_into[1]=middle&tmpl_name[1]=m_article_view&article_id=16596)

Apgavysčių prevencijos savaitė

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

| © 2022 Visos teisės saugomos | Privatumo politika

<http://dzukijostv.lt/gyvenimas/n/16122-apgavysciu-prevencijos-savaite>

Apgavysčių prevencijos savaitė

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternetė. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

VVTAT yra pastebėjusi, kad regionuose vartotojai dažniau susidomi fiktyvių vaistų ar maisto papildų reklamomis, sunkiau atpažįsta nesąžiningus pardavėjus bei nukentčia finansiškai.

VVTAT paruošta informacija Apgavysčių prevencijos savaitėi .

<https://www.kelme.lt/apgavysciu-prevencijos-savaite-2/>

Šaltinis: Rietavas.lt

Publikavimo data: 2022-04-22, penktadienis

Regionas: Telšiai

Adresas (URL): <https://www.rietavas.lt/go.php/lit/Apgavysciu-internete-prevencijos-savaite>

APGAVYSČIŲ INTERNETE PREVENCIJOS SAVAITĖ

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose ir skelbimų portaluose, klaidinančios reklamos bei nesąžiningos komercinės veiklos pinklėms.

<https://www.rietavas.lt/go.php/lit/Apgavysciu-internete-prevencijos-savaite>

Ukrainos ambasada Lietuvoje kviečia prisijungti prie greičiausios pagalbos Ukrainoje likusiems ukrainiečiams

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Rūta Averkienė 2022-04-28T14:13:40+00:00Kuo geriausia tręšti savo žemę? Vietiniu kompostu!

Rūta Averkienė 2022-04-28T14:13:40+00:00 2022 m. balandžio 28 d. |0 Komentarų

Pavasaris – metas, kai ne tik žmogui, bet ir žemei reikia vitaminų. Natūrali priemonė dirvai pagerinti yra kompostas, kurio galima įsigyti ir visose Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro eksploatuojamose žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse. Vienos tonos [...]

Rūta Averkienė 2022-04-28T11:03:53+00:00Ukrainos ambasada Lietuvoje kviečia visus geros valios žmones prisijungti prie greičiausios pagalbos Ukrainoje likusiems ukrainiečiams

Rūta Averkienė 2022-04-28T11:03:53+00:00 2022 m. balandžio 28 d. |0 Komentarų

Ukrainos ambasada Lietuvoje kviečia visus geros valios žmones prisijungti prie greičiausios pagalbos Ukrainoje likusiems ukrainiečiams. Tam tikslui ambasada inicijavo projektą „Aš esu Ukraina“. Projekto globėjas – prezidentas Valdas Adamkus, partneriai – Gedimino legionas ir Maisto [...]

Rūta Averkienė 2022-04-27T16:57:27+00:00Varėnos priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesiai skelbia atvirų durų dieną

Rūta Averkienė 2022-04-27T16:57:27+00:00 2022 m. balandžio 27 d. |0 Komentarų

Rūta Averkienė 2022-04-27T14:59:17+00:00Netekome žymaus kraštiečio Vytauto Valentino Česnulio

Rūta Averkienė 2022-04-27T14:59:17+00:00 2022 m. balandžio 27 d. |0 Komentarų

Į Amžinybę išėjo didis Varėnos krašto žmogus – žinomas žurnalistas, kraštotyrininkas, bičiulis Vytautas Valentinas Česnulis. Šio neeilinio darbštumo, kruopštumo ir talento, šalies žurnalistikai bei Varėnos rajono kraštotyrai ir istorijai nusipelniusio žmogaus išėjimas paženklintas išties didele [...]

Živilė Puidokaitienė 2022-04-27T11:30:33+00:00Vilkiautinio kultūros centre pristatyta Merkinės seniūnijos 2021 metų veiklos ataskaita

Živilė Puidokaitienė 2022-04-27T11:30:33+00:00 2022 m. balandžio 27 d. |0 Komentarų

Balandžio 26 d. Vilkiautinio kultūros centre buvo pristatyta Merkinės seniūnijos veiklos ataskaita. Seniūnas Gintautas Tebėra apžvelgė svarbiausius 2021 m. darbus. Praėjusiais metais Varėnos rajono savivaldybė Merkinės seniūnijoje taip pat atliko nemažai svarbių darbų ir projektų: [...]

Živilė Puidokaitienė 2022-04-27T08:26:08+00:00Mieli medicinos darbuotojai,

Živilė Puidokaitienė 2022-04-27T08:26:08+00:00 2022 m. balandžio 27 d. |0 Komentarų

Jūs mums dovanojate sveikatą, atjautą, rūpestį ir viltį. Dėkoju už Jūsų prasmingą darbą, kad negailėdami savęs nuolat budite ir esate pasirengę padėti. Nuoširdžiai sveikinu Jus profesinės šventės proga ir linkiu sėkmės bei neišsenkančios dvasinės stiprybės. [...]

Živilė Puidokaitienė 2022-04-26T11:42:19+00:00Pristatyta Marcinkonių seniūnijos 2021 metų veiklos ataskaita

Živilė Puidokaitienė 2022-04-26T11:42:19+00:00 2022 m. balandžio 26 d. |0 Komentarų

Balandžio 26 d. buvusiame Kabelių daugiavončiame centre Marcinkonių seniūnas Vilius Petraška pristatė 2021 metų seniūnijos veiklos ataskaitą ir apžvelgė svarbiausius praėjusių metų darbus. Ataskaitiniame susirinkime dalyvavo Varėnos rajono savivaldybės meras Algis Kašėta, mero pavaduotojas Giedrius [...]

Živilė Puidokaitienė 2022-04-26T11:17:06+00:00Lietuvių laukia pokyčiai atliekų tvarkymo srityje. Egzaminas padės jiems pasiruošti

Živilė Puidokaitienė 2022-04-26T11:17:06+00:00 2022 m. balandžio 26 d. |0 Komentarų

Tikriausiai niekas neabejoja – atliekų rūšiavimas teikia visapusišką naudą, tačiau augančios atliekų tvarkymo kainos ne visuomet maloniai stebina gyventojus. Didėjanti mokestinė našta – ne tik bendrai rinkoje augančių kainų pasekmė, bet ir pačių gyventojų atsakomybė. [...]

Ukrainos ambasada Lietuvoje kviečia prisijungti prie greičiausios pagalbos Ukrainoje likusiems ukrainiečiams (... tęsinys)

Rūta Averkienė 2022-04-26T08:48:18+00:00Aktualu žmonėms su negalia: mažesnė administracinė našta ir žmogui, ir įstaigoms

Rūta Averkienė 2022-04-26T08:48:18+00:00 2022 m. balandžio 26 d. |0 Komentarų

LR sveikatos apsaugos ministerija informuoja, kad priimtos ilgai žmonių su negalia lauktos naujovės – darbingumo ar neįgalumo lygis, specialieji poreikiai bus nustatomi, remiantis duomenimis apie asmens sveikatą, esančiais Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje. [...]

Rūta Averkienė 2022-04-26T08:34:29+00:00Varėnos sportininkai skina pergalės

Rūta Averkienė 2022-04-26T08:34:29+00:00 2022 m. balandžio 25 d. |0 Komentarų

Varėnos vardą garsina įvairių sporto sričių sportininkai. Šį savaitgalį Lietuvos rankinio I lygos varžybose, vykusiose Molėtuose, trečią vietą iškovojo ir bronzos medaliais pasipuošė Varėnos rajono kultūros ir sporto klubo „ŪLA“ rankininkai, o Mažeikiuose vykusiame Lietuvos [...]

Rūta Averkienė 2022-04-26T08:43:11+00:00Į Dzūkijos nacionalinį parką perkelta pirmoji stumbrė

Rūta Averkienė 2022-04-26T08:43:11+00:00 2022 m. balandžio 25 d. |0 Komentarų

LR aplinkos ministerija informuoja, kad iš Vidurio Lietuvos į Dzūkijos nacionaliniame parke esantį Stėgalių gamtinį kompleksą sėkmingai perkelta pirmoji stumbrė. Jai uždėtas antkaklis su siūstuvu, stumbrė yra stebima. Čia turėtų būti perkelta apie 20 stumbrų [...]

Živilė Puidokaitienė 2022-04-22T15:34:52+00:00Pristatyta Kaniavos seniūnijos 2021 metų veiklos ataskaita

Živilė Puidokaitienė 2022-04-22T15:34:52+00:00 2022 m. balandžio 22 d. |0 Komentarų

Balandžio 21 d. Dubičių kultūros centre Kaniavos seniūnijos seniūnas Audrius Verseckas pristatė 2021 metų seniūnijos veiklos ataskaitą. Ataskaitiniame susirinkime dalyvavęs Varėnos rajono savivaldybės meras Algis Kašėta taip pat išskyrė svarbesnius praėjusių metų Varėnos rajono savivaldybės [...]

Rūta Averkienė 2022-04-22T11:49:39+00:00Pasirūpinkite savo saugumą įsirengdami dūmų detektorius!

Rūta Averkienė 2022-04-22T11:49:39+00:00 2022 m. balandžio 22 d. |0 Komentarų

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento duomenimis, šiemet iki balandžio 14 d. gaisruose žuvo 31 žmogus. 11 gyventojų žuvo dėl neatsargaus rūkymo, 5 – dėl neatsargaus žmogaus elgesio su ugnimi, po 2 – dėl elektros įrenginių, [...]

Živilė Puidokaitienė 2022-04-22T11:25:31+00:00Būk atsakingas – pasirūpink atliekomis tinkamai!

Živilė Puidokaitienė 2022-04-22T11:25:31+00:00 2022 m. balandžio 22 d. |0 Komentarų

2022 m. gegužės 3 d. Varėnos rajono savivaldybėje, įgyvendinant Aplinkos ministerijos nustatytus aplinkosauginius reikalavimus, organizuojama gaminių atliekų surinkimo akcija, kurios metu iš gyventojų, įmonių, įstaigų ir organizacijų nemokamai bus surenkamos: Elektros ir elektroninės įrangos atliekos; [...]

Rūta Averkienė 2022-04-21T14:31:37+00:00Paskelbti 2021 m. valstybinio radiologinio aplinkos monitoringo rezultatai

Rūta Averkienė 2022-04-21T14:31:37+00:00 2022 m. balandžio 21 d. |0 Komentarų

2021 m. atliktų valstybinio radiologinio monitoringo (toliau – monitoringas), t. y. sistemingo ir nuolatinio aplinkos ar jos komponentų bei geriamojo vandens ir maisto produktų užterštumo radionuklidais stebėjimo, žmogaus veiklos poveikio vertinimo ir prognozės, tyrimų rezultatų [...]

Rūta Averkienė 2022-04-21T14:15:22+00:00Metas išsivalyti namų ūkyje susikaupusias automobilių ir kitas atliekas

Rūta Averkienė 2022-04-21T14:15:22+00:00 2022 m. balandžio 21 d. |0 Komentarų

Ukrainos ambasada Lietuvoje kviečia prisijungti prie greičiausios pagalbos Ukrainoje likusiems ukrainiečiams (... tęsinys)

Artėjantį šeštadienį akcija „Darom“ skatins gyventojus ne tik rinkti atliekas, bet ir jas rūšiuoti bei pristatyti į savivaldybių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles. Tai gera proga Lietuvos gyventojams tinkamai atsikratyti ir automobilių bei kitomis atliekomis, [...]

Rūta Averkienė 2022-04-21T13:59:01+00:00Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje organizuoja Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete

Rūta Averkienė 2022-04-21T13:59:01+00:00 2022 m. balandžio 21 d. |0 Komentarų

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) ir **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (**EVC**) š. m. balandžio 19–22 d. organizuoja jau tradicine tapusią Apgavysčių internete prevencijos savaitę #NeapsigaukInternete. Ketvirtus metus organizuojamoje švietimo kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas vartotojų interesų apsaugai [...]

Rūta Averkienė 2022-04-21T13:31:11+00:00Paramos vaikams centro psichologų rekomendacijos, ką svarbu žinoti prieš priimant ukrainiečius ir kaip kartu gyventi

Rūta Averkienė 2022-04-21T13:31:11+00:00 2022 m. balandžio 21 d. |0 Komentarų

Į namus priėmus ukrainiečius, pasikeičia tiek suaugusiųjų, tiek vaikų gyvenimas. Nusprendę užleisti dalį namų ar savo kambarį, dalintis daiktais, laukti eilėje į vonios kambarį, galbūt apsiimate girdėti skaudžias istorijas ar matyti nuolat į žinių srautą [...]

Rūta Averkienė 2022-04-20T17:18:20+00:00VDU Žemės ūkio akademija kviečia į renginį „Regionų ateities forumas 2022“

Rūta Averkienė 2022-04-20T17:18:20+00:00 2022 m. balandžio 20 d. |0 Komentarų

Balandžio 28 d. 9 val. VDU Žemės ūkio akademija kviečia jau į antrus metus organizuojamą renginį „Regionų ateities forumas 2022“, kuriame išgirsite daugiau nei 20 nusipelnusių mokslininkų pranešimų su jų įžvalgomis, kurios pagrįstos tyrimų rezultatais. Plenarinės [...]

Živilė Puidokaitienė 2022-04-20T16:03:14+00:00Siekdama pagerinti aukštojo mokslo prieinamumą Varėnos rajono savivaldybės mokyklas baigusiems abiturientams, savivaldybė įgyvendina Varėnos rajono gabių vaikų skatinimo ir studentų rėmimo programą

Živilė Puidokaitienė 2022-04-20T16:03:14+00:00 2022 m. balandžio 20 d. |0 Komentarų

Kviečiame Varėnos rajono dieninių studijų studentus (sesijos egzaminus išlaikiusius ne mažesniu kaip 8 balai vidurkiu ar įstojusius į pirmą kursą, jeigu brandos egzaminai išlaikyti 8-10 balų, o valstybiniai egzaminai ne mažiau kaip 70 balų) teikti [...]

Rūta Averkienė 2022-04-20T14:42:10+00:00Prasideda aplinkosauginė akcija „Poilsiauk atsakingai“: 5 svarbiausios taisyklės

Rūta Averkienė 2022-04-20T14:42:10+00:00 2022 m. balandžio 20 d. |0 Komentarų

LR Aplinkos ministerija informuoja, kad šiandien, balandžio 20 d., prasideda akcija „Poilsiauk atsakingai“, kuri tęsis iki vasaros pabaigos. Akcijos tikslas – aplinkosauginių pažeidimų vandens telkiniuose, jų pakrantėse, miškuose ir saugomose teritorijose prevencija, išsiaiškinimas ir šalinimas. [...]

Inga Videikaitė 2022-04-20T13:52:32+00:00Pristatyta Matuizų seniūnijos 2021 m. veiklos ataskaita

Inga Videikaitė 2022-04-20T13:52:32+00:00 2022 m. balandžio 20 d. |0 Komentarų

2022 m. balandžio 19 d. prasidėjo Varėnos rajono seniūnijų 2021 m. veiklos ataskaitų pristatymas. Pirmąją ataskaitą pristatė Matuizų seniūnijos seniūnas Mindaugas Matuiza. Pristatymo metu seniūnas aptarė per 2021 metus nuveiktus darbus: gatvių žvyravimą Pabaronės, Paberžės, [...]

Rūta Averkienė 2022-04-20T11:46:28+00:00Žinias gilinti ir pasitikrinti kviečia „Atliekų kultūros“ egzaminas

Rūta Averkienė 2022-04-20T11:46:28+00:00 2022 m. balandžio 20 d. |0 Komentarų

Projektas „Atliekų kultūra“ jau ketvirtus metus skatina gyventojų sąmoningumą tvarumo ir atliekų rūšiavimo srityse. Šie metai – ne išimtis, juos projektas pasitinka su dar daugiau iššūkių, naujomis ir jau pamėgtomis iniciatyvomis. Viena jų – trečią kartą organizuojamas [...]

Ukrainos ambasada Lietuvoje kviečia prisijungti prie greičiausios pagalbos Ukrainoje likusiems ukrainiečiams (... tęsinys)

Živilė Puidokaitienė 2022-04-19T10:55:24+00:00Elektros energijos skirstymo operatorius (ESO) atkreipia dėmesį dėl žemės kasimo darbų vykdymo

Živilė Puidokaitienė 2022-04-19T10:55:24+00:00 2022 m. balandžio 19 d. |0 Komentarų

Norint vykdyti žemės kasimo darbus ESO eksploatuojamų inžinerinių tinklų apsaugos zonose, būtina: Gauti ESO raštišką sutikimą, užpildžius Prašymo kasimo darbams atlikti formą. Gavus ESO sutikimą žemės kasimo darbams, registruoti ESO atstovo išsikvietimą telefonu 1852, nurodant [...]

Živilė Puidokaitienė 2022-04-17T09:59:34+00:00Mieli Varėnos krašto žmonės,

Živilė Puidokaitienė 2022-04-17T09:59:34+00:00 2022 m. balandžio 17 d. |0 Komentarų

Pasitinkame vieną gražiausių atgimimo, bundančio pavasario ir tikėjimo švenčių – šv. Velykas. Tegul ši šventė atneša Viešpaties palaimą, pavasario šilumą ir džiaugsmą į Jūsų namus. Varėnos rajono savivaldybės meras Algis Kašėta

<https://varena.lt/naujienos/38582/>

Šaltinis: Moters savaitė
Publikavimo data: 2022-05-10, antradienis
Puslapis: 4
Plotas: 24 kv. cm
Tiražas: 25000

Rasti raktažodžiai: Europos vartotojų centras

KELIONĖS

Jei daug skraidote

Kur galėčiau gauti daugiau informacijos apie lėktuvų keleivių teises? Dažnai skraidau, todėl norėčiau jas žinoti, – įdomu Vitai iš Vilniaus.

Galite kreiptis į Civilinės aviacijos administraciją (www.caa.lt), Vartotojų teisių apsaugos tarnybą (<http://www.vvtat.lt/>), **Europos vartotojų centrą** (www.ecc.lt).

Vežėjas be jūsų sutikimo gali atsisakyti priimti į lėktuvą: išaiškino, kas tokiu atveju priklauso keleiviui

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Vasara išjudina kelionių rinką, tačiau ne visos kelionės būna sklandžios. Planus gali sugriauti ir oro vežėjo atsisakymas jus skraidinti. Tačiau pakliuvusieji į tokią situaciją keleiviai negali būti palikti likimo valiai, o, jei jau taip nutinka, vartotojams svarbu žinoti, kad kilus ginčui su paslaugos teikėju gali kreiptis pagalbos į **Europos vartotojų centrą** Lietuvoje (**EVC**).

Europos vartotojų centrų tinklo (**ECC-Net**) specialistai teikia nemokamą pagalbą, kai tenka spręsti problemas, kilusias vartotojams Europoje, įsigijusiems nekokybišką paslaugą ar prekę kitose ES valstybėse narėse, taip pat Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje.

Kad **EVC** gali padėti, patvirtina Lietuvoje reziduojančio vartotojo, skridusio iš Marselio į Rygą per Amsterdamą, patirtis. Įveikęs dalį kelionės ir planavęs Amsterdame sėsti į lėktuvą, kuris turėjo skristi į Rygą, vartotojas išgirdo, kad jį atsisakoma vežti. Taip nutiko, nes oro vežėjo atstovas oro uoste nusprendė, kad keleivio turėtas COVID-19 testas netinkamas skrydžiui į Latviją. Nepatekęs į lėktuvą vartotojas patyrė papildomų išlaidų: atliko naują PGR testą, rezervavo kitą skrydį, pirkė naują autobuso bilietą iš Latvijos į Lietuvą. Grįžęs vartotojas kreipėsi į Latvijos sveikatos apsaugos ministeriją, kuri pateikė paaiškinimą, kad vartotojo turėto pirmojo testo pakako skrydžiui į Latviją.

Vartotojas kreipėsi į oro vežėją dėl kompensacijos ir pateikė įrodymus, kad buvo atsisakyta vežti be pagrindo bei pateikė kompensavimui visus papildomai patirtas išlaidas pagrindžiančius dokumentus, tačiau iš oro vežėjo kompensacijos negavo. Išspręsti problemą pavyko tik tuomet, kai vyras kreipėsi pagalbos į **EVC** Lietuvoje, kuri bendradarbiaudama su **EVC** Latvijoje padėjo vartotojui gauti fiksuotą 250 eurų kompensaciją ir 249,95 euro papildomai patirtų išlaidų kompensaciją.

Svarbu paminėti, kad atsisakymu vežti laikomas oro vežėjo atsisakymas priimti skristi keleivį, nors jis atvyko registruotis skrydžiui nustatyta tvarka ir laiku, arba, jei laikas nenurodytas, ne vėliau kaip 45 min. iki paskelbto išvykimo laiko.

Keleivį galima atsisakyti vežti sveikatos, saugos ar saugumo sumetimais arba dėl nepakankamų kelionės dokumentų. Vis dar pasitaiko atvejų, kai oro vežėjai parduoda daugiau bilietų nei yra vietų lėktuve, tikintis, kad dalis keleivių neatvyks į skrydį. Jeigu oro vežėjas pagrįstai tikisi, kad turės atsisakyti vežti tam tikro skrydžio keleivius, tai pirmiausia privalo ieškoti savanorių, sutinkančių atsisakyti rezervavimo mainais į kompensaciją, dėl kurios dydžio ir formos susitaria su keleiviu individualiai. Jei savanorių atsiranda nepakankamai, oro vežėjas gali atsisakyti vežti keleivius be jų sutikimo.

„Susiklosčius tokiai situacijai keleiviams svarbu žinoti savo teises. Nepriklausomai nuo to, ar keleivis buvo savanoris ar jį atsisakyta vežti be jo sutikimo, turi teisę į kompensaciją, teisę į pasirinkimą atgauti už bilietą sumokėtus pinigus arba vykti kitu maršrutu ir teisę į rūpinimąsi“, - pabrėžė **EVC** Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balnienė.

Kompensacija nustatoma atsižvelgiant į skrydžio atstumą. Tikslų jos dydį galima sužinoti pasinaudojus skrydžio skaičiuotuvu: <https://www.ecc.lt/lt/rights/travel/plane/flight%20calculator/>

Be to, atsižvelgiant į laukimo laiką, keleiviui, kurį buvo atsisakyta vežti, turi būti pasiūlyti maistas ir gaivieji gėrimai, apgyvendinimas viešbutyje, transportas iš oro uosto į apgyvendinimo vietą ir atgal, galimybė du kartus nemokamai paskambinti telefonu, išsiųsti telefono ar fakso pranešimus arba el. laiškus.

Šis pranešimas buvo finansuojama Europos Sąjungos.

Šio pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo(s) atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos pozicija. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

<https://sc.bns.lt/view/item/432159>

Vežėjas be jūsų sutikimo gali atsisakyti priimti į lėktuvą: išaiškino, kas tokiu atveju priklauso keleiviui

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Vasara išjudina kelionių rinką, tačiau ne visos kelionės būna sklandžios. Planus gali sugriauti ir oro vežėjo atsisakymas jus skraidinti. Tačiau pakliuvusieji į tokią situaciją keleiviai negali būti palikti likimo valiai, o, jei jau taip nutinka, vartotojams svarbu žinoti, kad kilus ginčui su paslaugos teikėju gali kreiptis pagalbos į **Europos vartotojų centrą** Lietuvoje (**EVC**).

Europos vartotojų centrų tinklo (**ECC-Net**) specialistai teikia nemokamą pagalbą, kai tenka spręsti problemas, kilusias vartotojams Europoje, įsigijusiems nekokybišką paslaugą ar prekę kitose ES valstybėse narėse, taip pat Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje.

Kad **EVC** gali padėti, patvirtina Lietuvoje reziduojančio vartotojo, skridusio iš Marselio į Rygą per Amsterdamą, patirtis. Įveikęs dalį kelionės ir planavęs Amsterdame sėsti į lėktuvą, kuris turėjo skristi į Rygą, vartotojas išgirdo, kad jį atsisakoma vežti. Taip nutiko, nes oro vežėjo atstovas oro uoste nusprendė, kad keleivio turėtas COVID-19 testas netinkamas skrydžiui į Latviją. Nepatekęs į lėktuvą vartotojas patyrė papildomų išlaidų: atliko naują PGR testą, rezervavo kitą skrydį, pirkė naują autobuso bilietą iš Latvijos į Lietuvą. Grįžęs vartotojas kreipėsi į Latvijos sveikatos apsaugos ministeriją, kuri pateikė paaiškinimą, kad vartotojo turėto pirmojo testo pakako skrydžiui į Latviją.

Vartotojas kreipėsi į oro vežėją dėl kompensacijos ir pateikė įrodymus, kad buvo atsisakyta vežti be pagrindo bei pateikė kompensavimui visus papildomai patirtas išlaidas pagrindžiančius dokumentus, tačiau iš oro vežėjo kompensacijos negavo. Išspręsti problemą pavyko tik tuomet, kai vyras kreipėsi pagalbos į **EVC** Lietuvoje, kuri bendradarbiaudama su **EVC** Latvijoje padėjo vartotojui gauti fiksuotą 250 eurų kompensaciją ir 249,95 euro papildomai patirtų išlaidų kompensaciją.

Svarbu paminėti, kad atsisakymu vežti laikomas oro vežėjo atsisakymas priimti skristi keleivį, nors jis atvyko registruotis skrydžiui nustatyta tvarka ir laiku, arba, jei laikas nenurodytas, ne vėliau kaip 45 min. iki paskelbto išvykimo laiko.

Keleivį galima atsisakyti vežti sveikatos, saugos ar saugumo sumetimais arba dėl nepakankamų kelionės dokumentų. Vis dar pasitaiko atvejų, kai oro vežėjai parduoda daugiau bilietų nei yra vietų lėktuve, tikintis, kad dalis keleivius neatvyks į skrydį. Jeigu oro vežėjas pagrįstai tikisi, kad turės atsisakyti vežti tam tikro skrydžio keleivius, tai pirmiausia privalo ieškoti savanorių, sutinkančių atsisakyti rezervavimo mainais į kompensaciją, dėl kurios dydžio ir formos susitaria su keleiviu individualiai. Jei savanorių atsiranda nepakankamai, oro vežėjas gali atsisakyti vežti keleivius be jų sutikimo.

„Susiklosčius tokiai situacijai keleiviams svarbu žinoti savo teises. Nepriklausomai nuo to, ar keleivis buvo savanoris ar jį atsisakyta vežti be jo sutikimo, turi teisę į kompensaciją, teisę į pasirinkimą atgauti už bilietą sumokėtus pinigus arba vykti kitu maršrutu ir teisę į rūpinimąsi“, – pabrėžė **EVC** Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balnienė.

Kompensacija nustatoma atsižvelgiant į skrydžio atstumą. Tikslų jos dydį galima sužinoti pasinaudojus skrydžio skaičiuotuvu: <https://www.ecc.lt/lt/rights/travel/plane/flight%20calculator/>

Be to, atsižvelgiant į laukimo laiką, keleiviui, kurį buvo atsisakyta vežti, turi būti pasiūlyti maistas ir gaivieji gėrimai, apgyvendinimas viešbutyje, transportas iš oro uosto į apgyvendinimo vietą ir atgal, galimybė du kartus nemokamai paskambinti telefonu, išsiųsti telefono ar fakso pranešimus arba el. laiškus.

Šis pranešimas buvo finansuojama Europos Sąjungos.

Šio pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo(s) atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdamosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos pozicija. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

Pranešimą paskelbė: Rasa Tiaškevičienė, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

Bendrinti

<https://www.litas.lt/vezejas-be-jusu-sutikimo-gali-atsisakyti-priimti-i-lektuva-isaiskino-kas-tokiu-atveju-priklauso-keleiviui/>

Vežėjas be jūsų sutikimo gali atsisakyti priimti į lėktuvą: išaiškino, kas tokiu atveju priklauso keleiviui

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Vasara išjudina kelionių rinką, tačiau ne visos kelionės būna sklandžios. Planus gali sugriauti ir oro vežėjo atsisakymas jus skraidinti. Tačiau pakliuvusieji į tokią situaciją keleiviai negali būti palikti likimo valiai, o, jei jau taip nutinka, vartotojams svarbu žinoti, kad kilus ginčui su paslaugos teikėju gali kreiptis pagalbos į **Europos vartotojų centrą** Lietuvoje (**EVC**).

Europos...

<http://www.lrytas.lt/verslas/mano-pinigai/2022/06/15/news/vezejas-be-jusu-sutikimo-gali-atsisakyti-priimti-i-lektuva-isaiskino-kas-tokiu-atveju-priklauso-keleiviui-23682848/>

Rasti raktažodžiai: Europos vartotojų centras

PATARIAME

➔ Keleivis, kuris po skrydžio atgavo sugadintą bagažą, iš oro vežėjo gali reikalauti atlyginti žalą. ➔ Tačiau, kad būtų paprasčiau apginti vartotojo teises, reikia atlikti kelis žingsnius.

➔ Atgavę sugadintą bagažą nenumokite ranka

➔ **T**ai tik viena iš daugelio pasitaikančių situacijų: skrydžio iš Londono į Vilnių metu buvo sugadintas Lietuvos keliautojos lagaminas. ➔ Ji atsiėmusi Vilniaus oro uoste, moteris nedelsdama užpildė specialios formos dokumentą (vadinamąjį PIR – angl. *Property Irregularity Report*), kuriame buvo patvirtinta, kad bagažas sugadintas nepataisomai. ➔ Ji pateikė pretenziją Airijoje registruotam oro vežėjui ir už sugadintą bagažą pareikalavo kompensacijos. Oro vežėjas pasiūlė pakeisti sugadintą lagaminą nauju. ➔ Keleivė su tuo sutiko. Deja, nurodžiusi adresą, kur siųsti naująjį lagaminą, jo nesulaukė. ➔ Keletą kartų moteris kreipėsi į oro vežėjo atstovus, priminė jų įsipareigojimus.

➔ Vis sulaukdavo pažadų juos įvykdyti, tačiau lagamino taip ir negavo. Keleivei savo jėgomis problemos išspręsti nepavyko, todėl ji kreipėsi pagalbos į **Europos vartotojų centrą (EVC)** Lietuvoje. Centras, bendradarbiaudamas su **EVC** Airijoje, padėjo gauti naują lagaminą vietoje sugadintojo skrydžio metu. ➔ Centro specialistai visad gelbsti sprendžiant problemas, kilusias vartotojams Europoje, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą kitose ES valstybėse narėse, Jungtinėje Karalystėje, Norvegijoje ar Islandijoje. Jie suteikia kvalifikuotą nemokamą pagalbą.

➔ Kad būtų paprasčiau apginti vartotojų teises, keleiviai, kurių bagažas per skrydį buvo sugadintas, dar oro uoste turi užpildyti specialios formos PIR dokumentą, o jo kopiją

➔ pasilikti. Reikėtų išsaugoti ne tik ją, bet ir įlaipinimo kortelę, bagažo etiketes. Surinkite papildomą informaciją: pažeidimus nufotografuokite, gaukite nepriklausomo eksperto patvirtinimą, kad lagaminas sugadintas nepataisomai, ar sužinokite apytikslę taisymo kainą. Sugadintų ar sunaikintų daiktų pirkimo dokumentai taip pat būtų naudingi. Be to, vartotojai turėtų pateikti rašytinę pretenziją oro vežėjui dėl kompensacijos. Tik svarbu nepraleisti nustatytų terminų. Pagal Monrealio konvenciją, rašytinę pretenziją dėl kompensacijos oro vežėjui reikia pateikti per 7 dienas, gavus pažeistą bagažą. Teikiant pretenziją reikia pridėti visus minėtus dokumentus, o jos kopiją išsaugoti.

Kelionių agentūra tik stiprių nervų keliautojams: trys atšauktos kelionės ir pakeistas skrydis namo sujaukė atostogas

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Net trys atšauktos kelionės, pakeisti skrydžiai ir jokių kompensacijų. Štai su tokiomis situacijomis susidūrė portalo Lrytas.lt skaitytojos. Patys kelionių agentūros atstovai teigia, kad susiklosčiusią situaciją lėmė itin didelė kelionių paklausa pastaruoju metu, o tokie įvykiai agentūrai nėra įprasti.

Atostogas gadino atšaukti skrydžiai

Portalui Lrytas.lt skaitytoja Asta...

<http://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2022/06/26/news/kelioniu-agentura-tik-stipriu-nervu-keliautojams-trys-atsauktos-keliones-ir-pakeistas-skrydis-namo-sujauke-atostogas-23764908/>

Atidėjo ar atšaukė skrydį – ką reikia žinoti ir kada priklauso kompensacija?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Atšaukė skrydį ir oro uoste laukiate jau daugiau nei dvi valandas – ar jau galite kreiptis dėl gėrimų, skambučio, o kada dėl kompensacijos? Laidoje „Labas rytas, Lietuva“ vedėjas Ignas Krupavičius šiais ir kitais aktualiais klausimais kalbina **Europos vartotojų centro** teisininkę Rasą Tiaškevičienę.

– Kokias teises turi vartotojas, įsigijęs bilietą ir sužinojęs, kad jo skrydis yra atšauktas arba atidėtas?

– Pirmiausia, reikia žinotų, kad Europos Sąjungos vartotojų arba keleivių teises gina reglamentas. Ir jeigu skrydis yra iš Europos Sąjungos oro uostų – nesvarbu vežėjas yra Europos Sąjungoje registruota bendrovė ar ne, taip pat, jei skrydis yra iš ne Europos Sąjungos šalies, bet su Europos Sąjungos vežėju, tokiu atveju galioja reglamentas. Jis nustato pagalbos ir kompensacijų mokėjimo tvarką keleiviams, jei skrydis atšaukiamas arba atidedamas ilgam laikui.

Tokiu atveju, jei apie skrydį nebuvo informuota anksčiau nei likus dviem savaitėms iki numatyto skrydžio, keleivis gali reikalauti arba susigrąžinti bilietą už skrydį, arba artimiausio nukreipimo į savo galutinę paskirties vietą, arba kitu patogiu jam laiku, jeigu yra vietų.

Oro uostas / E. Blaževič/LRT nuotr.

– Kur turėtų kreiptis žmogus, kokiais adresais, nes kartais, atrodytų, yra sunku prisišaukti.

– Jeigu skrydis yra atšaukiamas, dažniausiai keleiviai gauna informaciją el.paštu arba per programėles, jeigu yra prisiregistravę. Oro vežėjas turi informuoti apie atšauktą skrydį ir laiške dažniausiai yra pasiūlomi variantai – ar norės pinigų grąžinimo, ar nukreipimo į kitą paskirties vietą, oro uoste, be abejo, galima vietoje spręsti šią problemą, kreiptis į oro uoste esančius vežėjo atstovus.

– Jeigu atšauktas skrydis esant oro uoste, likus valandai iki skrydžio?

– Tokių atvejų irgi pasitaiko, tada galioja tokios pačios teisės, kaip ir minėjau, jei apie skrydžio atšaukimą pranešama likus mažiau nei 14 d., gali priklausyti ir kompensacija. Viskas priklauso nuo to, dėl kokių priežasčių atšauktas skrydis. Kompensacija nepriklauso tais atvejais, kai buvo ypatingosios aplinkybės, kurių oro vežėjas negalėjo kontroliuoti – oro sąlygos, kai kuriais atvejais streikai, nenumatyti lėktuvo gedimai, kaip, sakykime, paukščio atsitrenkimas į variklį ar pan. Jei buvo aplinkybės, kurioms oro vežėjas negalėjo daryti įtakos, tada kompensacija nepriklauso, bet visais kitais atvejais, keleivis gali bandyti reikalauti.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad kartais keleiviai dar painioja pinigų susigrąžinimą už bilietą, kuris priklauso bet koku atveju, ir kompensaciją, kuri yra fiksuoto dydžio, priklauso nuo atstumo – nuo 250 Eur iki 600 Eur. **Europos vartotojų centro** svetainėje yra patogi skaičiuoklė, kurioje suvedus oro uostus ir atsitikusią problemą – atšauktas ar atidėtas skrydis, gausite konkrečią informaciją – kokios jūsų teisės ir kokio dydžio kompensacija priklauso.

– Yra daug agentūrų, kurios tokią paslaugą siūlo mokamai, bet viską galima susitvarkyti ir nemokamai?

– Taip. Pirmiausia reikia išbandyti nemokamus variantus. Jeigu skrydis atšauktas ar atidėtas ir galutinę paskirties vietą pasiekia daugiau nei trimis valandomis vėliau, tai keleivis pirmiausia, turi kreiptis į oro vežėją. Dažniausiai vežėjai turi savo svetainėse užpildomas formas ir tada, jeigu mato, kad nepavyksta pačiam išspręsti problemos, gali kreiptis nemokamos pagalbos į **Europos vartotojų centrą**. Mes padedame būtent dėl Europos Sąjungoje registruotų vežėjų – nesvarbu ar Europos Sąjungos ribose, bet svarbu, kad būtų Europos Sąjungoje registruotas vežėjas.

Skrydis / E. Blaževič/LRT nuotr.

– Jei skrydis atidėtas 2 valandoms, ar galima pasinaudoti nemokamu skambučiu ar suteikiama proga pavalgyti?

– Visos teisės skrydžio atidėjimo atveju prasideda, kai skrydis daugiau nei 2 val. Jei iki 2 val. – niekas nepriklauso, jei daugiau nei 2 val., priklauso ir nuo atstumo, kurį skrenda, nes gali reikėti ir 3 val. vėlavimo. Tokiu atveju taip, kol laukiama skrydžio, turi pasirūpinti maistu, gėrimais, galimybė paskambinti ir, jei vėlavimo atveju keleiviams tenka per naktį laukti kito skrydžio – turi pasirūpinti viešbučiu, transportu iki viešbučio ir atgal į oro uostą.

– Jeigu skrydis atidėtas valandai, bet dėl to pavėluota į kitą skrydį – ar priklauso kompensacija?

– Tokiu atveju, reikia atidžiai pasižiūrėti, kokius turėjote bilietus. Jeigu skrydžiai buvo jungiamieji, tai oro vežėjas atsako jums iki to momento, kol pasieksite galutinį paskirties tašką. Tai yra, jei dėl pirmojo skrydžio, pavėlavote į antrąjį ir galutinį paskirties tašką pasiekėte daugiau nei trimis valandomis vėliau, jau galite reikalauti kompensacijos.

Jeigu skrydžiai buvo ne jungiamieji (dauguma žemų sąnaudų bendrovių neturi jungiamųjų skrydžių), vienas skrydis vėluoja ir dėl to

Atidėjo ar atšaukė skrydį – ką reikia žinoti ir kada priklauso kompensacija? (... tęsinys)

pavėlavote į antra nejungiamąjį, išeina, kad tiesiog neatvykote ir tas skrydis nuplaukė.

Oro uostas / E. Blaževič/LRT nuotr.

Oro uostas / E. Blaževič/LRT nuotr.

Skrydis / E. Blaževič/LRT nuotr.

<https://www.lrt.lt/naujienos/gyvenimas/13/1729654/atidejo-ar-atsauke-skrydi-ka-reikia-zinoti-ir-kada-priklauso-kompensacija>

Atidėjus skrydį oro vežėjas negali keleivių palikti likimo valiai: ar žinote, kokias turite teises?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Ne kiekvienas keliautojas žino, kad atidėjus skrydį vežėjas privalo juo pasirūpinti, o tam tikrais atvejais – ir išmokėti kompensaciją. Tačiau svarbu suprasti, kad tokios keleivių teisės veikia ne kiekvienu atveju atidėjus skrydį: kas priklauso keleiviui, nustatoma atsižvelgiant į laiką, kiek vėluojama.

Detaliau apie tai, ką pravartu žinoti, jei keliaujant atidedamas skrydis, papasakojo **Europos vartotojų centro (EVC)** Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balnienė.

EVC Lietuvoje gina vartotojų teises, jei kilus problemoms tarp vartotojo ir kitoje ES šalyje, Islandijoje, Norvegijoje ar Jungtinėje Karalystėje (kelionė ar skrydis gali būti ir už ES ribų) registruoto vežėjo keleiviui jų nepavyksta išspręsti savarankiškai. Centro specialistų pagalba nemokama.

Kreiptis į **EVC** Lietuvoje teko ir keleiviui, kuris su draugu turėjo skristi iš Vienos į Dubrovníką. Skrydis dėl prastų oro sąlygų buvo atidėtas, o keliautojai galutinę paskirties vietą pasiekė dviem dienomis vėliau. Laukiant skrydžio keleiviams nebuvo suteiktas viešbutis - oro vežėjas pasiūlė nakvynę susirasti patiems, o už tai pažadėjo kompensaciją iki 150 eurų. Be to, oro vežėjas nepasirūpino ir gėrimais, maistu. Po kelionės kreipėsi į oro vežėją prašant kompensuoti išlaidas, keleiviai sulaukė tik šabloninio atsakymo, kad kompensacija nepriklauso, nes ypatingosios aplinkybės - prastos oro sąlygos - atleidžia nuo jos mokėjimo. Taip ir nepavykus išspręsti problemos savarankiškai, keleiviai kreipėsi pagalbos į **EVC** Lietuvoje, kuris padėjo gauti 161,82 euro kompensaciją.

„Oro vežėjo prievolės keleiviui atsiranda tik tada, kai pagrįstai manoma, kad išskridimas vėluos ne mažiau kaip 2 valandas, - pažymėjo dr. R. Balnienė. - Tokiu atveju keliaujantiems aviakompanija privalo pasiūlyti maistą ir gaiviuosius gėrimus, apgyvendinimą viešbutyje, transportą iš oro uosto į apgyvendinimo vietą ir atgal“.

Be to, į tokią situaciją pakliuvusiems keleiviams turi būti sudaryta galimybė dukart nemokamai paskambinti telefonu, išsiųsti telekso ar fakso pranešimus arba el. laiškus.

Kita svarbi laiko žyma – trys valandos. Jei šitiek laiko dėl atidėto skrydžio vėluojate pasiekti galutinę tašką, jums gali priklausyti fiksuoto dydžio kompensacija, kuri apskaičiuojama atsižvelgiant į atstumą tarp oro uostų. Jums priklausančios kompensacijos dydį galite sužinoti pasinaudoję skrydžio skaičiuotuvu <https://www.ecc.lt/lt/rights/travel/plane/flight%20calculator/>

„O tais atvejais, kai skrydis atidedamas daugiau nei 5 valandoms, keleiviai turi teisę jo apskritai atsisakyti ir per septynias dienas atgauti visus pinigus už bilietus“, - paaiškino **EVC** Lietuvoje vedėja dr. R. Balnienė.

Susigrąžinti pinigus net ir už įvykusią kelionės dalį gali tie vartotojai, kuriems būnant tarpiniame taške dėl skrydžio atidėjimo pagal numatytą kelionės planą skrydis nebetenka prasmės. Jiems taip pat priklauso teisė į kaip galima greitesnį skrydį į pirmąją išvykimo vietą.

Šis pranešimas buvo finansuojama Europos Sąjungos.

Šio pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo(s) atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos pozicija. Europos Komisija ir Agentūra nepriima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

<https://sc.bns.lt/view/item/434033>

Ką daryti, jei buvo atšauktas skrydis ir kokia kompensacija jums priklauso?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Atostogas ir keliones paprastai planuojame iš anksto ir laukiame jų su nekantrumu. Tačiau pasitaiko, kad netikėtai visą džiaugsmą sugriaua atšauktas ar atidėtas skrydis. Ką daryti jei taip atsitiko, kokios jūsų teisės ir ar galima tikėtis kompensacijos – apie viską plačiau šiame straipsnyje.

© Shutterstock

Ar priklauso kompensacija?

Trumpai tariant, kompensacija gali priklausyti...

<https://www.delfi.lt/keliones/patarimai/ka-daryti-jei-buvo-atsauktas-skrydis-ir-kokia-kompensacija-jums-priklauso.d?id=90509823>

Teisininkė: jeigu skrydis buvo atidėtas daugiau kaip dviem valandom, oro vežėjas privalo pasirūpinti laukiančiu žmogumi

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Jei esate susiplanavę atostogas svetur, vertėtų atsižvelgti į didelę skrydžių atidėjimo arba atšaukimo tikimybę dėl chaoso, kylančio iš įgulų ir kitų oro uosto darbuotojų trūkumo. Laidos „Labas rytas, Lietuva“ studijoje viešinti **Europos vartotojų centro** teisininkė Rasa Teškevičienė padeda suprasti, ką ir kaip daryti, jeigu skrydis buvo atšauktas, kokių kompensacijų derėtų tikėtis iš oro linijų bendrovių.

<https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000222083/teisininke-jeigu-skrydis-buvo-atidetas-daugiau-kaip-dviem-valandom-oro-vezejas-privalo-pasirupinti-laukianciu-zmogumi>

Ką reikia žinoti, kad nenudegtumėte ir išvengtumėte nuostolių užsienyje išsinuomoję automobilį

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Įsibėgėjus atostogų metui, **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje pasidalino patarimais, kurie pravers ketinantiems išsinuomoti automobilį užsienyje.

© Shutterstock

Centro vedėja dr. Raimonda Balnienė visų pirma pažymi, kad svarbiausia žinoti, jog vartotojai, kurie įsivelia į neišsprendžiamą ginčą su automobilio nuomos paslaugos teikėju, gali kreiptis nemokamos pagalbos...

<https://www.delfi.lt/auto/laisva-pavara/ka-reikia-zinoti-kad-nenudegtumete-ir-isvengtumete-nuostoliu-uzsienyje-issinuomoje-automobili.d?id=90636637>

Ko būtina nepraleisti pro akis, kad nenudegtumėte nuomodamiesi automobilį?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Įsibėgėjus atostogų metui, **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje pasidalino patarimais, kurie pravers ketinantiems išsinuomoti automobilį užsienyje. O tuos vartotojus, kurie įsivelia į neišsprendžiamą ginčą su automobilio nuomos paslaugos teikėju, centro vedėja dr. Raimonda Balnienė kviečia kreiptis nemokamos pagalbos į **EVC** specialistus, rašoma Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos pranešime.

Taip ir padarė vartotojas iš Lietuvos po kelionės Italijoje, kur nuomojosi automobilį, sulaukęs nemalonios staigmenos. Šiam vartotojui gražinus automobilį, paslaugos teikėjas nuo kreditinės kortelės nuskaičiavo 80 eurų.

Paslaugos teikėjas paaiškino, kad tai – mokestis už papildomą automobilio valymą, mat transporto priemonėje rado kaukę ir buteliuką vandens. Vartotojas tikina, kad pasiimant automobilį nebuvo nurodyta, jog pandemijos metu taikomi kitokie reikalavimai švarai. Ginčą pavyko išspręsti tik tada, kai vartotojas kreipėsi į **EVC** Lietuvoje, kuris bendradarbiaudamas su **EVC** Italijoje padėjo vartotojui susigražinti 80 eurų.

Vairavimas iškišus ranką pro langą / A. Neil/Unsplash nuotr.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų tinklui (ECC-Net)**, kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse narėse, Norvegijoje ir Islandijoje.

Dr. R. Balnienė atkreipia dėmesį: kad painių situacijų būtų mažiau, vartotojai dar prieš išsinuomodami automobilį turi atlikti namų darbus. „Pažiūrėkite, iš ko susideda automobilio nuomos kaina – ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius mokesčius, galiojantį draudimą, pasitikrinkite dėl papildomų mokesčių. Taip pat išsiaiškinkite degalų politiką“, – vardijo dr. R. Balnienė.

Pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų, o galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs kokių ribojimų, tarkime, neleidžia vykti į tam tikras šalis.

Pasiimdami automobilį nuomos sutartyje fiksuokite jo trūkumus, išsinauginėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus dokumentus – jie gali būti įrodymas.

Dažniausiai į pradinę nuomos kainą bus įskaičiuotas tik bazinis automobilio draudimas. Juo transporto priemonė apdraudžiama nuo įvykių su didele frančizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius eurų. Tai reiškia, kad, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Vairavimas / Unsplash/W. Truettner nuotr.

Be to, tais atvejais, kai automobilis nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2000 eurų.

Jei ketinate įsigyti ir aukštesnio lygio draudimą, susipažinkite, kokią konkrečiai apsaugą gausite – draudimo bendrovės taiko skirtingas sąlygas.

Papildomą draudimą gali siūlyti ne tik nuomos kompanija, bet ir tarpininkai. **EVC** Lietuvoje vedėja paaiškino, kuo tarpininko draudimas skiriasi nuo nuomos kompanijos siūlomo papildomo draudimo.

Jei svarstote rinktis automobilio nuomos tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumažina kliento atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinsite nuomojamą automobilį, nuomos kompanija išlaidas už žalą nuskaičiuos nuo jūsų, o jūs turėsite kreiptis į draudimo kompaniją, kad ši kompensuotų išlaidas.

Tarpininko siūlomas draudimas nesumažina ir nuomos kompanijai paliekamo užstato. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti kreditinėje kortelėje rezervuojamo užstato dydį ar iš viso jo nepalikti, teks įsigyti nuomos kompanijos siūlomą papildomą draudimą. Čia svarbu paminėti, kad įsigijus nuomos kompanijos papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos kompanija nenuskaičiuos pinigų už padarytą žalą.

Automobilio vairavimas / Shutterstock nuotr.

Dr. R. Balnienė tiems vartotojams, kurie automobilį rezervavo per tarpininką, rekomenduoja atvykus atsiimti automobilio nepasirašinėti nuomos sutarties jos neperžiūrėjus ir nepatikrinus, ar nėra įtraukti papildomi mokesčiai, kurių nepageidavote. Sutartį, kurią pasirašėte ir tuo patvirtinote, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, kilus pretenzijoms, praktiškai būtų sudėtinga užginčyti.

Vairavimas užsienyje / C. Maximilian/Unsplash nuotr.

Ko būtina nepraleisti pro akis, kad nenudegtumėte nuomodamiesi automobilių? (... tęsinys)

Vairavimas iškišus ranką pro langą / A. Neil/Unsplash nuotr.

Vairavimas / Unsplash/W. Truettner nuotr.

Automobilio vairavimas / Shutterstock nuotr.

<https://www.lrt.lt/naujienos/eismas/7/1731112/ko-butina-nepraleisti-pro-akis-kad-nenudegtumete-nuomodamiesi-automobili>

Specialistai išaiškino, ko būtina nepraleisti pro akis, kad nenudegtumėte nuomodamiesi automobilį

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Įsibėgėjus atostogų metui, **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje pasidalino patarimais, kurie pravers ketinantiems išsinuomoti automobilį užsienyje. O tuos vartotojus, kurie įsivelia į neišsprendžiamą ginčą su automobilio nuomos paslaugos teikėju, centro vedėja dr. Raimonda Balnienė kviečia kreiptis nemokamos pagalbos į **EVC** specialistus.

Taip ir padarė vartotojas iš Lietuvos po kelionės Italijoje, kur nuomojosi automobilį, sulaukęs nemalonios staigmenos. Šiam vartotojui gražinus automobilį, paslaugos teikėjas nuo kreditinės kortelės nuskaičiavo 80 eurų. Paslaugos teikėjas paaiškino, kad tai – mokestis už papildomą automobilio valymą, mat transporto priemonėje rado kaukę ir buteliuką vandens. Vartotojas tikina, kad pasiimant automobilį nebuvo nurodyta, jog pandemijos metu taikomi kitokie reikalavimai švarai. Ginčą pavyko išspręsti tik tada, kai vartotojas kreipėsi į **EVC** Lietuvoje, kuris bendradarbiaudamas su **EVC** Italijoje padėjo vartotojui susigrąžinti 80 eurų.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų tinklui (ECC-Net)**, kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse narėse, Norvegijoje ir Islandijoje.

Dr. R. Balnienė atkreipia dėmesį: kad painių situacijų būtų mažiau, vartotojai dar prieš išsinuomodami automobilį turi atlikti namų darbus. „Pažiūrėkite, iš ko susideda automobilio nuomos kaina - ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius mokesčius, galiojantį draudimą, pasitikrinkite dėl papildomų mokesčių. Taip pat išsiaiškinkite degalų politiką“, - vardijo dr. R. Balnienė.

Pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų, o galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs kokių ribojimų, tarkime, neleidžia vykti į tam tikras šalis.

Pasiimdami automobilį nuomos sutartyje fiksuokite jo trūkumus, išsinauginėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus dokumentus – jie gali būti įrodymas.

Dažniausiai į pradinę nuomos kainą bus įskaičiuotas tik bazinis automobilio draudimas. Juo transporto priemonė apdraudžiama nuo įvykių su didele frančizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius eurų. Tai reiškia, kad, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Be to, tais atvejais, kai automobilis nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2000 eurų.

Jei ketinate įsigyti ir aukštesnio lygio draudimą, susipažinkite, kokią konkrečiai apsaugą gausite - draudimo bendrovės taiko skirtingas sąlygas.

Papildomą draudimą gali siūlyti ne tik nuomos kompanija, bet ir tarpininkai. **EVC** Lietuvoje vedėja paaiškino, kuo tarpininko draudimas skiriasi nuo nuomos kompanijos siūlomo papildomo draudimo.

Jei svarstote rinktis automobilio nuomos tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumažina kliento atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinsite nuomojamą automobilį, nuomos kompanija išlaidas už žalą nuskaičiuos nuo jūsų, o jūs turėsite kreiptis į draudimo kompaniją, kad ši kompensuotų išlaidas.

Tarpininko siūlomas draudimas nesumažina ir nuomos kompanijai paliekamo užstato. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti kreditinėje kortelėje rezervuojamo užstato dydį ar iš viso jo nepalikti, teks įsigyti nuomos kompanijos siūlomą papildomą draudimą. Čia svarbu paminėti, kad įsigijus nuomos kompanijos papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos kompanija nuskaičiuos pinigų už padarytą žalą.

Dr. R. Balnienė tiems vartotojams, kurie automobilį rezervavo per tarpininką, rekomenduoja atvykus atsiimti automobilio nepasirašinėti nuomos sutarties jos neperžiūrėjus ir nepatikrinus, ar nėra įtraukti papildomi mokesčiai, kurių nepageidavote. Sutartį, kurią pasirašėte ir tuo patvirtinote, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, kilus pretenzijoms, praktiškai būtų sudėtinga užginčyti.

Šis pranešimas buvo finansuojama Europos Sąjungos.

Šio pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo(s) atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos pozicija. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

<https://sc.bns.lt/view/item/434529>

Rasti raktažodžiai: Europos vartotojų centras

ŠEŠTADIENIS, LIEPOS 2, 2022

Kauno diena

11

LIETUVA

Lietuva turi gintis ir nekeis migrantų politikos

„Lietuva ėmėsi visų svarbių sprendimų ir priemonių, kad apsaugotų savo nacionalinį saugumą ir ES išorės sieną, šiuo metu mes nematome, jog situacija būtų žymiai pasikeitusi, kad mes galėtume atsitraukti nuo savo sprendimų. Lietuva tikrai ginsis, jei tokių grėsmių išliks“, – vakar per spaudos konferenciją sakė vidaus reikalų ministrė Agnė Bilotaitė.

Prieglobsčio prašyti galima

Komentuodama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) sprendimą, kad Lietuvos teisės normos, nesuteikiančios galimybės neteisėtiems migrantams prašyti prieglobsčio ir leidžiančios juos sulaikyti vien dėl patekimo į šalį neteisėtai, prieštarauja Europos direktyvoms, ministrė teigė, jog prieglobsčio prašyti galima.

„Lietuvoje yra sukurta sistema, kad įmanoma pateikti prieglobsčio prašymus, nėra taip, kad mes nesudarome galimybės. Mes sudarome galimybę, t.y. ambasadoje, tam tikruose pasienio kontrolės punktuose, – dejas, mes matome, kad noro pasinaudoti, dėl suprantamų priežasčių ir režimo dalyvavimo tame procese, tokių pavyzdžių nėra“, – kalbėjo ministrė.

Anot jos, Lietuvos priimti sprendimai buvo būtini ne tik

dėl šalies nacionalinio saugumo, bet ir siekiant apsaugoti ES išorės sieną.

„Manau, argumentas labai aiškus, mes sudarome galimybę teikti prašymus, kalbant apie kitas priemones, kurių ėmėsi Lietuva, priemonės buvo kompleksas tam, kad mes galėtume apsaugoti ir neatverti naujo migracijos kelio, t.y. problema, kuri būtų buvusi ne tik Lietuvai, bet ir visai ES“, – teigė A.Bilotaitė.

Lietuva siekia keisti

Ji taip pat tvirtino, kad Lietuvos priimti veiksmai buvo derinami su tarptautinėmis institucijomis, Europos Komisija (EK), o dabartinis teisinis reglamentavimas dėl neteisėtų migrantų nebeatitinka realijų, tad Lietuva siekia keisti taisykles.

„Iki šiol Europa nebuvo susidūrusi su tokio pobūdžio ataka. Iki šiol migracijos politika buvo visai kitokia, ir teisės sistema tam buvo pritaikyta. Tokiomis situacijoms, kokia vyksta prieš Lietuvą, sistema nebuvo pritaikyta, ir todėl mes siekiame pokyčių“, – pažymėjo A.Bilotaitė.

ESTT ketvirtadienį paskelbė, kad Lietuvos teisės normos, nesuteikiančios galimybės neteisėtiems migrantams prašyti prieglobsčio ir leidžiančios juos

sulaikyti vien dėl patekimo į šalį neteisėtai, prieštarauja Europos direktyvoms.

Teisėjų kolegija tokį prejudicinį sprendimą ketvirtadienį priėmė skubos tvarka, išnagrinėjusi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo prašymą migranto M.A. byloje.

ES Teismas nurodė, kad tiek neteisėtų migrantų sulaikymas karo, nepaprastosios padėties ar ekstremalios situacijos metu vien dėl buvimo šalyje nelegaliai, tiek ir galimybės prašyti prieglobsčio nesuteikimas prieštarauja Bendrijos direktyvoms.

Tiek A.Bilotaitė, tiek Migracijos departamento direktorė Evelina Gudžinskaitė akcentavo, kad, metų pradžioje patikslinus vidines tvarkas, visiems migrantams, įskaitant esančius migrantų stovyklose, sudaryta galimybė pateikti prašymus dėl prieglobsčio.

A.Bilotaitė taip pat tvirtino, kad migrantai turėjo visas galimybes pateikti prašymus ir anksčiau Lietuvos diplomatinėse atstovybėse ar pasienio kontrolės punktuose ir nesivėžti per sieną, – bet šiomis galimybėmis nesinaudojo.

Viltis – Čekija

Ministrė priminė, kad Lietuva yra pateikusi siūlymų keisti ES migracijos taisykles ir „deda daug

■ **Iniciatyva:** pasak ministrės A.Bilotaitės, Lietuva yra pateikusi siūlymų keisti ES migracijos taisykles. Luko Balanžio / BNS nuotr.

vilčių“ į būsimą Čekijos pirminkavimą ES, kad šis klausimas taptų prioritetinis.

Ministrė pabrėžė, kad minėtas migrantas M.A. šiuo metu yra išvykęs iš Lietuvos, jam nebuvo taikomi judėjimo suvaržymai. „Tai, matyt, yra individualus atvejis, bet yra institucijų sprendimų, mes juos gerbiame, į juos įsiklausome. Bet Lietuvai svarbu apsiginti ir Lietuva ginsis, jei tik bus kažkokių grėsmių“, – akcentavo ji. E.Gudžinskaitė teigė, kad Migracijos departamentas taiko standartinę procedūrą nepriimti kai kurių prašymų, kurie teikiama ne teisės aktuose nurodytose vietose. Jos teigimu, migrantas turi pateikti jį asmeniškai, būti ap-

klaustas. Tačiau ji pažymėjo, kad dauguma prašymų priimama ir minėtas M.A. atvejis yra vienas iš kelių nuo migrantų antplūdžio pradžios.

„Per metus tokių atvejų normaliam gyvenime būdavo galbūt kartą per mėnesį, pėnai, kadangi buvo žymiai daugiau žmonių, buvo keliolika ar keliasdešimt. Tačiau tai – nedidelis skaičius. Kalbant apie situaciją, metų pradžioje patikslinta prieglobsčio procedūra, nustatytas konkretus terminas, per kiek laiko departamentas turi atsakyti ir paaiškinti asmeniui, kaip jis turi pateikti prieglobsčio prašymą“, – paaiškino ji.

KD, BNS inf.

Svarbiausios taisyklės, kurias būtina žinoti perkant internetu: pardavėją sukčių gali išduoti net gramatinės klaidos

■ **Galimybės:** internetinė prekyba atvėrė miestelių, miestų ir net valstybių sienas.

Ką daryti, jei nesulaukiate internetu įsigytos prekės iš Vokietijos, o iš Estijos pardavėjo gautas pirkinys – nekokybiškas? Kaip elgtis, jei atsaukiama skrydis? Į ką kreiptis, jei nusileidus Ispanijoje neatvyksta bagažas? Panašius klausimus vartotojams nemokama pagalba teikia Europos vartotojų centrų tinklas (ECC-Net).

Europos vartotojų centro (EVC) Lietuvoje teisininkai kiekvienu atveju, kai vartotojui savarankiškai nepavyksta išspręsti problemos su paslaugos teikėju ar prekės pardavėju, ragina kreiptis į EVC Lietuvoje.

„EVC specialistai padeda spręsti problemas, kilusias vartotojams Europoje, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą kitose ES valstybėse narėse, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje. Vien 2021-aisiais vartotojams

padėjome atgauti daugiau kaip 255 tūkst. eurų“, – teigė EVC Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balniene.

Viena tokių vartotojų – iš Vokietijoje registruoto pardavėjo suknelę internetu užsisakiusi, tačiau jos taip ir nesulaukusi pirkėja iš Lietuvos. Susisiekiusi su pardavėju ji išgirdo, esą kurjeris negalėjo pristatyti siuntinio, todėl vartotoja pati turi ieškoti, kur dingio siunta. Moteriai ginčą su pardavėju pavyko išspręsti tik tada, kai ji kreipėsi į EVC Lietuvoje. Šis, bendradarbiaudamas su kolegomis iš Europos vartotojų centrų Vokietijoje, padėjo vartotojai susigrąžinti 64,99 euro už negautas prekes.

Kita vartotoja iš Lietuvos įsigijo internetu batus iš Estijoje registruoto pardavėjo. Už pirkinį sumokėjo 149 eurus. Nepaėmus nė penkiems mėnesiams, retai avėti batai suplyšo. Vartotoja kreipėsi į pardavėją, tačiau savarankiškai išspręsti problemas nesisekė – susigrąžinti pinigų pavyko tik įsikūrus EVC specialistams.

Kad pirkdami prekes internetu sumažintumėte riziką susidurti su nesąžiningu pardavėju, vartotojų teisių gynėjai turi patarimų. Vienas svarbiausių – nesukibkite persti pinigų.

Pirmiausia patikrinkite, ar parduotuvė, net jei ji veikia tik so-

cialiniame tinkle, nurodo savo įmonės pavadinimą, adresą, telefono numerį ir e.paštą. Jei ne, prireikus susisiekti su pardavėju gali kelti problemų. Pasitikrinkite, ar e.parduotuvė veikia ilgai, kokių rezultatų pateikia interneto paieškos sistemos (pvz., vartotojų atsiliepimai).

Jei pastebite, kad informacija e.parduotuvėje pateikta su gramatinėmis klaidomis, į akis krinta pranešimai, raginantys kuo skubiau pirkti, susluskite. Tai signalas, kad galbūt susidūrėte su sukčiais.

Pro akis nepraleiskite e.parduotuvės svetainės pavadinimo. Į garsių prekes ženklų pavadinimus panašūs domėnai (pavyzdžiui, *naibe.com*, *aple.com*) gali slėpti phishing (duomenų vagysčių) svetainę.

„Apsisprendę pirkti, atidžiai perskaitykite sąlygas – pardavimo sutarties pirkimas, ar smulkios raišomis neparašyta, kad

■ **Pagalba:** EVC specialistai padeda spręsti problemas, kilusias vartotojams Europoje, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą kitose ES valstybėse narėse. Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje.

jums reikės sumokėti paslėptus mokesčius.

Įsitikinkite, kad prekybos internetu portalas saugomas. Jo adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“, viršutiniame kairiajame kompiuterio ekrano kampe, šalia svetainės adreso pradžios, matyti uždarytos spyonos arba raktų simbolis. Jeigu jų nėra, verčiau čia nepirkite“, – paaiškino dr. R.Balniene.

Galiausiai, jei pardavėjas leidžia susimokėti atsiimant prekes, geriau rinktis šį atsiskai-

tymo būdą. Jei yra galimybė, saugiau naudoti kreditinę kortelę ar rinktis mokėjimo tarpininkų paslaugas.

Internetinė prekyba atvėrė miestelių, miestų ir net valstybių sienas ir tapo nepažinomu apsipirkimo būdu. Vis dėlto vertėtų nepamiršti ir didesnės rizikos, ir savo teisių perkant iš kitose šalyje registruoto pardavėjo. Bet jei nutiko taip, kad susidūrėte su problemomis – kreipkitės į EVC Lietuvoje nemokamos pagalbos ar vertingo patarimo. PR

Pagalba ir patarimai vartotojams Europoje

Dalinai finansuojama Europos Sąjungos

Šis straipsnis buvo finansuojamas Europos Sąjungos. Šio straipsnio turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo(s) atsakomybė, tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdymo įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktas informacijas panaudojimą.

Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Įsibėgėjus atostogų metui, **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje pasidalijo patarimais, kurie pravers ketinantiems išsinuomoti automobilį užsienyje.

Susigrąžino 80 eurų

Vairuotojas iš Lietuvos po kelionės Italijoje, kur nuomojosi automobilį, sulaukė nemalonios staigmenos: grąžinus automobilį, paslaugos teikėjas nuo kreditinės kortelės nuskaičiavo 80 eurų.

Paslaugos teikėjas paaiškino, kad tai mokestis už papildomą automobilio valymą, nes transporto priemonėje rado veido apsaugos kaukę ir buteliuką vandens.

Lietuvis tikino, kad, pasiimant automobilį, nebuvo nurodyta, jog per pandemiją taikomi kitokie reikalavimai švarai.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų** tinklui (**ECC-Net**).

Ginčą pavyko išspręsti tik tada, kai vartotojas kreipėsi į **EVC** Lietuvoje, kuris, bendradarbiaudamas su **EVC** Italijoje, padėjo klientui susigrąžinti 80 eurų.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų** tinklui (**ECC-Net**), kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse narėse ir Norvegijoje, Islandijoje.

Sąlygų spektras

Lietuvos centro vedėja dr. Raimonda Balnienė atkreipė dėmesį: painių situacijų būtų mažiau, jeigu vartotojai dar prieš išsinuomodami automobilį atliktų namų darbus.

„Pažiūrėkite, iš ko susideda automobilio nuomos kaina. Ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius mokesčius, galiojančią draudimą, pasitikslinkite dėl papildomų mokesčių. Išsiaiškinkite degalų politiką“, – vardijo dr. R. Balnienė.

Be to, pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų, o galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs ribojimų – tarkime, neleidžia vykti į tam tikras šalis.

Pasiimdami automobilį, nuomos sutartyje fiksuokite jo trūkumus, išsinauginėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus dokumentus – jie gali būti įrodymas.

Dažniausiai į pradinę nuomos kainą bus įskaičiuotas tik bazinis automobilio draudimas. Juo transporto priemonė apdraudžiama nuo įvykių su didele franšizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius eurų. Vadinasi, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Be to, tais atvejais, kai automobilis nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2 000 eurų.

Draudimo viražai

Jei ketinate įsigyti ir aukštesnio lygio draudimą, susipažinkite, kokią konkrečiai apsaugą gausite – draudimo bendrovės taiko skirtingas sąlygas.

Papildomą draudimą gali siūlyti ne tik nuomos kompanija, bet ir tarpininkai. **EVC** Lietuvoje vedėja paaiškino, kuo tarpininko draudimas skiriasi nuo nuomos kompanijos siūlomo papildomo draudimo.

Jei svarstote rinktis automobilio nuomos tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumažina kliento atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinsite nuomojamą automobilį, nuomos kompanija išlaidas už žalą nuskaičiuos nuo jūsų sąskaitos, o jūs turėsite kreiptis į draudimo kompaniją, kad ši kompensuotų išlaidas.

Tarpininko siūlomas draudimas nesumažina ir nuomos kompanijai paliekamo užstato. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti kreditinėje kortelėje rezervuojamo užstato dydį ar iš viso jo nepalikti, teks įsigyti nuomos kompanijos siūlomą papildomą draudimą. Svarbu, kad, įsigijus nuomos kompanijos papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos kompanija nenuskaičiuos pinigų už padarytą žalą.

Dr. R. Balnienė tiems vartotojams, kurie automobilį rezervavo per tarpininką, rekomenduoja, atvykus atsiimti transporto priemonę,

Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus (... tęsinys)

nepasirašyti nuomos sutarties neperžiūrėjus jos ir nepatikrinus, ar nėra įtraukti papildomi mokesčiai, kurių nepageidavote. Sutartį, kurią pasirašėte ir tuo patvirtinote, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, kilus pretenzijų, praktiškai būtų sudėtinga užginčyti.

<http://klaipeda.diena.lt/naujienos/verslas/ratai/nuomosites-automobili-atlikite-namu-darbus-1086310>

Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Įsibėgėjus atostogų metui, **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje pasidalijo patarimais, kurie pravers ketinantiems išsinuomoti automobilį užsienyje.

Susigrąžino 80 eurų

Vairuotojas iš Lietuvos po kelionės Italijoje, kur nuomojosi automobilį, sulaukė nemalonios staigmenos: grąžinus automobilį, paslaugos teikėjas nuo kreditinės kortelės nuskaičiavo 80 eurų.

Paslaugos teikėjas paaiškino, kad tai mokestis už papildomą automobilio valymą, nes transporto priemonėje rado veido apsaugos kaukę ir buteliuką vandens.

Lietuvis tikino, kad, pasiimant automobilį, nebuvo nurodyta, jog per pandemiją taikomi kitokie reikalavimai švarai.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų** tinklui (**ECC-Net**).

Ginčą pavyko išspręsti tik tada, kai vartotojas kreipėsi į **EVC** Lietuvoje, kuris, bendradarbiaudamas su **EVC** Italijoje, padėjo klientui susigrąžinti 80 eurų.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų** tinklui (**ECC-Net**), kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse narėse ir Norvegijoje, Islandijoje.

Sąlygų spektras

Lietuvos centro vedėja dr. Raimonda Balnienė atkreipė dėmesį: painių situacijų būtų mažiau, jeigu vartotojai dar prieš išsinuomodami automobilį atliktų namų darbus.

„Pažiūrėkite, iš ko susideda automobilio nuomos kaina. Ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius mokesčius, galiojantį draudimą, pasitikslinkite dėl papildomų mokesčių. Išsiaiškinkite degalų politiką“, – vardijo dr. R. Balnienė.

Be to, pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų, o galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs ribojimų – tarkime, neleidžia vykti į tam tikras šalis.

Pasiimdami automobilį, nuomos sutartyje fiksuokite jo trūkumus, išsinagrinėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus dokumentus – jie gali būti įrodymas.

Dažniausiai į pradinę nuomos kainą bus įskaičiuotas tik bazinis automobilio draudimas. Juo transporto priemonė apdraudžiama nuo įvykių su didele franšizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius eurų. Vadinasi, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Be to, tais atvejais, kai automobilis nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2 000 eurų.

Draudimo viražai

Jei ketinate įsigyti ir aukštesnio lygio draudimą, susipažinkite, kokią konkrečiai apsaugą gausite – draudimo bendrovės taiko skirtingas sąlygas.

Papildomą draudimą gali siūlyti ne tik nuomos kompanija, bet ir tarpininkai. **EVC** Lietuvoje vedėja paaiškino, kuo tarpininko draudimas skiriasi nuo nuomos kompanijos siūlomo papildomo draudimo.

Jei svarstote rinktis automobilio nuomos tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumažina kliento atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinsite nuomojamą automobilį, nuomos kompanija išlaidas už žalą nuskaičiuos nuo jūsų sąskaitos, o jūs turėsite kreiptis į draudimo kompaniją, kad ši kompensuotų išlaidas.

Tarpininko siūlomas draudimas nesumažina ir nuomos kompanijai paliekamo užstato. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti kreditinėje kortelėje rezervuojamo užstato dydį ar iš viso jo nepalikti, teks įsigyti nuomos kompanijos siūlomą papildomą draudimą. Svarbu, kad, įsigijus nuomos kompanijos papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos kompanija nenuskaičiuos pinigų už padarytą žalą.

Dr. R. Balnienė tiems vartotojams, kurie automobilį rezervavo per tarpininką, rekomenduoja, atvykus atsiimti transporto priemonę,

Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus (... tęsinys)

nepasirašyti nuomos sutarties neperžiūrėjus jos ir nepatikrinus, ar nėra įtraukti papildomi mokesčiai, kurių nepageidavote. Sutartį, kurią pasirašėte ir tuo patvirtinote, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, kilus pretenzijų, praktiškai būtų sudėtinga užginčyti.

<http://www.diena.lt/naujienos/verslas/ratai/nuomosites-automobili-atlikite-namu-darbus-1086310>

Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Įsibėgėjus atostogų metui, **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje pasidalijo patarimais, kurie pravers ketinantiems išsinuomoti automobilį užsienyje.

Susigrąžino 80 eurų

Vairuotojas iš Lietuvos po kelionės Italijoje, kur nuomojosi automobilį, sulaukė nemalonios staigmenos: grąžinus automobilį, paslaugos teikėjas nuo kreditinės kortelės nuskaičiavo 80 eurų.

Paslaugos teikėjas paaiškino, kad tai mokestis už papildomą automobilio valymą, nes transporto priemonėje rado veido apsaugos kaukę ir buteliuką vandens.

Lietuvis tikino, kad, pasiimant automobilį, nebuvo nurodyta, jog per pandemiją taikomi kitokie reikalavimai švarai.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų** tinklui (**ECC-Net**).

Ginčą pavyko išspręsti tik tada, kai vartotojas kreipėsi į **EVC** Lietuvoje, kuris, bendradarbiaudamas su **EVC** Italijoje, padėjo klientui susigrąžinti 80 eurų.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų** tinklui (**ECC-Net**), kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse narėse ir Norvegijoje, Islandijoje.

Sąlygų spektras

Lietuvos centro vedėja dr. Raimonda Balnienė atkreipė dėmesį: painių situacijų būtų mažiau, jeigu vartotojai dar prieš išsinuomodami automobilį atliktų namų darbus.

„Pažiūrėkite, iš ko susideda automobilio nuomos kaina. Ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius mokesčius, galiojančią draudimą, pasitikslinkite dėl papildomų mokesčių. Išsiaiškinkite degalų politiką“, – vardijo dr. R. Balnienė.

Be to, pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų, o galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs ribojimų – tarkime, neleidžia vykti į tam tikras šalis.

Pasiimdami automobilį, nuomos sutartyje fiksuokite jo trūkumus, išsinagrinėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus dokumentus – jie gali būti įrodymas.

Dažniausiai į pradinę nuomos kainą bus įskaičiuotas tik bazinis automobilio draudimas. Juo transporto priemonė apdraudžiama nuo įvykių su didele franšizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius eurų. Vadinasi, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Be to, tais atvejais, kai automobilis nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2 000 eurų.

Draudimo viražai

Jei ketinate įsigyti ir aukštesnio lygio draudimą, susipažinkite, kokią konkrečiai apsaugą gausite – draudimo bendrovės taiko skirtingas sąlygas.

Papildomą draudimą gali siūlyti ne tik nuomos kompanija, bet ir tarpininkai. **EVC** Lietuvoje vedėja paaiškino, kuo tarpininko draudimas skiriasi nuo nuomos kompanijos siūlomo papildomo draudimo.

Jei svarstote rinktis automobilio nuomos tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumažina kliento atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinosite nuomojamą automobilį, nuomos kompanija išlaidas už žalą nuskaičiuos nuo jūsų sąskaitos, o jūs turėsite kreiptis į draudimo kompaniją, kad ši kompensuotų išlaidas.

Tarpininko siūlomas draudimas nesumažina ir nuomos kompanijai paliekamo užstato. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti kreditinėje kortelėje rezervuojamo užstato dydį ar iš viso jo nepalikti, teks įsigyti nuomos kompanijos siūlomą papildomą draudimą. Svarbu, kad, įsigijus nuomos kompanijos papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos kompanija nenuskaičiuos pinigų už padarytą žalą.

Dr. R. Balnienė tiems vartotojams, kurie automobilį rezervavo per tarpininką, rekomenduoja, atvykus atsiimti transporto priemonę,

Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus (... tęsinys)

nepasirašyti nuomos sutarties neperžiūrėjus jos ir nepatikrinus, ar nėra įtraukti papildomi mokesčiai, kurių nepageidavote. Sutartį, kurią pasirašėte ir tuo patvirtinote, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, kilus pretenzijų, praktiškai būtų sudėtinga užginčyti.

<https://kauno.diena.lt/naujienos/verslas/ratai/nuomosites-automobili-atlikite-namu-darbus-1086310>

Rasti raktazodžiai: Europos vartotojų centras

ŠEŠTADIENIS, LIEPOS 9, 2022
Kauno diena

31

ratai

kaunodiena.lt/naujienos/ratai

Į egzaminavimo klasę - be kepurės ir telefono

„Regitra“ kasmet fiksuoja bandymus sukčiumais per egzaminus, todėl nuolat diegiamos modernesnės priemonės korupcijos prevencijai, kad bet kokie bandymai neteisėtai būdu įgyti vairuotojo pažymėjimą baigtus nesėkme.

Galutinė stotelė

Jau dešimtmetį praktikos egzaminai filmuojami, egzaminuotojai parenkami atsiktinumo principu, o pastaruosiu metu dar labiau stiprinama ir teorijos egzaminų priežiūra.

„Ši sritis – viena prioritetinių, tad, be esamų priemonių, ieškome papildomų sprendimų, padėsiančių užtikrinti dar didesnę veiklos skaidrumą. Korupcija galima tik abiejų pusių susitarimu, todėl norisi pasikartinti būsimo vairuotojus neieškoti būdu, kaip nelegaliais būdais įgyti vairuotojo pažymėjimą. Mūsų tikslas – užtikrinti, kad eisme dalyvaudant tik tinkamai pasirengę vairuotojai ir esame tik galutinė stotelė, patikrinanti įgytus įgūdžius vairavimo mokykloje“, – teigė „Regitros“ generalinis direktorius Vaidas Dominauskas.

Dar 2012 m. „Regitra“ savo egzaminavimo centruose įdiegė egzaminų stebėjimo sistemą. Nuo to laiko visi egzaminai filmuojami, kartu įrašant ne tik jų vaizdą, bet ir garą. Populiariausias B kategorijos automobiluose įrengta po tris keturias vaizdo kameras, kurios fiksuoja kelio ruožą automobilio važiavimo kryptimi ir ruožą už jo, taip pat vaizdą transporto priemonės viduje, kad būtų galima matyti egzaminuotojo ir egzaminuojamojo veiksmus.

„Egzaminų filmavimas svarbus dėl kelių dalykų. Pirmiausia, tai prevencinė priemonė, atgrasinti imtis neteisėtų veiksmų. Mažai tikėtina, kad atvykęs asmuo norės pasiūlyti kyšį egzaminuotojui žinodamas, kad yra filmuojamas. Be to, tai galimybė patikrinti filmuotą medžiagą ir gerinti paslaugų kokybę. Atsiktinumo principu pasirenkant vaizdo įrašus, juos peržiūri įvairių sričių darbuotojai. Dar papildomai vaizdo įrašai tikrinami pagal klientų atsiliepimus ar mūsų korupcijos prevencijos pareigūnų gavus pranešimą dėl galimai vykdomos neteisėtos veikos“, – sakė „Regitros“ vadovas.

Kriterijai – vienodi

B kategorijos egzaminams automatinės priemonės egzaminuotojus parenka atsiktinumo principu, tad klientas iš anksto nežino, pas kurį darbuotoją pateks.

Dėl šios priežasties darbas egzaminavimo centruose organizuojamas taip, kad dirbtų bent keli egzaminuotojai. Toks pat principas taikomas ir parenkant konkretų automobilį, su kuriuo bus laikomas egzaminas.

■ Planai: „Regitra“ siekia, kad šiomet Lietuvoje būtų įrengta iš viso dvylika naujų standarto egzaminavimo klasių. regitra.lt nuotr.

„Ši priemonė užtikrina, kad tikimybė patekti pas norimą egzaminuotoją, būtų itin maža. Ir atvirkščiai: egzaminuotojas taip pat negali pasirinkti konkretaus asmens, nes sistema jį parenka automatiškai. Tad žymiai apsunkinama galimybė sudaryti neteisėtus susitarimus iš anksto“, – dėstė V. Dominauskas.

Mažai tikėtina, kad būsiamas vairuotojas norės pasiūlyti kyšį egzaminuotojui žinodamas, kad yra filmuojamas.

„Regitroje“ patvirtintas Motorinės transporto priemonės valdymo įgūdžių ir gebėjimų vertinimo kriterijų ir metodų aprašas, kurio tikslas – aiškiai nustatyti, kokiais principais vadovaujantis, turi būti vertinami būsimo vairuotojo įgūdžiai, apibrėžti klaidų tipus. Tad visi egzaminuotojai privalo vertinti remdamiesi vienodais kriterijais.

Taip pat nuo 2017 m. vairavimo egzaminų vertinimo protokolai pildomi ne raštu, bet elektroniniu būdu planšetėse. Jose egzaminuotojai klaidas žymi realiuoju laiku ir jos vėliau negali būti koreguojamos.

Atlikus egzaminų vertinimą, rezultatai iš karto perduodami informacinėms sistemoms nuotoliniu būdu. Taip užfiksuojama visa informacija ir vėliau yra galimybė analizuoti egzaminuotojų priimtus sprendimus, pavyzdžiui, peržiūrint vaizdo įrašus ar nagrinėjant apeliacijas.

Tai taip pat naudinga ir klientui, nes sudaryta galimybė peržiūrėti egzaminų ataskaitą Vairuotojų portale, kad ateityje būtų atsižvelgta į trūkstamas vairavimo kompetencijas.

Egzaminų automobiluose įdiegta sistema leidžia fiksuoti, patikrinti ir tai, ar egzaminuotojas naudojosi stabdžio ar greičio pedalais. Tai reikalinga ir dėl skaidrumo, nes taip galima sužinoti, ar darbuotojas ga-

limai nepadėjo egzaminuojamajam išlaikyti egzaminą.

Vaizdo ir garso įrašai

Teorijos egzaminų klases taip pat filmuojamas. Pirmiausia atliekamas bendras visos klasės vaizdo ir garso įrašas. Taip sudaroma galimybė veiklos kontrolę atliekantiems darbuotojams nuotoliniu būdu tiesiogiai stebėti situaciją teorijos egzaminų klase.

Siekiant užtikrinti didesnę sukčiavimų prevenciją, Lietuvoje palaipsniui pagal Nyderlandų modelį diegiamos naujo standarto klasės.

„Planuojame, kad tokios klasės iki metų galo bus įrengtos iš viso dvylikoje egzaminavimo centru. Jos išskirtinės tuo, kad leidžia darbuotojams dar geriau pastebėti bandančius sukčiauti asmenis, nes kiekvienoje egzaminavimo vietoje yra įrengiami papildomi veidrodžiai ir stebėjimo kameros. Kasmet nustatome atvejų, kai asmenys bando egzaminą išlaikyti su neleistina vaizdo ir garso perdavimo įranga, o ji vis tobulėja, todėl testuojame dar viena naujovę – metalo detektorius, kurie padėtų aptikti tokią įrangą dar prieš patenkant asmeniui į klasę“, – atskleidė V. Dominauskas.

Laikantiems teorijos egzaminą negalima su savimi turėti ir ant stalo laikyti asmeninių daiktų, dėvėti striukės ar kepurės, naudotis literatūra, akiniais (jėi jie neskirti regėjimo korekcijai), fotoaparatais, mobiliųjų ryšio priemonėmis.

„Per teorijos egzaminą asmuo įprastai turi atsakyti į 30 testo klausimų. Nepaisant to, jų pagrindą sudaro daugybė klausimų, kurie kiekvienam prie kompiuterio sėdintiems asmenims yra parenkami atsiktinai kompiuterinėmis priemonėmis. Nei egzaminuotojai, nei būsiami vairuotojai iš anksto niekaip negali žinoti, kurie klausimai bus atrinkti. Darbuotojas taip pat negali egzaminu metu komentuoti klausimų, naudotis klientui skirta pele, klaviatūra ar kitais tiesioginiais ir netiesioginiais veiksmais suteikti pagalbą išlaikyti egzaminą“, – reziumavo „Regitros“ vadovas.

KD, regitra.lt inf.

Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus

Išibėgėjus atostogų metui, Europos vartotojų centras (EVC) Lietuvoje pasidalijo patarimais, kurie pravers ketinantiems išsinuomotu automobilį užsienyje.

Susigrąžino 80 eurų

Vairuotojas iš Lietuvos po kelionės Italijoje, kur nuomojosi automobilį, sulaukė nemalonių staigmenos: grąžinus automobilį, paslaugos teikėjas nuo kreditinės kortelės nuskaičiavo 80 eurų.

Paslaugos teikėjas paaiškino, kad tai mokestis už papildomą automobilio valymą, nes transporto priemonėje rado veido apsaugos kaukę ir buteliuką vandens.

Lietuvius tikino, kad, pasiimant automobilį, nebuvo nurodyta, jog per pandemiją taikomi kitokie reikalavimai švarai.

Ginčą pavyko išspręsti tik tada, kai vartotojas kreipėsi į EVC Lietuvoje, bendradarbiaudamas su EVC Italijoje, padėjo klientui susigrąžinti 80 eurų.

EVC Lietuvoje priklauso Europos vartotojų centrų tinklui (ECC-Net), kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse narėse ir Norvegijoje, Islandijoje.

Slygų spektras

Lietuvos centro vedėja dr. Raimonda Balnienė atkreipė dėmesį: painių situacijų būtų mažiau, jeigu vartotojai dar prieš išsinuomodami automobilį atliktų namų darbus.

„Pažiūrėkite, iš ko susideda automobilio nuomos kaina. Ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius mokestčius, galiojantį draudimą, pasitikslinkite dėl papildomų mokestčių. Išsiaiškinkite degalų politiką“, – vardiavo dr. R. Balnienė.

Be to, pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų, o galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs ribojimų – tarkime, neleidžia vykti į tam tikras šalis.

Pasiimdami automobilį, nuomos sutartyje fiksuokite jo trūkumus, išsinauginėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus dokumentus – jie gali būti įrodymas.

Dažniausiai į pradinę nuomos kainą bus įskaičiuotas tik bazinis automobilio draudimas. Juo

transporto priemonė apdraudžiama nuo įvykių su didele franšizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius eurų. Vadinasi, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Be to, tais atvejais, kai automobilis nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2 000 eurų.

Draudimo viršai

Jei ketinate įsigyti ir aukštesnio lygio draudimą, susipažinkite, kokią konkrečiai apsaugą gausite – draudimo bendrovės taiko skirtingas sąlygas.

Papildomą draudimą gali siūlyti ne tik nuomos kompanija, bet ir tarpininkai. EVC Lietuvoje vedėja paaiškino, kuo tarpininko draudimas skiriasi nuo nuomos kompanijos siūlomo papildomo draudimo.

Jei svarstote rinktis automobilio nuomos tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumažina kliento atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinosite nuomojamą automobilį, nuomos kompanija išlaidas už žalą nuskaičios nuo jūsų sąskaitos, o jūs turėsite kreiptis į draudimo kompaniją, kad ši kompensuotų išlaidas.

Tarpininko siūlomas draudimas nesumažina ir nuomos kompanijai paliekamo užstato. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti kreditinėje kortelėje rezervuojamo užstatoto dydį ar iš viso jo nepalikti, teks įsigyti nuomos kompanijos siūlomą papildomą draudimą. Svarbu, kad, įsigijus nuomos kompanijos papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos kompanija nenuskaičios pinigų už padarytą žalą.

Dr. R. Balnienė tiems vartotojams, kurie automobilį rezervavo per tarpininką, rekomenduoja, atvykus atsimiti transporto priemonę, nepasirašyti nuomos sutarties neperžiūrėjus jos ir nepatikrinus, ar nėra įtraukti papildomi mokestčiai, kurių nepageidavote. Sutartį, kurią pasirašėte ir tuo patvirtino, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, kilus pretenzijų, praktiškai būtų sudėtinga užginčyti.

KD, BMS inf.

■ Paslauga: išsinuomotas mažasis „Fiat“ irgi gali sukelti didelį rūpesčių. „Twitter“ nuotr.

Rasti raktazodžiai: Europos vartotojų centras

PENKTADIENIS, LIEPOS 15, 2022

Klaipėda

Į egzaminavimo klasę - be kepurės ir telefono

„Regitra“ kasmet fiksuoja bandymus sukčiauti per egzaminus, todėl nuolat diegiamos modernesnės priemonės korupcijos prevencijai, kad bet kokie bandymai neteisėtai būdu įgyti vairuotojo pažymėjimą baigtus nesėkme.

Galutinė stotelė
 Jau dešimtmetį praktikos egzaminai filmuojami, egzaminuotojai parenkami atsitiktinumo principu, o pastaruoju metu dar labiau stiprinama ir teorijos egzaminų priežiūra.

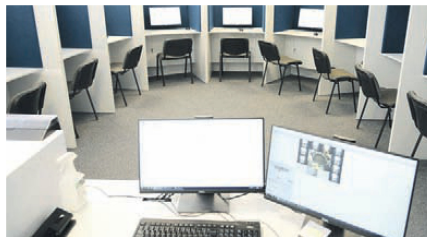
„Ši sritis – viena prioritetinių, tad, be esamų priemonių, ieškome papildomų sprendimų, padėsiančių užtikrinti dar didesnę veiklos skaidrumą. Korupcija galima tik abiejų pusių susitarimu, todėl norisi paskatinti būsimus vairuotojus neieškoti būdų, kaip nelegaliais būdais įgyti vairuotojo pažymėjimą. Mūsų tikslas – užtikrinti, kad eisme dalyvaudant tik tinkamai pasirengę vairuotojai ir esame tik galutinė stotelė, patikrinanti įgytus įgūdžius vairavimo mokykloje“, – teigė „Regitros“ generalinis direktorius Vaidas Dominauskas.

Dar 2012 m. „Regitra“ savo egzaminavimo centruose įdiegė egzaminų stebėjimo sistemą. Nuo to laiko visi egzaminai filmuojami, kartu įrašant ne tik jų vaizdą, bet ir garšą. Populiariausias B kategorijos automobiluose įrengta po tris keturias vaizdo kameras, kurios fiksuoja kelio ruožą automobilio važiavimo kryptimi ir ruožą už jo, taip pat vaizdą transporto priemonės viduje, kad būtų galima matyti egzaminuotojo ir egzaminuojamojo veiksmus.

„Egzaminų filmavimas svarbus dėl kelių dalykų. Pirmiausia, tai prevencinė priemonė, atgrasinti imtis neteisėtų veiksmų. Mažai tikėtina, kad atvykęs asmuo norės pasiūlyti kyšį egzaminuotojui žinodamas, kad yra filmuojamas. Be to, tai galimybė patikrinti filmuotą medžiagą ir gerinti paslaugų kokybę. Atsitiktinumo principu pasirenkant vaizdo įrašus, juos peržiūri įvairių sričių darbuotojai. Dar papildomai vaizdo įrašai tikrinami pagal klientų atsiliepimus ar mūsų korupcijos prevencijos pareigūnui gavus pranešimą dėl galimai vykdomos neteisėtos veikos“, – sakė „Regitros“ vadovas.

Kriterijai – vienodi
 B kategorijos egzaminams automatinės priemonės egzaminuotojus parenka atsitiktinumo principu, tad klientas iš anksto nežino, pas kurį darbuotoją pateks.

Dėl šios priežasties darbas egzaminavimo centruose organizuojamas taip, kad dirbtų bent keli egzaminuotojai. Toks pat principas taikomas ir parenkant konkretų automobilį, su kuriuo bus laikomas egzaminas.

■ Planai: „Regitra“ siekia, kad šiomet Lietuvoje būtų įrengta iš viso dvylikla naujų standarto egzaminavimo klasių. regitra.lt nuotr.

„Ši priemonė užtikrina, kad tikimybė patekti pas norimą egzaminuotoją, būtų itin maža. Ir atvirkščiai: egzaminuotojas taip pat negali pasirinkti konkretaus asmens, nes sistema jį parenka automatiškai. Tad žymiai apsunkinama galimybė sudaryti neteisėtus susitarimus iš anksto“, – dėstė V. Dominauskas.

Mažai tikėtina, kad būsimas vairuotojas norės pasiūlyti kyšį egzaminuotojui žinodamas, kad yra filmuojamas.

„Regitroje“ patvirtintas Motorinės transporto priemonės valdymo įgūdžių ir gebėjimų vertinimo kriterijų ir metodų aprašas, kurio tikslas – aiškiai nustatyti, kokiais principais vadovaujantis, turi būti vertinami būsimi vairuotojo įgūdžiai, apibrėžti klaidų tipus. Tad visi egzaminuotojai privalo vertinti remdamiesi vienodais kriterijais.

Taip pat nuo 2017 m. vairavimo egzaminų vertinimo protokolai pildomi ne raštu, bet elektroniniu būdu planšetėse. Jose egzaminuotojai klaidas žymi realiuoju laiku ir jos vėliau negali būti koreguojamos.

Atlikus egzaminų vertinimą, rezultatai iš karto perduodami informacinėms sistemoms nuotoliniu būdu. Taip užfiksuojama visa informacija ir vėliau yra galimybė analizuoti egzaminuotojų priimtus sprendimus, pavyzdžiui, peržiūrėti vaizdo įrašus ar nagrinėjant apeliacijas.

Tai taip pat naudinga ir klientui, nes sudaryta galimybė peržiūrėti egzaminą atskaitą Vairuotojų portale, kad ateityje būtų atsižvelgta į trūkstamas vairavimo kompetencijas.

Egzaminų automobiluose įdiegta sistema leidžia fiksuoti, patikrinti ir tai, ar egzaminuotojas naudojosi stabdžio ar greičio pedalais. Tai reikalinga ir dėl skaidrumo, nes taip galima sužinoti, ar darbuotojas ga-

limai nepadėjo egzaminuojamajam išlaikyti egzaminą.

Vaizdo ir garso įrašai

Teorijos egzaminų klases taip pat filmuojamas. Pirmiausia atliekamas bendras visos klasės vaizdo ir garso įrašas. Taip sudaroma galimybė veiklos kontrolę atliekantiems darbuotojams nuotoliniu būdu tiesiogiai stebėti situaciją teorijos egzaminų klase.

Siekiant užtikrinti didesnę sukčiavimų prevenciją, Lietuvoje palaipsniui pagal Nyderlandų modelį diegiamas naujo standarto klasės.

„Planuojame, kad tokios klasės iki metų galo bus įrengtos iš viso dvylikoje egzaminavimo centrų. Jos išskirtinės tuo, kad leidžia darbuotojams dar geriau pastebėti bandančius sukčiauti asmenis, nes kiekvienoje egzaminavimo vietoje yra įrengiami papildomi veidrodžiai ir stebėjimo kameros. Kasmet nustatome atvejus, kai asmenys bando egzaminą išlaikyti su neleistina vaizdo ir garso perdavimo įranga, o ji vis tobulėja, todėl testuojama dar viena naujovė – metalo detektorius, kurie padėtų aptikti tokia įranga dar prieš patenkant asmeniui į klasę“, – atskleidė V. Dominauskas.

Laikantiems teorijos egzaminą negalima su savimi turėti ir ant stalo laikyti asmeninių daiktų, dėvėti striukės ar kepurės, naudotis literatūra, akiniais (jei jie neskirti regėjimo korekcijai), fotoaparatais, mobiliųjų ryšio priemonėmis.

„Per teorijos egzaminą asmuo įprastai turi atsakyti į 30 testo klausimų. Nepaisant to, jų pagrindą sudaro daugybė klausimų, kurie kiekvienam prie kompiuterio sėdintiems asmeniui yra parenkami atsitiktinai kompiuterinėmis priemonėmis. Nei egzaminuotojai, nei būsimi vairuotojai iš anksto niekaip negali žinoti, kurie klausimai bus atrinkti. Darbuotojas taip pat negali egzaminu metu komentuoti klausimų, naudotis klientui skirta pele, klaviatūra ar kitais tiesioginiais ir netiesioginiais veiksmais suteikti pagalbą išlaikyti egzaminą“, – reziumavo „Regitros“ vadovas.

„Klaipėdos“, regitra.lt inf.

17
IŠ ARČIAU

Nuomositės automobilį? Atlikite namų darbus

Išibėgėjus atostogų metui, Europos vartotojų centras (EVC) Lietuvoje pasidalijo patarimais, kurie pravers ketinantiems išsinuomotu automobilį užsienyje.

Susigrąžino 80 eurų

Vairuotojas iš Lietuvos po kelionės Italijoje, kur nuomojosi automobilį, sulaukė nemalonių staigmenos: grąžinus automobilį, paslaugos teikėjas nuo kreditinės kortelės nuskaičiavo 80 eurų.

Paslaugos teikėjas paaiškino, kad tai mokestis už papildomą automobilio valymą, nes transporto priemonėje rado veido apsaugos kaukę ir buteliuką vandens.

Lietuvius tikino, kad, pasiimant automobilį, nebuvo nurodyta, jog per pandemiją taikomi kitokie reikalavimai švarai.

Ginčą pavyko išspręsti tik tada, kai vartotojas kreipėsi į EVC Lietuvoje, kuris, bendradarbiaudamas su EVC Italijoje, padėjo klientui susigrąžinti 80 eurų.

EVC Lietuvoje priklauso Europos vartotojų centrų tinklui (ECC-Net), kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse narėse ir Norvegijoje, Islandijoje.

Sąlygų spektras

Lietuvos centro vedėja dr. Raimonda Balnienė atkreipė dėmesį: painių situacijų būtų mažiau, jeigu vartotojai dar prieš išsinuomodami automobilį atliktų namų darbus.

„Pažiūrėkite, iš ko susideda automobilio nuomos kaina. Ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius mokesčius, galiojantį draudimą, pasitikslinkite dėl papildomų mokesčių. Išsiaiškinkite degalų politiką“, – vardiavo dr. R. Balnienė.

Be to, pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų, o galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs ribojimų – tarkime, neleidžia vykti į tam tikras šalis.

Pasiimdami automobilį, nuomos sutartyje fiksuokite jo trūkumus, išsinauginėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus dokumentus – jie gali būti įrodymas.

Dažniausiai į pradinę nuomos kainą bus įskaičiuotas tik bazinis automobilio draudimas. Juo

transporto priemonė apdraudžiama nuo įvykių su didele franšizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius eurų. Vadinasi, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Be to, tais atvejais, kai automobilis nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2 000 eurų.

Draudimo viršai

Jei ketinate įsigyti ir aukštesnio lygio draudimą, susipažinkite, kokią konkrečiai apsaugą gausite – draudimo bendrovės taiko skirtingas sąlygas.

Papildomą draudimą gali siūlyti ne tik nuomos kompanija, bet ir tarpininkai. EVC Lietuvoje vedėja paaiškino, kuo tarpininko draudimas skiriasi nuo nuomos kompanijos siūlomo papildomo draudimo.

Jei svarstote rinktis automobilio nuomos tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumažina kliento atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinote nuomojamą automobilį, nuomos kompanija išlaidas už žalą nuskaičiuos nuo jūsų sąskaitos, o jūs turėsite kreiptis į draudimo kompaniją, kad ši kompensuotų išlaidas.

Tarpininko siūlomas draudimas nesumažina ir nuomos kompanijai paliekamo užsto. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti kreditinėje kortelėje rezervuojamo užsto dydį ar iš viso jo nepalikti, teks įsigyti nuomos kompanijos siūlomą papildomą draudimą. Svarbu, kad, įsigijus nuomos kompanijos papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos kompanija nenuskaičiuos pinigų už padarytą žalą.

Dr. R. Balnienė tiems vartotojams, kurie automobilį rezervavo per tarpininką, rekomenduoja, atvykus atsimiti transporto priemonę, nepasirašyti nuomos sutarties neperžiūrėjus jos ir nepatikrinus, ar nėra įtraukti papildomi mokesčiai, kurių nepageidavote. Sutartį, kurią pasirašėte ir tuo patvirtino, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, kilus pretenzijų, praktiškai būtų sudėtinga užginčyti.

„Klaipėdos“, BMS inf.

■ Paslauga: išsinuomotas mažasis „Fiat“ irgi gali sukelti didelį rūpesčių. „Twitter“ nuotr.

Atidėjus skrydį oro vežėjas negali keleivių palikti likimo valiai: išaiškino, kas priklauso

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Ne kiekvienas keliautojas žino, kad atidėjus skrydį vežėjas privalo juo pasirūpinti, o tam tikrais atvejais – ir išmokėti kompensaciją. Tačiau svarbu suprasti, kad tokios keleivių teisės veikia ne kiekvienu atveju atidėjus skrydį: kas priklauso keleiviui, nustatoma atsižvelgiant į laiką, kiek vėluojama.

Detaliau apie tai, ką pravartu žinoti, jei keliaujant atidedamas skrydis,...

<http://www.lrytas.lt/verslas/mano-pinigai/2022/07/16/news/atidejus-skrydi-oro-vezejas-negali-keleiviu-palikti-likimo-valiai-isaiskino-kas-priklauso-23819439/>

Rasti raktažodžiai: Europos vartotojų centras

Pirkdami internetu neskubėkite pervesti pinigų – vartotojų teisių gynėjai išvardijo, į ką būtina atkreipti dėmesį

Ką daryti, jei nesulaukiate internetu įsigy-
tos prekės iš Vokietijos, o
iš Estijos pardavėjo gautas
pirkinys – nekokybiškas?
Kaip elgtis, jei atšaukiamas
skrydis? Į ką kreiptis, jei
nusileidus Ispanijoje neat-
vyksta bagažas? Panašiais
klausimais vartotojams
nemokamą pagalbą teikia
Europos vartotojų centrų
tinklas (ECC-Net).

Europos vartotojų centro
(toliau – EVC) Lietuvoje tei-
sininkai, kiekvienu atveju,
kai vartotojui savarankiškai
nepavyksta išspręsti pro-

pavyko išspręsti tik tada, kai
ji kreipėsi į EVC Lietuvoje. Šis,
bendradarbiaudamas su kol-
egomis iš Europos vartotojų
centro Vokietijoje, padėjo var-
totojai susigrąžinti 64,99 eu-
rus už negautas prekes.

Kita vartotoja iš Lietuvos
įsigijo internetu batus iš Esti-
joje registruoto pardavėjo. Už
pirkinį sumokėjo 149 eurus,
o, nepraėjus 5 mėnesiams,
retai avėti batai suplyšo. Var-
totoja kreipėsi į pardavėją,
tačiau savarankiškai išspręsti
problemos nesisekė – susi-
grąžinti pinigus pavyko tik įsi-
kišus EVC specialistams.

rezultatus pateikia interneti-
nės paieškos sistemos (pvz.
vartotojų atsiliepimai).

Jei pastebite, kad informa-
cija el. parduotuvėje pateikta
su gramatinėmis klaidomis,
į akis krinta pranešimai, ra-
ginantys kuo skubiau pirkti
- sukluškite. Tai – signalas,
kad galimai susidūrėte su
sukčiais.

Pro akis nepraleiskite el.
parduotuvės svetainės pava-
dinimo. Į garsių prekęs žen-
klų pavadinimus panašūs
domenai (pavyzdžiui, naike.
com, aple.com) gali slėpti
„phishing“ (duomenų vagys-
čių) svetainę.

„Apsisprendę pirkti, ati-
džiai perskaitykite pirkimo-
pardavimo sutarties sąly-
gas, ar smulkiais raidėmis
neparašyta, kad jums reikės
sumokėti „paslėptus“ mo-
kesčius.

Taip pat įsitikinkite, kad
prekybos internetu porta-
las saugomas. Jo adresas turi
prasidėti „https“, o ne „http“,
viršutiniame kairiajame kom-
piuterio ekrano kampe, šalia
svetainės adreso pradžios,
matyti uždarytos spynos arba
rakto simbolis. Jeigu jų nėra,

verčiau čia nepirkite“, - paaiš-
kino dr. R. Balnienė.

Galiausiai, jei pardavė-
jas leidžia susimokėti atsi-
mant prekes, geriau rinktis
šį atsiskaitymo būdą. Taip
pat, jei yra galimybė, saugiau
naudoti kreditinę kortelę ar
rinktis mokėjimo tarpininkų
paslaugas.

Internetinė prekyba atvė-
rė miestelių, miestų ir net
valstybių sienas ir tapo ne-
pamainomu apsipirkimo
būdu šiandieną. Vis dėlto,
vertėtų nepamiršti ir padi-
dėjusių rizikų, ir savo teisių,
perkant iš kitoje šalyje re-
gistruoto pardavėjo. Bet jei
nutiko taip, kad susidūrėte
su problemomis – kreipkitės
į Europos vartotojų cen-
trą Lietuvoje nemokamos
pagalbos ar vertingo pata-
rimo. ■

blemos su paslaugos teikėju
ar prekės pardavėju, ragina
kreiptis į EVC Lietuvoje.

„Centro specialistai pade-
da sprendžiant problemas,
kilusias vartotojams Euro-
poje, įsigijusiems nekoky-
bišką prekę ar paslaugą ki-
tose ES valstybėse narėse,
Norvegijoje, Islandijoje ar
Jungtinėje Karalystėje. Vien
2021-aisiais vartotojams
padėjome atgauti daugiau
nei 255 tūkst. Eurų“, – tei-
gė EVC Lietuvoje vedėja dr.
Raimonda Balnienė.

Viena tokių vartotojų – iš
Vokietijoje registruoto par-
davėjo suknelę internetu
užsisakiusi, tačiau jos taip
ir nesulaukusi pirkėja iš Lie-
tuvos. Susisiepusi su parda-
vėju ji išgirdo, esą kurjeris
negalėjo pristatyti siuntini-
o, todėl vartotoja pati tu-
ri ieškoti, kur dingio siunta.
Moteriai ginčą su pardavėju

Kad pirkdami prekes in-
ternetu sumažintumėte rizi-
ką susidurti su nesąžiningu
pardavėju, vartotojų teisių
gynėjai turi patarimų. Vienas
svarbiausių – neskubėkite
pervesti pinigų.

Pirmiausia patikrinkite, ar
parduotuvė, net jei ji veikia
tik socialiniame tinkle, nuro-
do savo įmonės pavadinimą,
adresą, telefono numerį ir el.
paštą. Jei ne, prireikus susi-
siekti su pardavėju gali kilti
keblumų. Pasitikrinkite, ar
internetinė parduotuvė vei-
kia pakankamai ilgai, kokius

SKENUOK ŠĮ KODĄ TELEFONO KAMERA IR
SUŽINOK DAUGIAU APIE EVC LIETUVOJE!

Šis straipsnis buvo finansuojamas Europos Sąjungos.
Šio straipsnio turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo(s) atsakomybė; tai negali būti vertinama kaip
atspindinti Europos Komisijos ir/ar Europos inovacijų tarybos ir MVJ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar
kitos Europos Sąjungos institucijos pozicija. Europos Komisija ir Agentūra neprisima jokios atsakomybės už
pateiktas informacijas panaudojimą.

Rasti raktažodžiai: Europos vartotojų centras

Sumaištis padangėje

Vasara mums asocijuojasi su atostogomis, kelionėmis, maloniais prisiminimais. Tačiau vis dar jaučiame besivelkančią COVID'o uodegą, kuomet siekiant suvaldyti ligos plitimą visame pasaulyje atsirado daug ribojimų. Buvo mažiau keliaujama, o tai reiškia, kad į tai reaguodamas verslas koregavo ir darbuotojų, ir skrydžių skaičių. Į redakciją kreipėsi Marijampolės sav. gyventoja. Ją dar birželio pabaigoje kelionių agentūra „ITAKA Lietuva“ informavo, kad liepos 9-ąją turėjusi vykti kelionė į Graikijos salą nukeliama į vėlesnę datą. Žinoma, pikta – tenka keisti atostogų planus, tačiau, sako pašnekovė, svarbu, kad išskristų liepos 12-ąją, kad kelionė nebūtų vėl perkelta, nes taip ir atostogos pasibaigęs nesulaukus planuoto poilsio. Kiek žinome, skrydis pagaliau įvyko.

Daiva KLIMAVIČIENĖ

Ko gero, panašiose situacijose atsidūrė ne vienas. Šis galvos skausmas, beje, kamuoja ne tik būsimus keliautojus, bet ir kelionių organizatorius, parduodančius keliones. Kai kurie, tenka girdėti, vengdami problemų, atsisako parduoti kai kurių kelionių agentūrų keliones, nes dėl stringančių skrydžių kol kas nėra aiškios situacijos.

Kokios pagrindinės priežastys, dėl kurių sutrikusios kelionės stoka (per pandemiją daug jų buvo atleista), streikai, pagausėję keliautojų srautai? Ką patartų kelionių organizatoriai keliautojams, kurie šiuo metu renkasi keliones?

Tarptautinės turizmo įmonių grupės „Superkelionės.lt“ (kuriai priklauso ir Marijampolėje esanti „Jotva“) savininkas Ūdrius Armalis:

– Taip, iš tiesų šiuo metu yra problemų su „ITAKA Lietuva“ kelionėmis. Atšaukiami skrydžiai, keičiamas išvykimo laikas ar keičiami oro uostai. Sunku pasakyti, kodėl kilo šios problemos – galbūt nepaskaičiuoti lūkesčiai ir dėl lėktuvų, ir dėl keleivių srautų. Tai sukėlė ypač daug nepatogumų turistams – dalis iš jų turėjo keisti atostogų planus, tartis dėl pavadavimo darbe ar net iš viso atsisakyti kelionių. Kai kuriems turistams turėjome pirkti ir naujus bilietus. Beje, daugiausia problemų turėjo turistai, pirkę keliones ne iš kelionių agentūrų. Būtent kelionių agentūros operatyviai sprendė iškilusias problemas ir stengėsi padėti ir bėdą pakliuvusiems keleiviams.

Ar stabdysime „ITAKA Lietuva“ pardavimus? Ne, tik būsime šiek tiek atsargesni. Labiausiai gąsdina ne

vasaros kelionės (čia galima rasti alternatyvas ar padėti užstrigusiems turistams), bet žiemos kelionės. Jau dabar parduodamos žiemos kelionės, viena iš krypčių, kuri gali būti patraukli lietuviams – Zanzibaras. Tačiau ar pardavinėti šias keliones, ar susilaikyti? Manau, kad ir turistams patarsime, ir patys laikysimės taktikos, kad užsakinėsimė tik pakutinės minutės keliones.

Tiesa, Marijampolės regiono gyventojams turistai šiek tiek lengviau – jie gali keliauti ne tik iš Vilniaus ar Kauno oro uostų, bet ir iš Varšuvos. Jau dabar aišku, kad iš Varšuvos žiemą LOT skraidys tiesiogiai į Šri Lanką, tad, manau, kelionių tikrai šiais metais netrūks.

Marijampoliečio kelionių organizatoriaus Gintaro Matusėvičiaus teigimu, jau pernai buvo akivaizdu, kad yra problemų su „ITAKA Lietuva“ ir „Tiketa Tour“ – skrydžiai buvo nukeliami, atšaukiami. Taigi šių agentūrų keliones, Veroturas klientams iki šiol pardavinėja atsargiai.

– Keliautojams visada pasakome, kad galbūt labiau apsimo-ka sumokėti kiek daugiau, bet garantuotai išskristi ir atstogos praleisti suplanuotu laiku. „Novaturas“, „TEZ Tour“ ar „Coral Travel“ šiuo metu tvarkosi gana sklandžiai, o štai „Kidy Tour“

(anksčiau vadinosi „Tiketa Tour“) ar TUI akcinis kapitalas yra susijęs su Rusijos oligarchais, tad dėl su-

Richardo PASILIAUSKO iliustracija

prantamų priežasčių čia kelionių įsigyti šiuo metu neįmanoma, skrydžiai atšaukti. Organizatoriaus „Kidy Tour“ daugelį klientų perėmė „Novaturas“, – pasakoja G. Matusėvičius.

„ITAKA Lietuva“ organizatoriaus kelionių, pasak jo, šiuo metu parduodama sąlyginai nedaug, o ir pasirinkimas nėra platus. Keliautojai žino, kad tikriausiai paaiškės, jog reikės važiuoti iki Lenkijos (iš kur kils lėktuvas) arba po atostogų grįžti į Lenkiją, o iš ten važiuoti į Lietuvą autobusu. Kito organizatoriaus – „Coral Travel“ vežėjams (avialinijoms) trūksta aptarnaujančio personalo (dėl itin išaugusios kelionių paklausos ir dėl „Covid-19“ pandemijos laikotarpiu atleisčių darbuotojų). Tad menkiausias sutrikimas (vėlavimas ar lėktuvo gedimas) rezonuoja kokią savaitę.

– Vis tik jų keliones pardavinėjame drąsiai. Šiais metais minėto organizatoriaus skrydžius į turistų pamiltą Turkiją vykdo dvi aviakompanijos. Neretai turistai, įsigiję „Coral Travel“ kelionę, neįsigilina į

situaciją ir „pasimauna“ manydamas, kad skris su „Turkish Airlines“, neskaito sutarties, bet skirsti tenka su kita, bendra turkų ir vokiečių aviakompanija „Sun Express“. „Sun Express“ yra dukterinė „Turkish Airlines“ įmonė, jų lėktuvai paprastesni, dėl to ir kelionių paketai kainuoja šiek tiek pigiau, – pasakoja G. Matusėvičius.

Kaip pasirinkti ir neapsigauti? Tikslaus patarimo nėra. Reikia suprasti, kad skrydžių industrija šiuo metu susiduria su nesibaigiančiais „Covid'o“ pandemijos padariniais. Trūksta darbuotojų ir oro uostuose, ir aptarnaujančiojo personalo skrydžio metu, netgi pilotų. Turistams tenka palinkėti tik kantrybės ir gerų suplanuotų atostogų!

Ką naudinga žinoti turistui?

Ne kiekvienas keliautojas žino, kad atidėjus skrydį vežėjas privalo juo pasirūpinti, o tam tikrais atvejais – ir išmokėti kompensaciją. Visgi svarbu suprasti, kad tokios keleivių teisės veikia ne kiekvienu atveju atidėjus skrydį.

Ką naudinga žinoti, jei keliaujant atidedamas skrydis?

Cituojame Europos vartotojų centro (EVC) Lietuvoje vedėją dr. Raimoną Balnių:

– Oro vežėjo prievolės keleiviui atsiranda tik tada, kai pagrįstai manoma, kad išskridimas vėluos ne mažiau kaip 2 valandas. Tokiu atveju keliautojams aviakompanija privalo pasiūlyti maistą ir gėrimus, apgyvendinimą viešbutyje, transportą iš oro uosto į apgyvendinimo vietą ir atgal.

Kreiptis į EVC Lietuvoje teko ir keleiviui, kuris turėjo skristi iš Vienos į Dubrovniką. Skrydis dėl prastų oro sąlygų buvo atidėtas, o keliautojai galutinę paskirties vietą pasiekė dviem dienomis vėliau. Laukiant skrydžio keleiviams nebuvo suteiktas viešbutis – oro vežėjas pasiūlė nakvynę susirasti patiems, o už tai pažadėjo kompensaciją iki 150 eurų. Be to, oro vežėjas nepasirūpino ir gėrimais, maistu. Po kelionės kreipėsi į oro vežėją prašydami kompensuoti išlaidas, keleiviai sulaukė tik šabloninio atsakymo, kad kompensacija nepriklauso, nes ypatybės aplinkybės – prastos oro sąlygos – atleidžia nuo jos mokėjimo. Taip ir nepavykus išspręsti problemas savarankiškai, keleiviai kreipėsi pagalbos į EVC Lietuvoje, kuris padėjo gauti 161,82 euro kompensaciją.

Kita svarbi laiko žyma – trys valandos. Jei šitiek laiko dėl atidėto skrydžio vėluojate pasiekti galutinę tašką, jums gali priklausyti fiksuoto dydžio kompensacija, kuri apskaičiuojama atsižvelgiant į atstumą tarp oro uostų.

O tais atvejais, kai skrydis atidedamas daugiau nei 5 valandoms, keleiviai turi teisę jo apskritai atsisakyti ir per septynias dienas atgauti visus pinigus už bilietus.

Susigrąžinti pinigų net ir už įvykusių kelionės dalį gali tie vartotojai, kuriems būnant tarpiniame taške dėl skrydžio atidėjimo pagal numatytą kelionės planą skrydis nebetenka prasmės. Jiems taip pat priklauso teisė į kaip galima greitesnį skrydį į pirmąją išvykimo vietą.

Daugiau apie Europos vartotojų centro teikiamą pagalbą – <https://ecc.lt>.

Rasti raktažodžiai: Europos vartotojų centras

Pataria, kaip išvengti nuostolių, užsienyje išsinuomojus automobilį

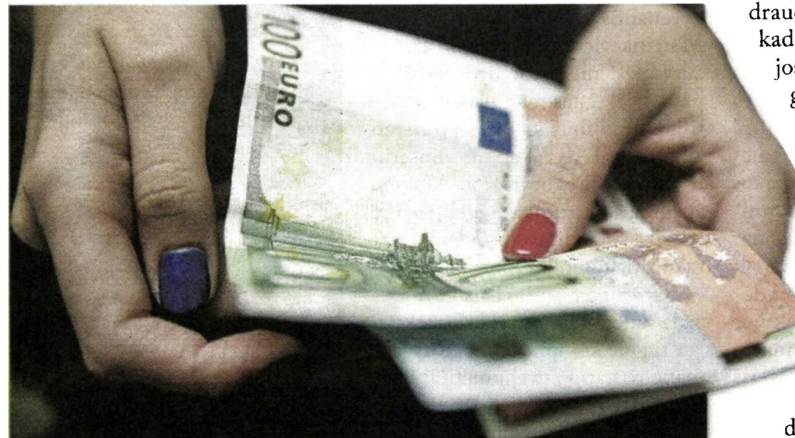
„Išibėgėjus atostogų metui, **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje pasidalino patarimais, kurie pravers ketinantiems išsinuomoti automobilį užsienyje. Centro vedėja dr. Raimonda Balnienė sako, kad painių situacijų būtų mažiau, jei vartotojai, dar prieš nuomodami automobilį, atliktų namų darbus.

„Pažiūrėkite, iš ko susideda automobilio nuomos kaina – ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius mokesčius, galiojantį draudimą, pasitikslinkite dėl papildomų mokesčių. Taip pat išsiaiškinkite, kas ir kaip moka už degalus“, – vardijo R. Balnienė.

Pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų, galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs kokių ribojimų, tarkime, neleidžia vykti į tam tikras šalis.

Pasiimdami automobilį, nuomos sutartyje nurodykite jo trūkumus, išsinagrinėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus dokumentus – jie gali būti įrodymas.

Dažniausiai į pradinę nuomos kainą bus įskaičiuotas tik bazinis

Kad painių situacijų būtų mažiau, vartotojai dar prieš išsinuomodami mašiną turi pažiūrėti, iš ko susideda nuomos kaina.

automobilio draudimas. Juo transporto priemonė apdraudžiama nuo įvykių su didele frančizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius eurų. Tai reiškia, kad, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Be to, tais atvejais, kai automobilis nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2 000 eurų.

Jei ketinate rinktis automobilio nuomos tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumažina kliento atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinsite nuomojamą automobilį, nuomos kompanija išlaidas už žalą nuskaičiuos iš jūsų sąskaitos, o jūs turėsite kreiptis į draudimo kompaniją, kad ši kompensuotų išlaidas. Tarpininko siūlomas draudimas nesumažina ir

nuomos kompanijai paliekamo užstato. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti kreditinėje kortelėje rezervuojamo užstato dydį ar iš viso jo nepalikti, teks įsigyti nuomos kompanijos siūlomą papildomą draudimą. Čia svarbu paminėti, kad įsigijus nuomos kompanijos papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos kompanija nenuskaičiuos pinigų už padarytą žalą.

Tiems vartotojams, kurie automobilį rezervavo per tarpininką, R. Balnienė pataria nepasirašyti nuomos sutarties jos neperžiūrėjus ir nepatikrinus, ar nėra įtraukti papildomi mokesčiai, kurių nepageidavote. Kilus pretenzijoms, sutartį, kurią pasirašėte ir tuo patvirtinote, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, praktiškai būtų sudėtinga užginčyti.

Svarbu žinoti, kad vartotojai, kurie įsivelia į neišsprendžiamą ginčą su automobilio nuomos paslaugos teikėju, gali kreiptis nemokamos pagalbos į EVC specialistus.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų** tinklui, kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse narėse, Norvegijoje ir Islandijoje.

VZ

Šaltinis: Klaipėda
 Publikavimo data: 2022-07-23, šeštadienis
 Puslapis: 8
 Plotas: 423 kv. cm
 Tiražas: 7100
 Regionas: Klaipėda

Rasti raktažodžiai: Europos vartotojų centras

8

LIETUVA

ŠEŠTADIENIS, LIEPOS 23, 2022

Klaipėda

Lietuva jungsis prie Ukrainos bylos prieš Rusiją

Lietuva vakar oficialiai pateikė prašymą prisijungti prie Ukrainos bylos prieš Rusiją dėl karo nusikaltimų Tarptautinio Teisingumo Teisme Hagoje.

Ši byla ypač svarbi

„Lietuva šandien oficialiai pateikė prašymą įstoti į bylą Tarptautinio Teisingumo Teisme pagal Ukrainos pareiškimą“, – per spaudos konferenciją Teisingumo ministerijoje vakar pranešė teisingumo ministrė Ewelina Dobrowolska.

Teisingumo ministrė pabrėžė, kad ši byla svarbi tuo ir skiriasi nuo kitų, pradėtų tarptautiniuose teismuose, kad joje atsakomybėn traukiama Rusija kaip valstybė. „Ši byla ypač svarbi todėl, kad mes kalbame apie Rusijos atsakomybę, nebekalbame apie asmenis ir žmones, nebekalbame tik apie Putiną, kalbame apie Rusiją kaip valstybę, kuri akivaizdžiai pažeidė tarptautines teisės normas“, – pabrėžė ministrė.

Pašak jos, būtent ši byla, Rusiją pripažinus padarius nusikaltimų, leistų Ukrainai reikalauti žalos atlyginimo. „Svarbiausias rezultatas, kuris labai svarbus

pačiai Ukrainai, yra žalos atlyginimas, tai kelia Ukrainos teisingumo ministras visuose tarptautiniuose susitikimuose. Ukrainai reikalingi tie pinigai ne tik šaliai atkurti, bet ir tam, kad galėtų ir toliau kovoti, todėl labai svarbus savalaikis veikimas, kad teisingumas nebūtų pavėluotas“, – kalbėjo E. Dobrowolska.

Sprendimai yra privalomi

Viceministrė Gabija Grigaitė-Daugirdė pažymėjo, kad Tarptautinis Teisingumo Teismas yra vienintelė institucija pagal tarptautinę teisę, kuri gali nagrinėti valstybės atsakomybės klausimus. „Visoms Jungtinių Tautų narėms šio teismo sprendimai yra privalomi, labai svarbu, kad šių sprendimų nevykdytų, kad šiuo sprendimu įvykdytų svarsto JT Saugumo taryba arba Generalinė asamblėja“, – paašškino viceministrė.

„Suprantant, kad Rusija, tikėtina, tų sprendimų nevykdys, jei nepasikeis valdžia Rusijoje, kelias yra paprastas, yra daugiašalių formatų, dėl žalos atlyginimo, jei jis būtų, irgi būtų rimtas teisinis pagrindas kitiems procesams – išaldytam turtui panaudoti“, – teigė G. Grigaitė-Daugirdė.

Tačiau, visų pirmą, pasak ministrės atstovės, reikia, kad teismine institucija pasakytų, jog Rusija pažeidė tarptautinę teisę ir privalo atlyginti žalą.

Kad išreikštų palaikymą

E. Dobrowolska taip pat atkreipė dėmesį, kad nuo kitų bylų tarptautiniuose teismuose ši skiriasi tuo, kad gali būti išnagrinėta nedalyvaujant Rusijai.

„Šioje byloje valstybė gali nedalyvauti, jos dalyvavimas nebūtinai, teismas gali išnagrinėti bylą nepaisydamas to, kad Rusija gali atsisakyti dalyvauti ir teikti savo paaiškinimus“, – sakė ministrė.

Viceministrė G. Grigaitė-Daugirdė informavo, kad Hagos teismui pateikta Lietuvos deklaracija suderinta su Ukrainai atstovaujantais teisininkais. „Dirbame ranka rankon su jais, kad Lietuva sustiprintų Ukrainos teisės argumentus, kad išreikštų palaikymą ir prisidėtų prie Jungtinių Tautų konvencijos prieš genocidą aiškino ir taikymo“, – sakė G. Grigaitė-Daugirdė.

Viceministrė taip pat pabrėžė, kad Lietuvos istorijoje šalis

Valstybė: pasak ministrės E. Dobrowolskos, ši byla ypač svarbi todėl, kad kalbama apie Rusijos atsakomybę. Marius Morkevicius / ELTA nuotr.

pirmą kartą įsitraukia į procesą Tarptautiniame Teisingumo Teisme trečiosios valstybės teisėmis. „Dar kartą įrodome, kad susitelkę galime padaryti labai daug, kaip ir buvo minėta, turint omenyje, kad į šią bylą ketina įsitraukti dar daugiau valstybių, reikia tikėtis, kad Rusijos atsakomybė bus konstatuota, jog pažeidė tarptautinę teisę, ir užtikrintas žalos atlyginimas“, – kalbėjo G. Grigaitė-Daugirdė.

Tarptautinės teisės pažeidimas

E. Dobrowolska informavo, kad Lietuva yra trečioji valstybė, kuri oficialiai jungiasi prie bylos, o iš viso ketinimus prisidėti yra išsakiusios 43 Europos ir pasaulio valstybės, taip pat ES, kurios

smerkia Rusijos vykdomą karinę agresiją ir jos vykdomos tarptautinius nusikaltimus.

Kaip skelbė Teisingumo ministerija, kovo 16 d. teismas priėmė nutartį, nurodydamas nedelsiant nutraukti Rusijos ar jos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamų karinių vienetų karinius veiksmus. Šio teismo sprendimo nevykdymas yra tarptautinės teisės pažeidimas.

Rusijos karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui tiria ir Tarptautinis Baudžiamasis Teismas. Be kita ko, Lietuva tarptautinei bendruomenei yra pasiūliusi svarstyti galimybę įsteigti specialų tribunolą dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą. BNS, „Klaipėdos“ inf.

Svarbu žinoti perkantiems internetu: vartotojų teisių gynėjai išvardijo, į ką būtina atkreipti dėmesį prieš pervedant pinigus

Ką daryti, jei nesulaukiate interneto išgytos prekės iš Vokietijos, o iš Estijos pardavėjo gautas pirkinys – nekokybiškas? Kaip elgtis, jei atšaukiamas skrydis? Į ką kreiptis, jei nusileidus Ispanijoje neatvyksta bagažas? Panašius klausimus vartotojams nemokama pagalba teikia Europos vartotojų centrų tinklas (ECC-Net).

■ Pagalba: EVC specialistai padeda spręsti problemas, kilusias vartotojams Europoje, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą kitose ES valstybėse narėse, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje.

Europos vartotojų centru (toliau – EVC) Lietuvoje teisininkai kiekvienu atveju, kai vartotojui savarankiškai nepavyksta išspręsti problemos su paslaugos teikėju ar prekės pardavėju, ragina kreiptis į EVC Lietuvoje.

Centro specialistai padeda spręsdami problemas, kilusias vartotojams Europoje, įsigijusiems nekokybiška preke ar paslauga kitose ES valstybėse narėse, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje. Vien 2021-aisiais vartotojams padėjo atgauti daugiau nei 255 tūkst.

■ Galimybės: internetinė prekyba atvėrė miestelių, miestų ir net valstybių sienas.

eurų, – teigė EVC Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balniėnė.

Viena tokių vartotojų – iš Vokietijoje registruoto pardavėjo suknelė internetu užsisakyti, tačiau jos taip ir nesulaukusi pirkėja iš Lietuvos. Susisiekiusi su pardavėju ji išgirdo, esą kurjeris negalėjo pristatyti siuntinio, todėl vartotoja pati turi ieškoti, kur dingo siunta. Moteriai ginčą su pardavėju pavyko išspręsti tik tada, kai ji kreipėsi į EVC Lietuvoje. Šis, bendradarbiaudamas su kolegoms iš Europos vartotojų centru Vokietijoje, padėjo vartotojai susigrąžinti 64,90 eurų už negautas prekes.

Kita vartotoja iš Lietuvos įsigijo internetu batų iš Estijoje registruoto pardavėjo. Už pirkinį sumokėjo 149 eurų, o, nepradėjus 5 mėnesiams, retai avėti batai suplyšo. Vartotoja kreipėsi į

pardavėją, tačiau savarankiškai išspręsti problemos nesisekė – susigrąžinti pinigų pavyko tik įsikūrus EVC specialistams.

Kad pirkdami prekes internetu sumažintumėte riziką susidurti su nesąžiningu pardavėju, vartotojų teisių gynėjai turi patarimų. Vienas svarbiausių – nesukibkite pervedti pinigų.

Pirmausia patikrinkite, ar parduotuvė, net jei ji veikia tik socialiniame tinkle, nurodo savo įmonės pavadinimą, adresą, telefono numerį ir el. pašta. Jei ne, prireikus susisiekti su pardavėju gali kilti keblumų. Pasitikrinkite, ar internetinė parduotuvė veikia pakankamai ilgai, kokius rezultatus pateikia internetinės paieškos sistemos (pavyzdžiui, vartotojų atsiliepimai).

Jei pastebite, kad informacija el. parduotuvėje pateikta su gramatinėmis klaidomis, į akis krin-

ta pranešimai, raginantys kuo skubiau pirkti, – suslukskite. Tai – signalas, kad galimai susidūrėte su sukčiais.

Pro akis nepraleiskite el. parduotuvės svetainės pavadinimo. Į garsių prekės ženklų pavadinimus panašūs domėnai (pavyzdžiui, naike.com, aple.com) gali slėpti „phishing“ (duomenų vagysčių) svetainę.

„Apsisprendę pirkti, atidžiai perskaitykite pirkimo–pardavimo sutarties sąlygas, ar smulkiosiomis raidėmis neparasyta, kad jums reikės sumokėti „paslėptus“ mokesčius.

Taip pat įsitikinkite, kad prekybos internetu portalas saugomas. Jo adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“, viršutiniame kairiajame kompiuterio ekrano kampe, šalia svetainės adreso pradžios, matyti uždarytos spygnos arba raktų simbolis. Jeigu jų nėra, vėrciau čia nepirkite“, – paašškino dr. R. Balniėnė.

Galiausiai, jei pardavėjas leidžia susimokėti atsiimant pre-

kes, geriau rinktis šį atsiskaitymo būdą. Taip pat, jei yra galimybė, saugiau naudoti kreditinę kortelę ar rinktis mokėjimo tarpininkų paslaugas.

Internetinė prekyba atvėrė miestelių, miestų ir net valstybių sienas ir tapo nepažinomu apsi-pirkimo būdu šiandien. Vis dėlto vertėtų nepamiršti ir padidėjusių rizikų, ir savo teisių perkant iš kitoje šalyje registruoto pardavėjo. Bet jei nutiko taip, kad susidūrėte su problemomis, – kreipkitės į Europos vartotojų centru Lietuvoje nemokamos pagalbos ar vertingo patarimo. PR

ŠKENUOK ŠI KODĄ TELEFONO KAMERA IR SUŽINOK DAUGIAU APIE LIETUVIŲ VARTOTOJŲ

Šis straipsnis buvo finansuojamas Europos Sąjungos. Šio straipsnio turinys atspindi tik autoriaus požiūrį bei yra jėdai atsakomybė. Tai negali būti vertinama kaip atspindinti Europos Komisijos ir/ar Europos inovacijų tarybos ir MVJ reikalių vykdymo sistemos (ESME) ar kitos Europos Sąjungos institucijos pozicija. Europos Komisija ir Agentūra neprima jokios atsakomybės už pateiktas informacijas panaudojimą.

Pataria, kaip išvengti nuostolių, užsienyje išsinuomojus automobilį

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Įsibėgėjus atostogų metui, **Europos**

vartotojų centras (EVC) Lietuvoje pasidalino patarimais, kurie pravers

ketinantiems išsinuomoti automobilį užsienyje. Centro vedėja dr. Raimonda

Balnienė sako, kad painių situacijų būtų mažiau, jei vartotojai, dar prieš

nuomodamiesi automobilį, atliktų namų darbus. „Pažiūrėkite, iš ko susideda automobilio

nuomos kaina – ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius

mokesčius, galiojantį draudimą, pasitikslinkite dėl papildomų mokesčių. Taip

pat išsiaiškinkite, kas ir kaip moka už degalus“, – vardijo R.Balnienė. Pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų,

galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs kokių ribojimų, tarkime, neleidžia vykti

į tam tikras šalis. Pasiimdami automobilį, nuomos sutartyje nurodykite

jo trūkumus, išsinagrinėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus

dokumentus – jie gali būti įrodymas. Dažniausiai į pradinę nuomos kainą bus

įskaičiuotas tik bazinis automobilio draudimas. Juo transporto priemonė apdraudžiama

nuo įvykių su didele frančizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius

eurų. Tai reiškia, kad, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Be to, tais atvejais, kai automobilis

nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus

rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2 000 eurų. Jei ketinate rinktis automobilio nuomos

tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumažina kliento

atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinsite nuomojamą

automobilį, nuomos kompanija išlaidas už žalą nuskaičiuos iš jūsų sąskaitos, o

jūs turėsite kreiptis į draudimo kompaniją, kad ši kompensuotų išlaidas. Tarpininko siūlomas draudimas nesumažina

ir nuomos kompanijai paliekamo užstato. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti

kreditinėje kortelėje rezervuojamo užstato dydį ar iš viso jo nepalikti, teks

įsigyti nuomos kompanijos siūlomą papildomą draudimą. Čia svarbu paminėti, kad

įsigijus nuomos kompanijos papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos kompanija

nenuskaičiuos pinigų už padarytą žalą. Tiems vartotojams, kurie automobilį

rezervavo per tarpininką, R.Balnienė pataria nepasirašyti nuomos sutarties jos

neperžiūrėjus ir nepatikrinus, ar nėra įtraukti papildomi mokesčiai, kurių

Pataria, kaip išvengti nuostolių, užsienyje išsinuomojus automobilį (... tęsinys)

nepageidavote. Kilus pretenzijoms, sutartį, kurią pasirašėte ir tuo

patvirtinote, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, praktiškai

būtų sudėtinga užginčyti. Svarbu žinoti, kad vartotojai, kurie

įsivelia į neišsprendžiamą ginčą su automobilio nuomos paslaugos teikėju, gali

kreiptis nemokamos pagalbos į **EVC** specialistus. **EVC** Lietuvoje priklauso **Europos**

vartotojų centrų tinklui, kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse

narėse, Norvegijoje ir Islandijoje.

<https://www.valstietis.lt/naujienos/pataria-kaip-ivsengti-nuostoliuuzsienyje-issinuomojus-automobili/125203>

Vėluojantys skrydžiai: kaip elgtis, kai planai keliauti lėktuvu nepasiseka

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Atėjus atostogų sezonui ne tik padaugėjo skraidančiųjų, bet ir nusivylusių nepavykusiais atostogų planais. Nors tokia situacija įprasta ir pasikartoja jau ne vienerius metus, ne visi žmonės žino, ką daryti, tvirtina **Europos vartotojų centro** teisininkė Miglė Akulevičienė.

Atšaukus ar nukėlus skrydį gali sugriūti ne tik atostogų planai, bet ir nukentėti santaupos. Ne visi žino,...

<https://www.delfi.lt/login/technologijos/naujienos/veluojantys-skrydziai-kaip-elgtis-kai-planai-keliauti-lektuvu-nepasiseka.d?id=90858415>

Rasti raktažodžiai: Europos vartotojų centras

Ketinant užsienyje nuomotis automobilį

Įsibėgėjus atostogų metui, **Europos vartotojų centras (EVC)** Lietuvoje pasidalino patarimais, kurie pravers ketinantiems nuomotis automobilį užsienyje. Vairuotojus, kurie įsivelia į neišsprendžiamą ginčą su automobilio nuomos paslaugos teikėju, centro vedėja dr. Raimonda Balnienė ragina kreiptis nemokamos pagalbos į **EVC** specialistus.

Sulaukė staigmenos

Po kelionės Italijoje, kur vairuotojas iš Lietuvos nuomojosi automobilį, sulaukė nemalonios staigmenos. Gražinus automobilį, paslaugos teikėjas nuo kreditinės

kortelės jam nuskaičiavo 80 eurų ir paaiškino, kad tai – mokeskis už papildomą automobilio valymą. Mat transporto priemonėje rado kaukę ir buteliuką vandens. Vairuotojas tikina, kad nuomojantis automobilį nebuvo nurodyta, jog pandemijos metu taikomi kitokie reikalavimai švarai. Ginčą pavyko išspręsti tik tada, kai žmogus Lietuvoje kreipėsi į **EVC**, kuris bendradarbiaudamas su **EVC** Italijoje padėjo jam susigrąžinti 80 eurų.

EVC Lietuvoje priklauso **Europos vartotojų centrų tinklui (ECC-Net)**, kuris jungia centrus, įsikūrusius ES valstybėse narėse, Norvegijoje ir Islandijoje.

Atlikite namų darbus

Kad painių situacijų ir konfliktų būtų mažiau, R. Balnienė pataria prieš nuomojantis automobilį atlikti namų darbus. „Reikia būti

apdairiems ir įdėmiai apžiūrėti, kas sudaro nuomos kainą – ypač atkreipkite dėmesį į oro uosto ir kitus vietinius mokesčius, galiojantį draudimą, pasitikslinkite dėl papildomų mokesčių. Taip pat išsiaiškinkite degalų politiką“, – vardiija dr. R. Balnienė.

Pro akis nepraleiskite atšaukimo sąlygų, galbūt paslaugos teikėjas yra numatęs kokių nors ribojimų, tarkime, neleidžia vykti į tam tikras šalis.

Pasiimdami automobilį nuomos sutartyje fiksuokite jo trūkumus, išsinagrinėkite draudimo sąlygas ir būtinai išsaugokite visus dokumentus – jie gali būti įrodymas.

Skirtingos draudimo sąlygos

Dažniausiai į pradinę nuomos kainą būna įskaičiuotas tik bazinis automobilio draudimas. Juo transporto priemonė apdraudžiama nuo įvykių su didele frančizės išskaita. Ši gali siekti ir kelis tūkstančius eurų. Tai reiškia, kad, apgadinus automobilį, jums gali tekti nemažai sumokėti.

Be to, tais atvejais, kai automobilis nuomojamas tik su baziniu draudimu, vartotojo kreditinėje kortelėje bus rezervuotas užstatas. Jis gali siekti ir 2 tūkst. eurų.

Jei ketinate įsigyti ir aukštesnio lygio draudimą, susipažinkite, kokią konkrečiai apsaugą gausite – draudimo bendrovės taiko skirtingas sąlygas.

Papildomą draudimą gali siūlyti ne tik nuomos bendrovė, bet ir

tarpininkai. **EVC** Lietuvoje vedėja paaiškino, kuo tarpininko draudimas skiriasi nuo nuomos bendrovės siūlomo papildomo draudimo.

Klastingi tarpininkai

Jei svarstote rinktis automobilio nuomos tarpininko siūlomą papildomą draudimą, žinokite, kad tai nesumazina kliento atsakomybės nuomos kompanijai. Vadinasi, jeigu apgadinosite nuomojamą automobilį, nuomos bendrovei išlaidas už žalą nuskaičiuos nuo jūsų, o jūs turėsite kreiptis į draudimo bendrovę, kad ši kompensuotų išlaidas.

Tarpininko siūlomas draudimas nesumazina ir nuomos bendrovei paliekamo užstato. Tais atvejais, kai norėsite sumažinti kreditinėje kortelėje rezervuojamo užstato dydį ar iš viso jo nepalikti, teks įsigyti nuomos bendrovės siūlomą papildomą draudimą. Čia svarbu paminėti, kad įsigijus nuomos bendrovės papildomą draudimą ir apgadinus automobilį, nuomos bendrovė nuskaičiuos pinigų už padarytą žalą.

Dr. R. Balnienė tiems vartotojams, kurie automobilį rezervavo per tarpininką, rekomenduoja atvykus atsiimti automobilio nepasirašinėti nuomos sutarties jos neperžiūrėjus ir nepatikrinus, ar yra įtraukti papildomi mokesčiai, kurių nepageidavote. Sutartį, kurią pasirašėte ir tuo patvirtinote, kad susipažinote ir sutinkate su sutarties sąlygomis, kilus pretenzijoms, užginčyti būtų beveik neįmanoma.

KL informacija

Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos

Maskvai sumažinus dujų eksportą į Europą, labiausiai nuo jų priklausomos ES šalys ieško ne tik alternatyvių, bet ir vidinių šaltinių. Atrodo, kad ispanams teks vakarieniauti prie žvakių, vokiečiai prisimins grūdinimosi pamokas, o prancūzai mokysis uždarinėti duris. Mažiau ironijos, daugiau įtampos – tik pramonės įmonėms.

15 auksinių procentų

Pagal šią savaitę įsigaliojusį krizinį ES dujų taupymo planą narės įsipareigojo iki 2023 m. kovo 31 d. susimažinti dujų suvartojimą 15 proc. nuo pastarųjų penkerių metų vidutinio suvartojimo lygio. Jei ES kiltų dujų krizė, visame bloke būtų paskelbtas pavojus ir šios taupymo gairės taptų privalomos.

ES dėl šio plano susitarė liepą, kai Rusija ėmė mažinti dujų tiekimą sąjungos šalims. Maskva tai argumentavo techninės priežiūros darbais, tačiau Briuselis tai laiko kerštu už Rusijai paskelbtas sankcijas dėl karo Ukrainoje.

Daugiausia dėl rusiškų dujų deficito nerimaujama Vokietijoje: ji yra labiausiai priklausoma nuo rusiškų dujų, jos ūkio struktūroje didelę dalį užima šiuos išteklius naudojančios pramonės šakos.

Būtų buvę galima pasiekti daug daugiau, jei pramonė būtų pradėjusi veikti visu pajėgumu jau kovo mėnesį, o ne iš pradžių užsiėmusi lobizmu.

Agentūros DPA skaičiavimu, kad pasiektų ES nustatytą tikslą, iki kitų metų kovo mėnesio šalis turės suvartoti 10 mlrd. kub. m dujų mažiau. Tai maždaug tiek, kiek per metus vidutiniškai suvartoja 5 mln. namų ūkių, kuriuose gyvena keturi asmenys. Iš viso ES reikia sutaupyti apie 45 mlrd. kub. m dujų, taigi Vokietijai tektų beveik ketvirtadalis sutaupytų lėšų.

Įkandin Vokietijos (skaičiuojant absoliučiais rodikliais) – Italija, kuriai teks apkarpyti apetitą kiek daugiau nei 8 mlrd. kub. m. Prancūzijai ir Nyderlandams reikia sunaudoti maždaug 5 mlr. kub. m mažiau.

Našta – vartotojams

Vokietija, Ekonomikos ir klimato apsaugos ministerijos teigimu, nusiteikusi viršyti taupymo planą. Nuo liepos pabaigos vėl pradėta gaminti elektra iš rezervinės elektrinės, kuri pastaruoju metu buvo kūrenama akmens anglimis. Federalinės vyriausybės teigimu, vėliau atsiras ir daugiau, taip pat ir rudąja anglimi kūrenamų elektrinių.

Vokietijos vyriausybė nurodė iki žiemos pripildyti dujų saugyklas ir leido energetikos įmonėms perkelti augančias išlaidas ant vartotojų pečių. Tad milijonai šalies namų ūkių rengiasi didesnėms nei įprasta sąskaitoms už šilumą.

Vokietijos grupė „RheinEnergie“, aptarnaujanti maždaug 2,5 mln. aplink Kelną gyvenančių žmonių, – pirmoji stambi tiekėja, pateikusi išsamų įvertį – įspėjo, kad nuo spalio 1 d. tipinio namų ūkio sąskaitos gali padvigubėti. Bendrovės teigimu, per pastaruosius metus gamtinių dujų pirkimo kaina padidėjo beveik 450 proc., o prasidėjus Rusijos agresijai prieš Ukrainą padėtis rinkoje vėl smarkiai pablogėjo. Tad dviejų asmenų namų ūkio, kurio vidutinis dujų suvartojimas yra 10 tūkst. kWh per metus, mokama suma padidėtų maždaug nuo 960 eurų prieš metus iki 2 002 eurų.

Šalies žiniasklaidoje pasipylė publikacijų su ekspertų patarimais, kaip taupyti namuose ne tik dujas, bet ir elektrą. Pvz., Šiaurės Reino-Vestfalijos vartotojų konsultavimo centras akcentuoja: karštas vanduo sudaro apie 14 proc. namų ūkio energijos sąnaudų.

Kas rytą vidutinis statistinis gyventojas 8 minutes prausiasi duše, sunaudoja apie 100 l 38 °C vandens. Per metus tai atsieina 503 eurus. Pasinaudoję vartotojų centro skaičiuokle, kiekvienas gali išanalizuoti savas taupymo galimybes. Arba už kokius 20 eurų įsigyti ekonomišką aerojuančią dušo galvutę, kuri leis vandens kiekį sumažinti iki 50 proc., o rankas apskritai plautis šaltu vandeniu.

Vokiečiai skalbia per karšu vandeniu: 60 °C programą verta jungti tik patalynei ir labai nešvariems skalbiniams, moko ekspertai. 7 °C šaldytuve, –18 °C šaldiklyje visiškai pakanka: vienas sutaupytas laipsnis padeda sutaupyti 6 proc. elektros. Vartotojai raginami pamąstyti: 15 metų ar senesnės džiovyklės vienas ciklas kainuoja 1,50 euro, naujesnės – mažiau nei 1 eurą, o lauke džiovinti apskritai galima nemokamai.

Tokių taupyti raginančių tekstų šiomis savaitėmis pilni jau ne tik tradiciniai apie namų ūkį rašantys žurnalai, bet ir solidūs Vokietijos dienraščiai. Tiesa, kilęs taupymo vėjus kai kuriems žmonėms kelia gerokai per daug nerimo.

Miškininkai praneša apie iki tol neregėtas medienos vagystes: dingsta klientams paruošti rąstai, aplinkosaugininkams skirta medietė, o gegužę Žemutinėje Saksonijoje piktadariai išsikirto 200 kietmetrių spygliuočių.

Be to, gyventojai puolė masiškai pirkti elektrinius šildytuvus – pirmą pusmetį nupirkta 600 tūkst.: jei tikėti apklausomis, jį įsigijo kas dešimtas. 30 proc. namų ūkių atstovų dar tik ketina pasirūpinti įvairiais radiatoriais ir šildytuvais, nors šildytis elektra, net ir drastiškai

Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos (... tęsinys)

pabrangus dujoms yra ir bus brangiau. Rugsėjūtį 1 kWh šalyje kainuoja vidutiniškai 0,42 ct, o dujų kaina, Vokietijoje skaičiuojama taip pat kilovatvalandėmis, – 0,18 ct.

40 mln. namų ūkių – tai apie 12 mln. papildomų elektros įrengimų. Kas atsitiks, kai visi jie bus įjungti į tinklą? Elektrotechnikos, elektronikos ir informacinių technologijų asociacijos ekspertas Martinas Kleimaiaris "Die Welt" aiškino: kadangi šildytuvai tiesiog įjungiami į buitinį elektros lizdą, elektros tinklo operatorius negalėtų jų išjungti, net jei grėstų tinklo perkrova.

Vidiniai rezervai

Prancūzijos vyriausybė perspėjo šalies įmones, kad žiemą joms gali tekti sumažinti energijos suvartojimą, net jei šalies gamtinių dujų saugyklos ir bus visiškai užpildytos. Atskiroms ūkio šakoms rengiami taupymo planai. Manoma, kad baudos greičiau pripratins privatų ir visuomeninį sektorių veikiant konfidicionieriui sandariau uždaryti duris.

Prancūzija mažiau nei kitos ES šalys priklauso nuo rusiškų dujų tiekimo. Apie trys ketvirtadaliai elektros energijos gaminama atominėse elektrinėse, tačiau jos pramonės sektorius vis dar smarkiai priklauso nuo dujų. Be to, milijonai gyventojų dujas naudoja savo namams šildyti. Dėl šios priežasties išlieka dujų stygiaus žiemą rizika.

„Šiuo metu mūsų strateginių dujų atsargų pajėgumai yra užpildyti yra 80 proc., o tai reiškia, kad iki lapkričio 1 d. pasieksime tikslą – 100 proc.“, – sakė Prancūzijos energetikos transformacijos ministrė Agnes Pannier-Runacher. Ji pripažino, kad visų atsargų gali nepakakti, o ir dienų gali būti šaltų, tad siekiant išvengti dujų tiekimo trikdžių, o vyriausybė ieško alternatyvių šaltinių.

Įtampą kelia ir tai, kad Prancūzijos atominį elektrinių pajėgumai bus mažesni dėl priežiūros darbų ar saugos problemų, tad gali kilti elektros tiekimo nesklaidumų. „Tikimės solidarumo, ypač su Vokietija, importuodami elektrą, – pažymėjo ministrė. – Taip pat mes turime paremti Vokietiją dujomis, kurias importuojame per savo suskystintųjų gamtinių dujų terminalus.“

Alternatyvius šaltinius prisiminė ir Austrija. Prireikus vėl būtų pradėta eksploatuoti sustabdyta anglimis kūrenama Melacho elektrinė. Be to, didžiosios įmonės ir elektrinės galės dujas keisti nafta – atitinkamos įrangos pertvarkymo išlaidas padengs valstybė. Rudenį šalyje bus pradėta energijos taupymo kampanija. Tačiau austrai taupo jos nelaukdami. Energetikos ministerijos duomenimis, vien dėl aukštų kainų per pirmąjį šių metų pusmetį dujų suvartota maždaug 7 proc. mažiau nei per tą patį laikotarpį pernai.

Gerokai mažiau dujų suvartota ir Belgijoje, Nyderlanduose. Pastarojoje šalyje, beje, irgi daug vilčių siejama su piliečių sąmoningumu ir disciplina. Apie vietinę alternatyvą – skalūnų dujas – kalbama Estijoje, kur dujų vartojimas jau dabar sumažėjo 16 proc.

Taisyklės ir išimtys

Siekdama taupyti energiją, Ispanijos vyriausybė nutarė taikyti skubias priemones: viešojo sektoriaus pastatuose ir prekybos centruose, kino teatruose, darbo vietose, viešbučiuose, stotyse ir oro uostuose nebus leista nustatyti termostatų iki žemesnės nei 27 °C temperatūros vasarą arba aukštesnės nei 19 °C šilumos žiemą.

Anot ekologinės transformacijos ministrės Teresos Riberos, šie apribojimai galiotų bent iki 2023 m. lapkričio 1 d. Ispanija tikisi pagalbos iš partnerių, nors pati stengsis dujų suvartojimą sumažinti 7 proc.

Taip pat numatytos taisyklės, kad parduotuvės ir įmonės laikytų duris uždarytas naudodamos automatinę sistemą, kuri turi būti įdiegta iki rugsėjo 30 d. Taip siekiama neleisti, kad pro duris išeitų karštas arba šaltas oras.

Nenaudojamų biurų, vitrinų ir paminklų apšvietimas turi būti išjungtas po 22 val., bus tikrinamas kai kurių pastatų energijos vartojimo efektyvumas. T.Ribera paragino privatų sektorių didinti darbą iš namų.

Ar šie apribojimai pakeis ispaniškąjį gyvenimo būdą, privers juos pasilikti namuose kaip tik tuo metu, kai, nusileidus saulei, įprasta traukti į kavines vakarienės ir bendrauti? Ypač tokiomis karštomis dienomis kaip šią vasarą, kai vėsinamos parduotuvės ir užiegos tapo perkaitusių žmonių užuovėja? Tikėtina, kūrybingieji ispanai ras išeičių. Arba – kaip kad viešbučių savininkai – aptiks taisyklėse landų. Minėti apribojimai temperatūrai, pvz., turi būti taikomi ne visoms patalpoms, bet tik tokioms visuomeninėms patalpoms kaip oro uostai, stotys, kultūros objektai, o viešbučių kambariams galioja kitos, ispaniškojo svetingumo, taisyklės: temperatūra gali būti tokia, kokia jaukiausia svečiui.

Italai kol kas linkę labiau lepintis. Viešojo sektoriaus biurus bus leidžiama atvėsinti iki 25 °C, o šildymo temperatūra bus sumažinta nuo 20 iki 19 °C. Be to, svarstoma galimybė šildymo laikotarpį sutrumpinti dviem savaitėmis. Pramonės sektoriuje kol kas neplanuojama taikyti jokių dujų vartojimo apribojimų.

Graikijos biudžetinėse įstaigose patalpų temperatūra per karščius negalės būti žemesnė nei 26 °C, bus gerokai sumažintas gatvių apšvietimas. Be to, šiuo metu vykdoma valstybės ir ES lėšomis finansuojama programa, pagal kurią gyventojai gali pakeisti senus oro

Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos (... tęsinys)

kondicionierius ir šaldytuvus naujais energiją taupančiais prietaisais. Be to, ketinama atnaujinti kai kurių anglimis kūrenamų elektrinių darbą, o kitose elektrinėse dujos bus pakeistos į naftą.

Skuba ne visi

Kuo vėsesnis klimatas, tuo racionalesnis požiūris į energetiką ir senesnės taupymo tradicijos. Tokias išvadas leidžia daryti Suomija. Vyriausybės duomenimis, per pastaruosius dešimt metų šalis perpus sumažino dujų suvartojimą, po Rusijos invazijos į Ukrainą – dar daugiau, tad skubiai imtis papildomų priemonių nereikia.

Savo energijos taupymo tikslą skelbia pasiekusi ir Danija. Švedijos energetikos agentūra skatina namų ūkius taupyti energiją naudodama išsamų internetinį vadovą.

Slovėnijos, Latvijos, Bulgarijos ir Čekijos vyriausybės dar rengia gaires energijos taupymo priemonėms įgyvendinti, Čekijoje, Lenkijoje pabrėžiamas savanoriškas reglamento pobūdis. Prieš srovę tradiciškai plaukia tik Vengrija, kurios premjeras Viktoras Orbanas, neseniai užsitikinęs tolesnį rusiškų dujų tiekimą, kategoriškai atsisako įgyvendinti taupymo susitarimą.

Pramonė demonstruoja išradingumą

Dujų deficito grėsmė Vokietijoje kilo pačiu nepalankiausiu metu: šalies ekonomika atsidūrė ant recesijos slenksčio. IFO tyrimų instituto duomenimis, šalies verslo klimato indeksas, atspindintis ir artimiausio pusmečio prognozes, yra nukritęs iki žemiausio lygio per dvejus su puse metų.

Chemijos pramonės lyderės BASF, kuriai vienai reikia beveik 4 proc. visų importuojamų dujų, vadovas Martinas Brudermülleris dar balandį įspėjo, kad be rusiškos naftos ir dujų kiltų rimčiausia Vokietijos ekonomikos krizė nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Dėl dujų deficito pavojaus varpais skambina net ir Vokietijos laidojimo namų asociacija. Šioje šalyje daugiau nei kitur Europoje kremuojama mirusiųjų – tai lėmė Rytų Vokietijoje susiformavusi tradicija, kurią ilgainiui sustiprino senėjanti visuomenė ir kolumbariumų pranašumai prieš klasikinės kapines. Verslo atstovai, be kita ko, siūlo sumažinti vidutinę krosnių temperatūrą, dalį jų apskritai išjungti ar pradėti naudoti elektrą.

Tiesa, anaiptol ne visi ekonomistai Vokietijos ūkio ateitį piešia juodomis spalvomis.

Spaudoje aprašyti pavyzdžiai rodo, kad šalies verslas turi daugiau potencialo ir kūrybiškumo išskant izeities. Pvz., stiklo gamybos kompanija "Schott" iš Vokietijos naftos perdirbimo įmonių įsigijo propano dujų, kad, sutrikus dujų tiekimui, brangūs lydymo rezervuarai nepatirtų nepataisomos žalos.

Tos paties koncerno BASF antroji pagal dydį gamykla Švarchaidėje elektros energijos ir garo poreikį patenkina naudodama mazutą. "Zindelfingeno gamykloje esantis dažymo cechasis prirėikus gali apsieiti ir be dujų", – rašė FAZ.

Miunchene įsikūrusi BMW kasmet sunaudoja 3500 GWh. Du trečdaliai šios energijos gaunama iš gamtinių dujų, liūto dalis – iš 37 termofikacinių elektrinių Vokietijoje ir Austrijoje. Nepaisant pastangų taupyti, koncernas negalės likti be dujų. Ieškoma alternatyvų, tačiau, FAZ citavo valdybos pirmininką Oliverį Zipsę, "bet kokiu atveju tai bus brangu".

Tvirtinimo detalių milžinas "Würth Group" metalo grūdinimo krosnis bando transformuoti taip, kad jos galėtų naudoti ne dujas, bet elektrą. Pertvarkius tris krosnis per metus būtų galima sutaupyti tiek dujų, kiek jų sunaudoja tūkstantis 80 kv. m gyvenamojo ploto turinčių namų ūkių. Tiesa, geriems ketinimams trukdo reikalingų detalių stygius.

Londono ekonomikos ir politikos mokslų mokyklos ekonomikos profesorius Benjaminas Molis dar kovą kartu su kolegomis nagrinėjo galimą Rusijos energijos importo draudimo poveikį Vokietijai. Prieita prie išvados: poveikis ekonomikai bus skaudus, bet pakenčiamas.

B.Mollis ir šiandien teigiamai vertina pramonės pastangas ieškoti būdų, kurie padėtų išgyventi žiemą su mažesniu rusiškų dujų kiekiu arba net be jų. Tačiau prisitaikymui reikia laiko. "Būtų buvę galima pasiekti daug daugiau, jei pramonė būtų pradėjusi veikti visu pajėgumu jau kovo mėnesį, o ne iš pradžių užsiėmusi lobizmu", – ekspertą citavo FAZ.

<https://www.diena.lt/naujienos/pasaulis/ekonomika-ir-politika/vaistai-nuo-energetiniu-pagiriu-taupymo-ir-inzinerijos-pamokos-1091220>

Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos

Maskvai sumažinus dujų eksportą į Europą, labiausiai nuo jų priklausomos ES šalys ieško ne tik alternatyvių, bet ir vidinių šaltinių. Atrodo, kad ispanams teks vakarieniauti prie žvakių, vokiečiai prisimins grūdinimosi pamokas, o prancūzai mokysis uždarinėti duris. Mažiau ironijos, daugiau įtampos – tik pramonės įmonėms.

15 auksinių procentų

Pagal šią savaitę įsigaliojusį krizinį ES dujų taupymo planą narės įsipareigojo iki 2023 m. kovo 31 d. susimažinti dujų suvartojimą 15 proc. nuo pastarųjų penkerių metų vidutinio suvartojimo lygio. Jei ES kiltų dujų krizė, visame bloke būtų paskelbtas pavojus ir šios taupymo gairės taptų privalomos.

ES dėl šio plano susitarė liepą, kai Rusija ėmė mažinti dujų tiekimą sąjungos šalims. Maskva tai argumentavo techninės priežiūros darbais, tačiau Briuselis tai laiko kerštu už Rusijai paskelbtas sankcijas dėl karo Ukrainoje.

Daugiausia dėl rusiškų dujų deficito nerimaujama Vokietijoje: ji yra labiausiai priklausoma nuo rusiškų dujų, jos ūkio struktūroje didelę dalį užima šiuos išteklius naudojančios pramonės šakos.

Būtų buvę galima pasiekti daug daugiau, jei pramonė būtų pradėjusi veikti visu pajėgumu jau kovo mėnesį, o ne iš pradžių užsiėmusi lobizmu.

Agentūros DPA skaičiavimu, kad pasiektų ES nustatytą tikslą, iki kitų metų kovo mėnesio šalis turės suvartoti 10 mlrd. kub. m dujų mažiau. Tai maždaug tiek, kiek per metus vidutiniškai suvartoja 5 mln. namų ūkių, kuriuose gyvena keturi asmenys. Iš viso ES reikia sutaupyti apie 45 mlrd. kub. m dujų, taigi Vokietijai tektų beveik ketvirtadalis sutaupytų lėšų.

Įkandin Vokietijos (skaičiuojant absoliučiais rodikliais) – Italija, kuriai teks apkarpyti apetitą kiek daugiau nei 8 mlrd. kub. m. Prancūzijai ir Nyderlandams reikia sunaudoti maždaug 5 mlr. kub. m mažiau.

Našta – vartotojams

Vokietija, Ekonomikos ir klimato apsaugos ministerijos teigimu, nusiteikusi viršyti taupymo planą. Nuo liepos pabaigos vėl pradėta gaminti elektra iš rezervinės elektrinės, kuri pastaruoju metu buvo kūrenama akmens anglimis. Federalinės vyriausybės teigimu, vėliau atsiras ir daugiau, taip pat ir rudąja anglimi kūrenamų elektrinių.

Vokietijos vyriausybė nurodė iki žiemos pripildyti dujų saugyklas ir leido energetikos įmonėms perkelti augančias išlaidas ant vartotojų pečių. Tad milijonai šalies namų ūkių rengiasi didesnėms nei įprasta sąskaitoms už šilumą.

Vokietijos grupė „RheinEnergie“, aptarnaujanti maždaug 2,5 mln. aplink Kelną gyvenančių žmonių, – pirmoji stambi tiekėja, pateikusi išsamų įvertį – įspėjo, kad nuo spalio 1 d. tipinio namų ūkio sąskaitos gali padvigubėti. Bendrovės teigimu, per pastaruosius metus gamtinių dujų pirkimo kaina padidėjo beveik 450 proc., o prasidėjus Rusijos agresijai prieš Ukrainą padėtis rinkoje vėl smarkiai pablogėjo. Tad dviejų asmenų namų ūkio, kurio vidutinis dujų suvartojimas yra 10 tūkst. kWh per metus, mokama suma padidėtų maždaug nuo 960 eurų prieš metus iki 2 002 eurų.

Šalies žiniasklaidoje pasipylė publikacijų su ekspertų patarimais, kaip taupyti namuose ne tik dujas, bet ir elektrą. Pvz., Šiaurės Reino-Vestfalijos vartotojų konsultavimo centras akcentuoja: karštas vanduo sudaro apie 14 proc. namų ūkio energijos sąnaudų.

Kas rytą vidutinis statistinis gyventojas 8 minutes prausiasi duše, sunaudoja apie 100 l 38 °C vandens. Per metus tai atsieina 503 eurus. Pasinaudoję vartotojų centro skaičiuokle, kiekvienas gali išanalizuoti savas taupymo galimybes. Arba už kokius 20 eurų įsigyti ekonomišką aerojuančią dušo galvutę, kuri leis vandens kiekį sumažinti iki 50 proc., o rankas apskritai plautis šaltu vandeniu.

Vokiečiai skalbia per karšu vandeniu: 60 °C programą verta jungti tik patalynei ir labai nešvariems skalbiniams, moko ekspertai. 7 °C šaldytuve, –18 °C šaldiklyje visiškai pakanka: vienas sutaupytas laipsnis padeda sutaupyti 6 proc. elektros. Vartotojai raginami pamąstyti: 15 metų ar senesnės džiovyklės vienas ciklas kainuoja 1,50 euro, naujesnės – mažiau nei 1 eurą, o lauke džiovinti apskritai galima nemokamai.

Tokių taupyti raginančių tekstų šiomis savaitėmis pilni jau ne tik tradiciniai apie namų ūkį rašantys žurnalai, bet ir solidūs Vokietijos dienraščiai. Tiesa, kilęs taupymo vėjus kai kuriems žmonėms kelia gerokai per daug nerimo.

Miškininkai praneša apie iki tol neregėtas medienos vagystes: dingsta klientams paruošti rąstai, aplinkosaugininkams skirta medietė, o gegužę Žemutinėje Saksonijoje piktadariai išsikirto 200 kietmetrių spygliuočių.

Be to, gyventojai puolė masiškai pirkti elektrinius šildytuvus – pirmą pusmetį nupirkta 600 tūkst.: jei tikėti apklausomis, jį įsigijo kas dešimtas. 30 proc. namų ūkių atstovų dar tik ketina pasirūpinti įvairiais radiatoriais ir šildytuvais, nors šildytis elektra, net ir drastiškai

Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos (... tęsinys)

pabrangus dujoms yra ir bus brangiau. Rugsėjūtį 1 kWh šalyje kainuoja vidutiniškai 0,42 ct, o dujų kaina, Vokietijoje skaičiuojama taip pat kilovatvalandėmis, – 0,18 ct.

40 mln. namų ūkių – tai apie 12 mln. papildomų elektros įrengimų. Kas atsitiks, kai visi jie bus įjungti į tinklą? Elektrotechnikos, elektronikos ir informacinių technologijų asociacijos ekspertas Martinas Kleimaiaris "Die Welt" aiškino: kadangi šildytuvai tiesiog įjungiami į buitinį elektros lizdą, elektros tinklo operatorius negalėtų jų išjungti, net jei grėstų tinklo perkrova.

Vidiniai rezervai

Prancūzijos vyriausybė perspėjo šalies įmones, kad žiemą joms gali tekti sumažinti energijos suvartojimą, net jei šalies gamtinių dujų saugyklos ir bus visiškai užpildytos. Atskiroms ūkio šakoms rengiami taupymo planai. Manoma, kad baudos greičiau pripratins privatų ir visuomeninį sektorių veikiant konfidicionieriui sandariau uždaryti duris.

Prancūzija mažiau nei kitos ES šalys priklauso nuo rusiškų dujų tiekimo. Apie trys ketvirtadaliai elektros energijos gaminama atominėse elektrinėse, tačiau jos pramonės sektorius vis dar smarkiai priklauso nuo dujų. Be to, milijonai gyventojų dujas naudoja savo namams šildyti. Dėl šios priežasties išlieka dujų stygiaus žiemą rizika.

„Šiuo metu mūsų strateginių dujų atsargų pajėgumai yra užpildyti yra 80 proc., o tai reiškia, kad iki lapkričio 1 d. pasieksime tikslą – 100 proc.“, – sakė Prancūzijos energetikos transformacijos ministrė Agnes Pannier-Runacher. Ji pripažino, kad visų atsargų gali nepakakti, o ir dienų gali būti šaltų, tad siekiant išvengti dujų tiekimo trikdžių, o vyriausybė ieško alternatyvių šaltinių.

Įtampą kelia ir tai, kad Prancūzijos atominį elektrinių pajėgumai bus mažesni dėl priežiūros darbų ar saugos problemų, tad gali kilti elektros tiekimo nesklaidumų. „Tikimės solidarumo, ypač su Vokietija, importuodami elektrą, – pažymėjo ministrė. – Taip pat mes turime paremti Vokietiją dujomis, kurias importuojame per savo suskystintųjų gamtinių dujų terminalus.“

Alternatyvius šaltinius prisiminė ir Austrija. Prireikus vėl būtų pradėta eksploatuoti sustabdyta anglimis kūrenama Melacho elektrinė. Be to, didžiosios įmonės ir elektrinės galės dujas keisti nafta – atitinkamos įrangos pertvarkymo išlaidas padengs valstybė. Rudenį šalyje bus pradėta energijos taupymo kampanija. Tačiau austrai taupo jos nelaukdami. Energetikos ministerijos duomenimis, vien dėl aukštų kainų per pirmąjį šių metų pusmetį dujų suvartota maždaug 7 proc. mažiau nei per tą patį laikotarpį pernai.

Gerokai mažiau dujų suvartota ir Belgijoje, Nyderlanduose. Pastarojoje šalyje, beje, irgi daug vilčių siejama su piliečių sąmoningumu ir disciplina. Apie vietinę alternatyvą – skalūnų dujas – kalbama Estijoje, kur dujų vartojimas jau dabar sumažėjo 16 proc.

Taisyklės ir išimtys

Siekdama taupyti energiją, Ispanijos vyriausybė nutarė taikyti skubias priemones: viešojo sektoriaus pastatuose ir prekybos centruose, kino teatruose, darbo vietose, viešbučiuose, stotyse ir oro uostuose nebus leista nustatyti termostatų iki žemesnės nei 27 °C temperatūros vasarą arba aukštesnės nei 19 °C šilumos žiemą.

Anot ekologinės transformacijos ministrės Teresos Riberos, šie apribojimai galiotų bent iki 2023 m. lapkričio 1 d. Ispanija tikisi pagalbos iš partnerių, nors pati stengsis dujų suvartojimą sumažinti 7 proc.

Taip pat numatytos taisyklės, kad parduotuvės ir įmonės laikytų duris uždarytas naudodamos automatinę sistemą, kuri turi būti įdiegta iki rugsėjo 30 d. Taip siekiama neleisti, kad pro duris išeitų karštas arba šaltas oras.

Nenaudojamų biurų, vitrinų ir paminklų apšvietimas turi būti išjungtas po 22 val., bus tikrinamas kai kurių pastatų energijos vartojimo efektyvumas. T.Ribera paragino privatų sektorių didinti darbą iš namų.

Ar šie apribojimai pakeis ispaniškąjį gyvenimo būdą, privers juos pasilikti namuose kaip tik tuo metu, kai, nusileidus saulei, įprasta traukti į kavines vakarienės ir bendrauti? Ypač tokiomis karštomis dienomis kaip šią vasarą, kai vėsinamos parduotuvės ir užiegos tapo perkaitusių žmonių užuovėja? Tikėtina, kūrybingieji ispanai ras išeičių. Arba – kaip kad viešbučių savininkai – aptiks taisyklėse landų. Minėti apribojimai temperatūrai, pvz., turi būti taikomi ne visoms patalpoms, bet tik tokioms visuomeninėms patalpoms kaip oro uostai, stotys, kultūros objektai, o viešbučių kambariams galioja kitos, ispaniškojo svetingumo, taisyklės: temperatūra gali būti tokia, kokia jaukiausia svečiui.

Italai kol kas linkę labiau lepintis. Viešojo sektoriaus biurus bus leidžiama atvėsinti iki 25 °C, o šildymo temperatūra bus sumažinta nuo 20 iki 19 °C. Be to, svarstoma galimybė šildymo laikotarpį sutrumpinti dviem savaitėmis. Pramonės sektoriuje kol kas neplanuojama taikyti jokių dujų vartojimo apribojimų.

Graikijos biudžetinėse įstaigose patalpų temperatūra per karščius negalės būti žemesnė nei 26 °C, bus gerokai sumažintas gatvių apšvietimas. Be to, šiuo metu vykdoma valstybės ir ES lėšomis finansuojama programa, pagal kurią gyventojai gali pakeisti senus oro

Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos (... tęsinys)

kondicionierius ir šaldytuvus naujais energiją taupančiais prietaisais. Be to, ketinama atnaujinti kai kurių anglimis kūrenamų elektrinių darbą, o kitose elektrinėse dujos bus pakeistos į naftą.

Skuba ne visi

Kuo vėsesnis klimatas, tuo racionalesnis požiūris į energetiką ir senesnės taupymo tradicijos. Tokias išvadas leidžia daryti Suomija. Vyriausybės duomenimis, per pastaruosius dešimt metų šalis perpus sumažino dujų suvartojimą, po Rusijos invazijos į Ukrainą – dar daugiau, tad skubiai imtis papildomų priemonių nereikia.

Savo energijos taupymo tikslą skelbia pasiekusi ir Danija. Švedijos energetikos agentūra skatina namų ūkius taupyti energiją naudodama išsamų internetinį vadovą.

Slovėnijos, Latvijos, Bulgarijos ir Čekijos vyriausybės dar rengia gaires energijos taupymo priemonėms įgyvendinti, Čekijoje, Lenkijoje pabrėžiamas savanoriškas reglamento pobūdis. Prieš srovę tradiciškai plaukia tik Vengrija, kurios premjeras Viktoras Orbanas, neseniai užsitikinęs tolesnį rusiškų dujų tiekimą, kategoriškai atsisako įgyvendinti taupymo susitarimą.

Pramonė demonstruoja išradingumą

Dujų deficito grėsmė Vokietijoje kilo pačiu nepalankiausiu metu: šalies ekonomika atsidūrė ant recesijos slenksčio. IFO tyrimų instituto duomenimis, šalies verslo klimato indeksas, atspindintis ir artimiausio pusmečio prognozes, yra nukritęs iki žemiausio lygio per dvejus su puse metų.

Chemijos pramonės lyderės BASF, kuriai vienai reikia beveik 4 proc. visų importuojamų dujų, vadovas Martinas Brudermülleris dar balandį įspėjo, kad be rusiškos naftos ir dujų kiltų rimčiausia Vokietijos ekonomikos krizė nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Dėl dujų deficito pavojaus varpais skambina net ir Vokietijos laidojimo namų asociacija. Šioje šalyje daugiau nei kitur Europoje kremuojama mirusiųjų – tai lėmė Rytų Vokietijoje susiformavusi tradicija, kurią ilgainiui sustiprino senėjanti visuomenė ir kolumbariumų pranašumai prieš klasikinės kapines. Verslo atstovai, be kita ko, siūlo sumažinti vidutinę krosnių temperatūrą, dalį jų apskritai išjungti ar pradėti naudoti elektrą.

Tiesa, anaiptol ne visi ekonomistai Vokietijos ūkio ateitį piešia juodomis spalvomis.

Spaudoje aprašyti pavyzdžiai rodo, kad šalies verslas turi daugiau potencialo ir kūrybiškumo išskant izeities. Pvz., stiklo gamybos kompanija "Schott" iš Vokietijos naftos perdirbimo įmonių įsigijo propano dujų, kad, sutrikus dujų tiekimui, brangūs lydymo rezervuarai nepatirtų nepataisomos žalos.

Tos paties koncerno BASF antroji pagal dydį gamykla Švarchaidėje elektros energijos ir garo poreikį patenkina naudodama mazutą. "Zindelfingeno gamykloje esantis dažymo cechasis prirėikus gali apsieiti ir be dujų", – rašė FAZ.

Miunchene įsikūrusi BMW kasmet sunaudoja 3500 GWh. Du trečdaliai šios energijos gaunama iš gamtinių dujų, liūto dalis – iš 37 termofikacinių elektrinių Vokietijoje ir Austrijoje. Nepaisant pastangų taupyti, koncernas negalės likti be dujų. Ieškoma alternatyvų, tačiau, FAZ citavo valdybos pirmininką Oliverį Zipsę, "bet kokiu atveju tai bus brangu".

Tvirtinimo detalių milžinas "Würth Group" metalo grūdinimo krosnis bando transformuoti taip, kad jos galėtų naudoti ne dujas, bet elektrą. Pertvarkius tris krosnis per metus būtų galima sutaupyti tiek dujų, kiek jų sunaudoja tūkstantis 80 kv. m gyvenamojo ploto turinčių namų ūkių. Tiesa, geriems ketinimams trukdo reikalingų detalių stygius.

Londono ekonomikos ir politikos mokslų mokyklos ekonomikos profesorius Benjaminas Molis dar kovą kartu su kolegomis nagrinėjo galimą Rusijos energijos importo draudimo poveikį Vokietijai. Prieita prie išvados: poveikis ekonomikai bus skaudus, bet pakenčiamas.

B.Mollis ir šiandien teigiamai vertina pramonės pastangas ieškoti būdų, kurie padėtų išgyventi žiemą su mažesniu rusiškų dujų kiekiu arba net be jų. Tačiau prisitaikymui reikia laiko. "Būtų buvę galima pasiekti daug daugiau, jei pramonė būtų pradėjusi veikti visu pajėgumu jau kovo mėnesį, o ne iš pradžių užsiėmusi lobizmu", – ekspertą citavo FAZ.

<https://kauno.diena.lt/naujienos/pasaulis/ekonomika-ir-politika/vaistai-nuo-energetiniu-pagiriu-taupymo-ir-inzinerijos-pamokos-1091220>

Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos

Maskvai sumažinus dujų eksportą į Europą, labiausiai nuo jų priklausomos ES šalys ieško ne tik alternatyvių, bet ir vidinių šaltinių. Atrodo, kad ispanams teks vakarieniauti prie žvakių, vokiečiai prisimins grūdinimosi pamokas, o prancūzai mokysis uždarinėti duris. Mažiau ironijos, daugiau įtampos – tik pramonės įmonėms.

15 auksinių procentų

Pagal šią savaitę įsigaliojusį krizinį ES dujų taupymo planą narės įsipareigojo iki 2023 m. kovo 31 d. susimažinti dujų suvartojimą 15 proc. nuo pastarųjų penkerių metų vidutinio suvartojimo lygio. Jei ES kiltų dujų krizė, visame bloke būtų paskelbtas pavojus ir šios taupymo gairės taptų privalomos.

ES dėl šio plano susitarė liepą, kai Rusija ėmė mažinti dujų tiekimą sąjungos šalims. Maskva tai argumentavo techninės priežiūros darbais, tačiau Briuselis tai laiko kerštu už Rusijai paskelbtas sankcijas dėl karo Ukrainoje.

Daugiausia dėl rusiškų dujų deficito nerimaujama Vokietijoje: ji yra labiausiai priklausoma nuo rusiškų dujų, jos ūkio struktūroje didelę dalį užima šiuos išteklius naudojančios pramonės šakos.

Būtų buvę galima pasiekti daug daugiau, jei pramonė būtų pradėjusi veikti visu pajėgumu jau kovo mėnesį, o ne iš pradžių užsiėmusi lobizmu.

Agentūros DPA skaičiavimu, kad pasiektų ES nustatytą tikslą, iki kitų metų kovo mėnesio šalis turės suvartoti 10 mlrd. kub. m dujų mažiau. Tai maždaug tiek, kiek per metus vidutiniškai suvartoja 5 mln. namų ūkių, kuriuose gyvena keturi asmenys. Iš viso ES reikia sutaupyti apie 45 mlrd. kub. m dujų, taigi Vokietijai tektų beveik ketvirtadalis sutaupytų lėšų.

Įkandin Vokietijos (skaičiuojant absoliučiais rodikliais) – Italija, kuriai teks apkarpyti apetitą kiek daugiau nei 8 mlrd. kub. m. Prancūzijai ir Nyderlandams reikia sunaudoti maždaug 5 mlr. kub. m mažiau.

Našta – vartotojams

Vokietija, Ekonomikos ir klimato apsaugos ministerijos teigimu, nusiteikusi viršyti taupymo planą. Nuo liepos pabaigos vėl pradėta gaminti elektra iš rezervinės elektrinės, kuri pastaruoju metu buvo kūrenama akmens anglimis. Federalinės vyriausybės teigimu, vėliau atsiras ir daugiau, taip pat ir rudąja anglimi kūrenamų elektrinių.

Vokietijos vyriausybė nurodė iki žiemos pripildyti dujų saugyklas ir leido energetikos įmonėms perkelti augančias išlaidas ant vartotojų pečių. Tad milijonai šalies namų ūkių rengiasi didesnėms nei įprasta sąskaitoms už šilumą.

Vokietijos grupė „RheinEnergie“, aptarnaujanti maždaug 2,5 mln. aplink Kelną gyvenančių žmonių, – pirmoji stambi tiekėja, pateikusi išsamų įvertį – įspėjo, kad nuo spalio 1 d. tipinio namų ūkio sąskaitos gali padvigubėti. Bendrovės teigimu, per pastaruosius metus gamtinių dujų pirkimo kaina padidėjo beveik 450 proc., o prasidėjus Rusijos agresijai prieš Ukrainą padėtis rinkoje vėl smarkiai pablogėjo. Tad dviejų asmenų namų ūkio, kurio vidutinis dujų suvartojimas yra 10 tūkst. kWh per metus, mokama suma padidėtų maždaug nuo 960 eurų prieš metus iki 2 002 eurų.

Šalies žiniasklaidoje pasipylė publikacijų su ekspertų patarimais, kaip taupyti namuose ne tik dujas, bet ir elektrą. Pvz., Šiaurės Reino-Vestfalijos vartotojų konsultavimo centras akcentuoja: karštas vanduo sudaro apie 14 proc. namų ūkio energijos sąnaudų.

Kas rytą vidutinis statistinis gyventojas 8 minutes prausiasi duše, sunaudoja apie 100 l 38 °C vandens. Per metus tai atsieina 503 eurus. Pasinaudoję vartotojų centro skaičiuokle, kiekvienas gali išanalizuoti savas taupymo galimybes. Arba už kokius 20 eurų įsigyti ekonomišką aerojančią dušo galvutę, kuri leis vandens kiekį sumažinti iki 50 proc., o rankas apskritai plautis šaltu vandeniu.

Vokiečiai skalbia per karšu vandeniu: 60 °C programą verta jungti tik patalynei ir labai nešvariems skalbiniams, moko ekspertai. 7 °C šaldytuve, –18 °C šaldiklyje visiškai pakanka: vienas sutaupytas laipsnis padeda sutaupyti 6 proc. elektros. Vartotojai raginami pamąstyti: 15 metų ar senesnės džiovyklės vienas ciklas kainuoja 1,50 euro, naujesnės – mažiau nei 1 eurą, o lauke džiovinti apskritai galima nemokamai.

Tokių taupyti raginančių tekstų šiomis savaitėmis pilni jau ne tik tradiciniai apie namų ūkį rašantys žurnalai, bet ir solidūs Vokietijos dienraščiai. Tiesa, kilęs taupymo vėjus kai kuriems žmonėms kelia gerokai per daug nerimo.

Miškininkai praneša apie iki tol neregėtas medienos vagystes: dingsta klientams paruošti rąstai, aplinkosaugininkams skirta medietė, o gegužę Žemutinėje Saksonijoje piktadariai išsikirto 200 kietmetrių spygliuočių.

Be to, gyventojai puolė masiškai pirkti elektrinius šildytuvus – pirmą pusmetį nupirkta 600 tūkst.: jei tikėti apklausomis, jį įsigijo kas dešimtas. 30 proc. namų ūkių atstovų dar tik ketina pasirūpinti įvairiais radiatoriais ir šildytuvais, nors šildytis elektra, net ir drastiškai

Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos (... tęsinys)

pabrangus dujoms yra ir bus brangiau. Rugsėjūtį 1 kWh šalyje kainuoja vidutiniškai 0,42 ct, o dujų kaina, Vokietijoje skaičiuojama taip pat kilovatvalandėmis, – 0,18 ct.

40 mln. namų ūkių – tai apie 12 mln. papildomų elektros įrengimų. Kas atsitiks, kai visi jie bus įjungti į tinklą? Elektrotechnikos, elektronikos ir informacinių technologijų asociacijos ekspertas Martinas Kleimaieris "Die Welt" aiškino: kadangi šildytuvai tiesiog įjungiami į buitinį elektros lizdą, elektros tinklo operatorius negalėtų jų išjungti, net jei grėstų tinklo perkrova.

Vidiniai rezervai

Prancūzijos vyriausybė perspėjo šalies įmones, kad žiemą joms gali tekti sumažinti energijos suvartojimą, net jei šalies gamtinių dujų saugyklos ir bus visiškai užpildytos. Atskiroms ūkio šakoms rengiami taupymo planai. Manoma, kad baudos greičiau pripratins privatų ir visuomeninį sektorių veikiant konfidicionieriui sandariau uždaryti duris.

Prancūzija mažiau nei kitos ES šalys priklauso nuo rusiškų dujų tiekimo. Apie trys ketvirtadaliai elektros energijos gaminama atominėse elektrinėse, tačiau jos pramonės sektorius vis dar smarkiai priklauso nuo dujų. Be to, milijonai gyventojų dujas naudoja savo namams šildyti. Dėl šios priežasties išlieka dujų stygiaus žiemą rizika.

„Šiuo metu mūsų strateginių dujų atsargų pajėgumai yra užpildyti yra 80 proc., o tai reiškia, kad iki lapkričio 1 d. pasieksime tikslą – 100 proc.“, – sakė Prancūzijos energetikos transformacijos ministrė Agnes Pannier-Runacher. Ji pripažino, kad visų atsargų gali nepakakti, o ir dienų gali būti šaltų, tad siekiant išvengti dujų tiekimo trikdžių, o vyriausybė ieško alternatyvių šaltinių.

Įtampą kelia ir tai, kad Prancūzijos atominį elektrinių pajėgumai bus mažesni dėl priežiūros darbų ar saugos problemų, tad gali kilti elektros tiekimo nesklaidumų. „Tikimės solidarumo, ypač su Vokietija, importuodami elektrą, – pažymėjo ministrė. – Taip pat mes turime paremti Vokietiją dujomis, kurias importuojame per savo suskystintųjų gamtinių dujų terminalus.“

Alternatyvius šaltinius prisiminė ir Austrija. Prireikus vėl būtų pradėta eksploatuoti sustabdyta anglimis kūrenama Melacho elektrinė. Be to, didžiosios įmonės ir elektrinės galės dujas keisti nafta – atitinkamos įrangos pertvarkymo išlaidas padengs valstybė. Rudenį šalyje bus pradėta energijos taupymo kampanija. Tačiau austrai taupo jos nelaukdami. Energetikos ministerijos duomenimis, vien dėl aukštų kainų per pirmąjį šių metų pusmetį dujų suvartota maždaug 7 proc. mažiau nei per tą patį laikotarpį pernai.

Gerokai mažiau dujų suvartota ir Belgijoje, Nyderlanduose. Pastarojoje šalyje, beje, irgi daug vilčių siejama su piliečių sąmoningumu ir disciplina. Apie vietinę alternatyvą – skalūnų dujas – kalbama Estijoje, kur dujų vartojimas jau dabar sumažėjo 16 proc.

Taisyklės ir išimtys

Siekdama taupyti energiją, Ispanijos vyriausybė nutarė taikyti skubias priemones: viešojo sektoriaus pastatuose ir prekybos centruose, kino teatruose, darbo vietose, viešbučiuose, stotyse ir oro uostuose nebus leista nustatyti termostatų iki žemesnės nei 27 °C temperatūros vasarą arba aukštesnės nei 19 °C šilumos žiemą.

Anot ekologinės transformacijos ministrės Teresos Riberos, šie apribojimai galiotų bent iki 2023 m. lapkričio 1 d. Ispanija tikisi pagalbos iš partnerių, nors pati stengsis dujų suvartojimą sumažinti 7 proc.

Taip pat numatytos taisyklės, kad parduotuvės ir įmonės laikytų duris uždarytas naudodamos automatinę sistemą, kuri turi būti įdiegta iki rugsėjo 30 d. Taip siekiama neleisti, kad pro duris išeitų karštas arba šaltas oras.

Nenaudojamų biurų, vitrinų ir paminklų apšvietimas turi būti išjungtas po 22 val., bus tikrinamas kai kurių pastatų energijos vartojimo efektyvumas. T.Ribera paragino privatų sektorių didinti darbą iš namų.

Ar šie apribojimai pakeis ispaniškąjį gyvenimo būdą, privers juos pasilikti namuose kaip tik tuo metu, kai, nusileidus saulei, įprasta traukti į kavines vakarienės ir bendrauti? Ypač tokiomis karštomis dienomis kaip šią vasarą, kai vėsinaimos parduotuvės ir užteigos tapo perkaitusių žmonių užuovėja? Tikėtina, kūrybingieji ispanai ras išeičių. Arba – kaip kad viešbučių savininkai – aptiks taisyklėse landų. Minėti apribojimai temperatūrai, pvz., turi būti taikomi ne visoms patalpoms, bet tik tokioms visuomeninėms patalpoms kaip oro uostai, stotys, kultūros objektai, o viešbučių kambariams galioja kitos, ispaniškojo svetingumo, taisyklės: temperatūra gali būti tokia, kokia jaukiausia svečiui.

Italai kol kas linkę labiau lepintis. Viešojo sektoriaus biurus bus leidžiama atvėsinti iki 25 °C, o šildymo temperatūra bus sumažinta nuo 20 iki 19 °C. Be to, svarstoma galimybė šildymo laikotarpį sutrumpinti dviem savaitėmis. Pramonės sektoriuje kol kas neplanuojama taikyti jokių dujų vartojimo apribojimų.

Graikijos biudžetinėse įstaigose patalpų temperatūra per karščius negalės būti žemesnė nei 26 °C, bus gerokai sumažintas gatvių apšvietimas. Be to, šiuo metu vykdoma valstybės ir ES lėšomis finansuojama programa, pagal kurią gyventojai gali pakeisti senus oro

Vaistai nuo energetinių pagirių – taupymo ir inžinerijos pamokos (... tęsinys)

kondicionierius ir šaldytuvus naujais energiją taupančiais prietaisais. Be to, ketinama atnaujinti kai kurių anglimis kūrenamų elektrinių darbą, o kitose elektrinėse dujos bus pakeistos į naftą.

Skuba ne visi

Kuo vėsesnis klimatas, tuo racionalesnis požiūris į energetiką ir senesnės taupymo tradicijos. Tokias išvadas leidžia daryti Suomija. Vyriausybės duomenimis, per pastaruosius dešimt metų šalis perpus sumažino dujų suvartojimą, po Rusijos invazijos į Ukrainą – dar daugiau, tad skubiai imtis papildomų priemonių nereikia.

Savo energijos taupymo tikslą skelbia pasiekusi ir Danija. Švedijos energetikos agentūra skatina namų ūkius taupyti energiją naudodama išsamų internetinį vadovą.

Slovėnijos, Latvijos, Bulgarijos ir Čekijos vyriausybės dar rengia gaires energijos taupymo priemonėms įgyvendinti, Čekijoje, Lenkijoje pabrėžiamas savanoriškas reglamento pobūdis. Prieš srovę tradiciškai plaukia tik Vengrija, kurios premjeras Viktoras Orbanas, neseniai užsitikinęs tolesnį rusiškų dujų tiekimą, kategoriškai atsisako įgyvendinti taupymo susitarimą.

Pramonė demonstruoja išradingumą

Dujų deficito grėsmė Vokietijoje kilo pačiu nepalankiausiu metu: šalies ekonomika atsidūrė ant recesijos slenksčio. IFO tyrimų instituto duomenimis, šalies verslo klimato indeksas, atspindintis ir artimiausio pusmečio prognozes, yra nukritęs iki žemiausio lygio per dvejus su puse metų.

Chemijos pramonės lyderės BASF, kuriai vienai reikia beveik 4 proc. visų importuojamų dujų, vadovas Martinas Brudermülleris dar balandį įspėjo, kad be rusiškos naftos ir dujų kiltų rimčiausia Vokietijos ekonomikos krizė nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Dėl dujų deficito pavojaus varpais skambina net ir Vokietijos laidojimo namų asociacija. Šioje šalyje daugiau nei kitur Europoje kremuojama mirusiųjų – tai lėmė Rytų Vokietijoje susiformavusi tradicija, kurią ilgainiui sustiprino senėjanti visuomenė ir kolumbariumų pranašumai prieš klasikinės kapines. Verslo atstovai, be kita ko, siūlo sumažinti vidutinę krosnių temperatūrą, dalį jų apskritai išjungti ar pradėti naudoti elektrą.

Tiesa, anaiptol ne visi ekonomistai Vokietijos ūkio ateitį piešia juodomis spalvomis.

Spaudoje aprašyti pavyzdžiai rodo, kad šalies verslas turi daugiau potencialo ir kūrybiškumo išskant izeities. Pvz., stiklo gamybos kompanija "Schott" iš Vokietijos naftos perdirbimo įmonių įsigijo propano dujų, kad, sutrikus dujų tiekimui, brangūs lydymo rezervuarai nepatirtų nepataisomos žalos.

Tos paties koncerno BASF antroji pagal dydį gamykla Švarchaidėje elektros energijos ir garo poreikį patenkina naudodama mazutą. "Zindelfingeno gamykloje esantis dažymo cechasis prirėikus gali apsieiti ir be dujų", – rašė FAZ.

Miunchene įsikūrusi BMW kasmet sunaudoja 3500 GWh. Du trečdaliai šios energijos gaunama iš gamtinių dujų, liūto dalis – iš 37 termofikacinių elektrinių Vokietijoje ir Austrijoje. Nepaisant pastangų taupyti, koncernas negalės likti be dujų. Ieškoma alternatyvų, tačiau, FAZ citavo valdybos pirmininką Oliverį Zipsę, "bet kokiu atveju tai bus brangu".

Tvirtinimo detalių milžinas "Würth Group" metalo grūdinimo krosnis bando transformuoti taip, kad jos galėtų naudoti ne dujas, bet elektrą. Pertvarkius tris krosnis per metus būtų galima sutaupyti tiek dujų, kiek jų sunaudoja tūkstantis 80 kv. m gyvenamojo ploto turinčių namų ūkių. Tiesa, geriems ketinimams trukdo reikalingų detalių stygius.

Londono ekonomikos ir politikos mokslų mokyklos ekonomikos profesorius Benjaminas Molis dar kovą kartu su kolegomis nagrinėjo galimą Rusijos energijos importo draudimo poveikį Vokietijai. Prieita prie išvados: poveikis ekonomikai bus skaudus, bet pakenčiamas.

B.Mollis ir šiandien teigiamai vertina pramonės pastangas ieškoti būdų, kurie padėtų išgyventi žiemą su mažesniu rusiškų dujų kiekiu arba net be jų. Tačiau prisitaikymui reikia laiko. "Būtų buvę galima pasiekti daug daugiau, jei pramonė būtų pradėjusi veikti visu pajėgumu jau kovo mėnesį, o ne iš pradžių užsiėmusi lobizmu", – ekspertą citavo FAZ.

<http://klaipeda.diena.lt/naujienos/pasaulis/ekonomika-ir-politika/vaistai-nuo-energetiniu-pagiriu-taupymo-ir-inzinerijos-pamokos-1091220>

Oro uostuose tęsiasi chaosas, o specialistai sako: nesinervinkite ir žiūrėkite filosofškai

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Ilgasis Žolinių savaitgalis lietuviams svetur galėjo baigtis kiek kitaip nei planuota. Po kelių dienų atostogų sugrįžti namo ir į darbus galėjo būti ne taip paprasta, nes oro uostuose tęsiasi chaosas. Aviacijos ekspertai įspėja, kad visame pasaulyje vėluojančių ir atšauktų skrydžių vis dar daug. Skundus nagrinėjantys teisininkai sulaukia šūsnies paraiškų dėl kompensacijų, bet padėti gali ne visiems. Europos Sąjungą atakuoja oro kompanijos, kurios dabartinę kompensacijų tvarką vadina labai dosnia keleiviams, labai nuostolinga jiems ir ragina tvarką keisti, praneša LNK.

Saulė Vilniaus oro uoste ne viena – seneliai anūkę lydi į Šiaurės šalis pas ten dirbančius tėvus. Džiaugiasi, kad bent skrydis nevėluoja ir nėra atšauktas.

„Būdavo kartais, kad vėluoja dieną ir tiesiog atšaukia skrydį, tada reikia į kitą“, – sakė Saulė.

Ji prisimena, kad dėl šios vasaros chaoso aviacijoje žlugo ne vienas sumanymas. Reikėjo koreguoti šeimos darbo ir atostogų planus.

Ekspertai tvirtina, kad Baltijos šalyse ramu, bet keleiviai baiminasi ir viena po kitos traukia istorijas.

„Jie atšaukė mūsų tiesioginį skrydį iš Latvijos į Jungtinę Karalystę. Šiandien vietoje to pasiūlė kitą alternatyvą – skristi per Lietuvą, taigi mes praleidome keturias valandas vien keliaudami iš Rygos į Vilnių“, – guodėsi moteris.

„Visada jų būna, bet, kad taip masiškai... mergina dėl to labai stresuoja, bet aš sakau, kad viskas bus gerai“, – optimizmo nestokojo oro uoste kalbintas vyras.

Vokietijos skrydžių milžinė „Lufthansa“, kuri per mėnesį atlieka per 100 tūkst. skrydžių, dėl darbuotojų streiko atšaukė tūkstantį kelionių. Tačiau vien tai sujaukė planus daugiau nei 130 tūkst. keliautojų.

Atidedamas ir kas penktas „Ryanair“ skrydis. SAS po daugiau nei dvi savaites trukusių derybų nutraukė darbuotojų protestus, tačiau jie bendrovei kainavo 150 mln. eurų ir paveikė beveik pusę mlrd. keleivių.

„Tai susiklostė dėl kelių priežasčių ir, žinoma, tai lėmė pandemija, karo situacija ir brangstant aviaciniam kurui sutrikusi tiekimo grandinė“, – komentavo vienos bendrovės atstovė Rasa Levickaitė.

Tas taškas kažkada turėjo ateiti ir jis atėjo kaip tyčia šią vasarą.

Trūksta ne tik darbuotojų, bet ir orlaivių. Nėra kuo pakeisti susidėvėjusių detalių.

„Tas taškas kažkada turėjo ateiti ir jis atėjo kaip tyčia šią vasarą“, – sakė R. Levickaitė.

Per Žolines iškeliavę tautiečiai, tikėdamiesi grįžti laiku po ilgojo savaitgalio, galėjo sulaukti staigmenų ir darbus tęsti ne darbovietėje, o oro uosto laukimo salėje.

„Patarimas – žiūrėti filosofškai ir tiesiog nesinervinti, įsidėti papildomą sumuštinį, knygą, žaislų vaikams ir, jeigu teks palaukti porą valandų ilgiau, reikia palaukti. Mes negalime tikėtis, kad nervinsimės, ant kažko šauksime ir ta orlaivį staigiai mums privarys ir išskraidins“, – šypsojosi R. Levickaitė.

Įvykus nesklandumams sudėtinga rasti ir kitų variantų, kaip sugrįžti atgal.

„Vietų skrydžiuose nebėra, bet taip pat nėra ir galimybių skristi su persėdimais. Skrendant su persėdimais visada didėja rizika – ir bagažo dingimo, ir skrydžio atšaukimo, ir jungties subyrėjimo“, – aiškino R. Levickaitė.

Visas LNK reportažas – vaizdo įrašė:

Lietuvos oro uostų atstovai neslepia – įstrigti įmanoma ir mūsų šalyje.

„Pastarojo laikotarpio rizika rodo, kad Lietuvos oro uostose atšauktų ir stipriai vėluojančių skrydžių, skaičiuojant nuo viso skrydžių srauto, yra tik apie 1–2 proc.“, – teigė Lietuvos oro uostų atstovas Tadas Vasiliauskas.

Net ir keli procentai yra daugiau nei porą dešimčių skrydžių, tad dabar plūša ne tik aviacijos darbuotojai, bet ir skundus nagrinėjantys teisininkai.

Oro uostuose tęsiasi chaosas, o specialistai sako: nesinervinkite ir žiūrėkite filosofiskai (... tęsinys)

„Labai padaugėjo skundų dėl oro keleivių teisių. Maždaug ketvirtadalis mūsų centre gaunamų skundų yra dėl oro keleivių teisių – atšaukti, atidėti skrydžiai, dingę, sugadinti bagažai“, – vardijo **Europos vartotojų centro** teisininkė Rasa Tiaškevičienė.

Jei skrydis vėluoja daugiau nei tris valandas ar yra neplanuotai atšaukiamas, pagal ES reglamentą keliautojams priklauso kompensacija, kuria pasirūpinti privalo oro linijos. Jos gali siekti nuo 250 iki 600 eurų.

„Dauguma bylų dėl pinigų grąžinimų už atšauktus skrydžius yra vartotojų naudai ir anksčiau ar vėliau vartotojai tikrai atgauna pinigus. Dėl kompensacijų yra sudėtingesnė problema, kadangi tam tikrais atvejais oro vežėjai iškart motyvuoja ypatingosiomis aplinkybėmis“, – teigė R. Tiaškevičienė.

Patirtų nuostolių kompanijos nekompensuoja ne tik dėl blogų oro sąlygų, erdvės apribojimų, bet ir streikų.

ES pirmininkaujanti Čekija užkulisiuose užsiminė, kad ragins peržiūrėti kompensacijų taisykles, nes, anot kai kurių oro linijų, jos pernelyg dosnios keleiviams.

Ekspertai skaičiuoja, kad chaosas pasibaigs šį rudenį, bet oro bendrovių vadovai atkerta, kad tokią situaciją turėsime ir kitais metais.

Paskutinį vasaros mėnesį streikus planuoja tęsti Portugalijos oro uostų darbuotojai. Kai kurias dienas protestai vyks Italijoje, Ispanijoje ir Vokietijoje.

<https://klaipeda.diena.lt/naujienos/verslas/ekonomika/es-oro-uostuose-tesiasi-chaosas-o-specialistai-sako-nesinervuokite-ir-ziurekite-filosofiskai-1091534>

Oro uostuose tęsiasi chaosas, o specialistai sako: nesinervinkite ir žiūrėkite filosofiskai

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Ilgasis Žolinių savaitgalis lietuviams svetur galėjo baigtis kiek kitaip nei planuota. Po kelių dienų atostogų sugrįžti namo ir į darbus galėjo būti ne taip paprasta, nes oro uostuose tęsiasi chaosas. Aviacijos ekspertai įspėja, kad visame pasaulyje vėluojančių ir atšauktų skrydžių vis dar daug. Skundus nagrinėjantys teisininkai sulaukia šūsnies paraiškų dėl kompensacijų, bet padėti gali ne visiems. Europos Sąjungą atakuoja oro kompanijos, kurios dabartinę kompensacijų tvarką vadina labai dosnia keleiviams, labai nuostolinga jiems ir ragina tvarką keisti, praneša LNK.

Saulė Vilniaus oro uoste ne viena – seneliai anūkę lydi į Šiaurės šalis pas ten dirbančius tėvus. Džiaugiasi, kad bent skrydis nevėluoja ir nėra atšauktas.

„Būdavo kartais, kad vėluoja dieną ir tiesiog atšaukia skrydį, tada reikia į kitą“, – sakė Saulė.

Ji prisimena, kad dėl šios vasaros chaoso aviacijoje žlugo ne vienas sumanymas. Reikėjo koreguoti šeimos darbo ir atostogų planus.

Ekspertai tvirtina, kad Baltijos šalyse ramu, bet keleiviai baiminasi ir viena po kitos traukia istorijas.

„Jie atšaukė mūsų tiesioginį skrydį iš Latvijos į Jungtinę Karalystę. Šiandien vietoje to pasiūlė kitą alternatyvą – skristi per Lietuvą, taigi mes praleidome keturias valandas vien keliaudami iš Rygos į Vilnių“, – guodėsi moteris.

„Visada jų būna, bet, kad taip masiškai... mergina dėl to labai stresuoja, bet aš sakau, kad viskas bus gerai“, – optimizmo nestokojo oro uoste kalbintas vyras.

Vokietijos skrydžių milžinė „Lufthansa“, kuri per mėnesį atlieka per 100 tūkst. skrydžių, dėl darbuotojų streiko atšaukė tūkstantį kelionių. Tačiau vien tai sujaukė planus daugiau nei 130 tūkst. keliautojų.

Atidedamas ir kas penktas „Ryanair“ skrydis. SAS po daugiau nei dvi savaites trukusių derybų nutraukė darbuotojų protestus, tačiau jie bendrovei kainavo 150 mln. eurų ir paveikė beveik pusę mlrd. keleivių.

„Tai susiklostė dėl kelių priežasčių ir, žinoma, tai lėmė pandemija, karo situacija ir brangstant aviaciniam kurui sutrikusi tiekimo grandinė“, – komentavo vienos bendrovės atstovė Rasa Levickaitė.

Tas taškas kažkada turėjo ateiti ir jis atėjo kaip tyčia šią vasarą.

Trūksta ne tik darbuotojų, bet ir orlaivių. Nėra kuo pakeisti susidėvėjusių detalių.

„Tas taškas kažkada turėjo ateiti ir jis atėjo kaip tyčia šią vasarą“, – sakė R. Levickaitė.

Per Žolines iškeliavę tautiečiai, tikėdamiesi grįžti laiku po ilgojo savaitgalio, galėjo sulaukti staigmenų ir darbus tęsti ne darbovietėje, o oro uosto laukimo salėje.

„Patarimas – žiūrėti filosofiskai ir tiesiog nesinervinti, įsidėti papildomą sumuštinį, knygą, žaislų vaikams ir, jeigu teks palaukti porą valandų ilgiau, reikia palaukti. Mes negalime tikėtis, kad nervinsimės, ant kažko šauksime ir ta orlaivį staigiai mums privarys ir išskraidins“, – šypsojosi R. Levickaitė.

Įvykus nesklandumams sudėtinga rasti ir kitų variantų, kaip sugrįžti atgal.

„Vietų skrydžiuose nebėra, bet taip pat nėra ir galimybių skristi su persėdimais. Skrendant su persėdimais visada didėja rizika – ir bagažo dingimo, ir skrydžio atšaukimo, ir jungties subyrėjimo“, – aiškino R. Levickaitė.

Visas LNK reportažas – vaizdo įrašė:

Lietuvos oro uostų atstovai neslepia – įstrigti įmanoma ir mūsų šalyje.

„Pastarojo laikotarpio rizika rodo, kad Lietuvos oro uostose atšauktų ir stipriai vėluojančių skrydžių, skaičiuojant nuo viso skrydžių srauto, yra tik apie 1–2 proc.“, – teigė Lietuvos oro uostų atstovas Tadas Vasiliauskas.

Net ir keli procentai yra daugiau nei porą dešimčių skrydžių, tad dabar plūša ne tik aviacijos darbuotojai, bet ir skundus nagrinėjantys teisininkai.

Oro uostuose tęsiasi chaosas, o specialistai sako: nesinervinkite ir žiūrėkite filosofiskai (... tęsinys)

„Labai padaugėjo skundų dėl oro keleivių teisių. Maždaug ketvirtadalis mūsų centre gaunamų skundų yra dėl oro keleivių teisių – atšaukti, atidėti skrydžiai, dingę, sugadinti bagažai“, – vardijo **Europos vartotojų centro** teisininkė Rasa Tiaškevičienė.

Jei skrydis vėluoja daugiau nei tris valandas ar yra neplanuotai atšaukiamas, pagal ES reglamentą keliautojams priklauso kompensacija, kuria pasirūpinti privalo oro linijos. Jos gali siekti nuo 250 iki 600 eurų.

„Dauguma bylų dėl pinigų grąžinimų už atšauktus skrydžius yra vartotojų naudai ir anksčiau ar vėliau vartotojai tikrai atgauna pinigus. Dėl kompensacijų yra sudėtingesnė problema, kadangi tam tikrais atvejais oro vežėjai iškart motyvuoja ypatingosiomis aplinkybėmis“, – teigė R. Tiaškevičienė.

Patirtų nuostolių kompanijos nekompensuoja ne tik dėl blogų oro sąlygų, erdvės apribojimų, bet ir streikų.

ES pirmininkaujanti Čekija užkulisiuose užsiminė, kad ragins peržiūrėti kompensacijų taisykles, nes, anot kai kurių oro linijų, jos pernelyg dosnios keleiviams.

Ekspertai skaičiuoja, kad chaosas pasibaigs šį rudenį, bet oro bendrovių vadovai atkerta, kad tokią situaciją turėsime ir kitais metais.

Paskutinį vasaros mėnesį streikus planuoja tęsti Portugalijos oro uostų darbuotojai. Kai kurias dienas protestai vyks Italijoje, Ispanijoje ir Vokietijoje.

<https://kauno.diena.lt/naujienos/verslas/ekonomika/es-oro-uostuose-tesiasi-chaosas-o-specialistai-sako-nesinervuokite-ir-ziurekite-filosofiskai-1091534>

Oro uostuose tęsiasi chaosas, o specialistai sako: nesinervinkite ir žiūrėkite filosofiskai

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Ilgasis Žolinių savaitgalis lietuviams svetur galėjo baigtis kiek kitaip nei planuota. Po kelių dienų atostogų sugrįžti namo ir į darbus galėjo būti ne taip paprasta, nes oro uostuose tęsiasi chaosas. Aviacijos ekspertai įspėja, kad visame pasaulyje vėluojančių ir atšauktų skrydžių vis dar daug. Skundus nagrinėjantys teisininkai sulaukia šūsnies paraiškų dėl kompensacijų, bet padėti gali ne visiems. Europos Sąjungą atakuoja oro kompanijos, kurios dabartinę kompensacijų tvarką vadina labai dosnia keleiviams, labai nuostolinga jiems ir ragina tvarką keisti, praneša LNK.

Saulė Vilniaus oro uoste ne viena – seneliai anūkę lydi į Šiaurės šalis pas ten dirbančius tėvus. Džiaugiasi, kad bent skrydis nevėluoja ir nėra atšauktas.

„Būdavo kartais, kad vėluoja dieną ir tiesiog atšaukia skrydį, tada reikia į kitą“, – sakė Saulė.

Ji prisimena, kad dėl šios vasaros chaoso aviacijoje žlugo ne vienas sumanymas. Reikėjo koreguoti šeimos darbo ir atostogų planus.

Ekspertai tvirtina, kad Baltijos šalyse ramu, bet keleiviai baiminasi ir viena po kitos traukia istorijas.

„Jie atšaukė mūsų tiesioginį skrydį iš Latvijos į Jungtinę Karalystę. Šiandien vietoje to pasiūlė kitą alternatyvą – skristi per Lietuvą, taigi mes praleidome keturias valandas vien keliaudami iš Rygos į Vilnių“, – guodėsi moteris.

„Visada jų būna, bet, kad taip masiškai... mergina dėl to labai stresuoja, bet aš sakau, kad viskas bus gerai“, – optimizmo nestokojo oro uoste kalbintas vyras.

Vokietijos skrydžių milžinė „Lufthansa“, kuri per mėnesį atlieka per 100 tūkst. skrydžių, dėl darbuotojų streiko atšaukė tūkstantį kelionių. Tačiau vien tai sujaukė planus daugiau nei 130 tūkst. keliautojų.

Atidedamas ir kas penktas „Ryanair“ skrydis. SAS po daugiau nei dvi savaites trukusių derybų nutraukė darbuotojų protestus, tačiau jie bendrovei kainavo 150 mln. eurų ir paveikė beveik pusę mlrd. keleivių.

„Tai susiklostė dėl kelių priežasčių ir, žinoma, tai lėmė pandemija, karo situacija ir brangstant aviaciniam kurui sutrikusi tiekimo grandinė“, – komentavo vienos bendrovės atstovė Rasa Levickaitė.

Tas taškas kažkada turėjo ateiti ir jis atėjo kaip tyčia šią vasarą.

Trūksta ne tik darbuotojų, bet ir orlaivių. Nėra kuo pakeisti susidėvėjusių detalių.

„Tas taškas kažkada turėjo ateiti ir jis atėjo kaip tyčia šią vasarą“, – sakė R. Levickaitė.

Per Žolines iškeliavę tautiečiai, tikėdamiesi grįžti laiku po ilgojo savaitgalio, galėjo sulaukti staigmenų ir darbus tęsti ne darbovietėje, o oro uosto laukimo salėje.

„Patarimas – žiūrėti filosofiskai ir tiesiog nesinervinti, įsidėti papildomą sumuštinį, knygą, žaislų vaikams ir, jeigu teks palaukti porą valandų ilgiau, reikia palaukti. Mes negalime tikėtis, kad nervinsimės, ant kažko šauksime ir ta orlaivį staigiai mums privarys ir išskraidins“, – šypsojosi R. Levickaitė.

Įvykus nesklandumams sudėtinga rasti ir kitų variantų, kaip sugrįžti atgal.

„Vietų skrydžiuose nebėra, bet taip pat nėra ir galimybių skristi su persėdimais. Skrendant su persėdimais visada didėja rizika – ir bagažo dingimo, ir skrydžio atšaukimo, ir jungties subyrėjimo“, – aiškino R. Levickaitė.

Visas LNK reportažas – vaizdo įrašė:

Lietuvos oro uostų atstovai neslepia – įstrigti įmanoma ir mūsų šalyje.

„Pastarojo laikotarpio rizika rodo, kad Lietuvos oro uostose atšauktų ir stipriai vėluojančių skrydžių, skaičiuojant nuo viso skrydžių srauto, yra tik apie 1–2 proc.“, – teigė Lietuvos oro uostų atstovas Tadas Vasiliauskas.

Net ir keli procentai yra daugiau nei porą dešimčių skrydžių, tad dabar plūša ne tik aviacijos darbuotojai, bet ir skundus nagrinėjantys teisininkai.

Oro uostuose tęsiasi chaosas, o specialistai sako: nesinervinkite ir žiūrėkite filosofiskai (... tęsinys)

„Labai padaugėjo skundų dėl oro keleivių teisių. Maždaug ketvirtadalis mūsų centre gaunamų skundų yra dėl oro keleivių teisių – atšaukti, atidėti skrydžiai, dingę, sugadinti bagažai“, – vardijo **Europos vartotojų centro** teisininkė Rasa Tiaškevičienė.

Jei skrydis vėluoja daugiau nei tris valandas ar yra neplanuotai atšaukiamas, pagal ES reglamentą keliautojams priklauso kompensacija, kuria pasirūpinti privalo oro linijos. Jos gali siekti nuo 250 iki 600 eurų.

„Dauguma bylų dėl pinigų grąžinimų už atšauktus skrydžius yra vartotojų naudai ir anksčiau ar vėliau vartotojai tikrai atgauna pinigus. Dėl kompensacijų yra sudėtingesnė problema, kadangi tam tikrais atvejais oro vežėjai iškart motyvuoja ypatingosiomis aplinkybėmis“, – teigė R. Tiaškevičienė.

Patirtų nuostolių kompanijos nekompensuoja ne tik dėl blogų oro sąlygų, erdvės apribojimų, bet ir streikų.

ES pirmininkaujanti Čekija užkulisiuose užsiminė, kad ragins peržiūrėti kompensacijų taisykles, nes, anot kai kurių oro linijų, jos pernelyg dosnios keleiviams.

Ekspertai skaičiuoja, kad chaosas pasibaigs šį rudenį, bet oro bendrovių vadovai atkerta, kad tokią situaciją turėsime ir kitais metais.

Paskutinį vasaros mėnesį streikus planuoja tęsti Portugalijos oro uostų darbuotojai. Kai kurias dienas protestai vyks Italijoje, Ispanijoje ir Vokietijoje.

<https://www.diena.lt/naujienos/verslas/ekonomika/es-oro-uostuose-tesiasi-chaosas-o-specialistai-sako-nesinervuokite-ir-ziurekite-filosofiskai-1091534>

Oro uostuose tęsiasi chaosas: ragina nepamiršti kompensacijų ir įspėja dėl kitų metų

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Atšaukti ar vėluojantys skrydžiai šiandien – kasdienybė kone visuose Europos oro uostuose. Ekspertai primena, kad tam tikromis aplinkybėmis keleiviai turėtų nepamiršti, jog gali gauti kompensacijas. Tikinama, kad situacija aprimti turėtų rudenį, tačiau oro bendrovių vadovai atkerta, kad tokią situaciją turėsime ir kitais metais, skelbė LNK žinios.

© Shutterstock

„Jie atšaukė...“

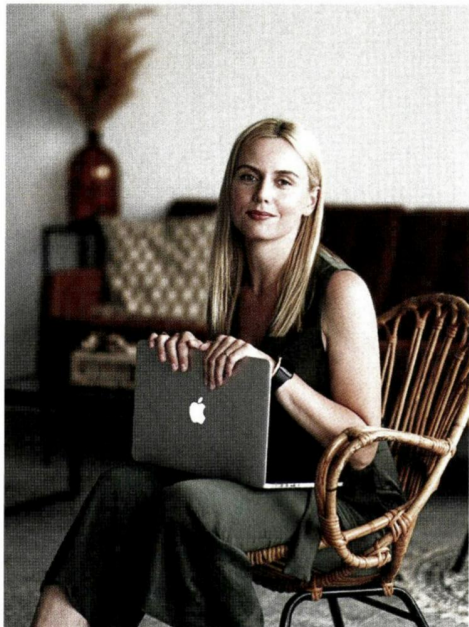
<https://www.delfi.lt/verslas/transportas/oro-uostuose-tesiasi-chaosas-ragina-nepamirsti-kompensaciju-ir-ispeja-del-kitu-metu.d?id=90990127>

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

ATŠAUKTAS JŪSŲ SKRYDIS? JUMS PRIKLAUSO KOMPENSACIJA!

Nors šią vasarą apie COVID pandemiją beveik niekas nebekalba, tačiau aviacija jos pasekmes jau, tikėtina, dar ilgai. Ne, ne dėl keleivių, o dėl darbuotojų trūkumo, kuris atsirado prieš dvejus metus bendrovėms be perstojo atleidinėjant visų sričių specialistus.

Greta Užkuraite

Galime prisiminti, kad pandemijos pradžioje skrydžių, o kartu ir keleivių srautas sumažėjo keliagubai, tad ir darbo vietų skaičius mažėjo ne procentais, o kartais. Skrydžių srautai sugrįžo, keleiviai sugrįžo, o specialistai – ne. Koks to rezultatas? Vėluojantys bei atšaukiami skrydžiai ir panašiai.

Kaip mes į tai reaguojame? Dažnas nusikeikia, pasiguožia ir tuo viskas baigiasi. O neturėtų. Už atšauktą ar nukeltą skrydį jums priklauso kompensacija. Konsultuoja teisininkė **Greta Užkuraite**.

Pastaruoju metu žmonės gana dažnai susiduria su nukeltais arba net atšauktais skrydžiais. Ką jie tokiu atveju turėtų daryti?

Visų pirma rekomenduojau imtis prevencinių priemonių ir įsigyti kelionių draudimą, kuris padės apsisaugoti nuo nenumatytų nesklandumų. Beje, renkantis kelionių draudimą, būtinai gerai įsiskaitykite į sąlygas, kadangi ne visi draudimai teikia vienodą apsaugą, tokią kaip išlaidų atlyginimą, jei bagažas buvo sugadintas, arba išlaidų padengimą, jei dėl nenumatytų aplinkybių teko įsigyti naują skrydžio bilietą, nakvynę viešbutyje ir t. t.

Taip pat, jei susiduriate su nukeltais arba net atšauktais skrydžiais, turite išsiaiškinti, ar skrydis visgi buvo atšauktas, ar vėluvo. Šias sąvokas supainioti nesudėtinga, bet teisiniame reguliavime ir skrydžių kompensacijų atžvilgiu jos yra skirtingos.

Tokiais atvejais dar esant oro uoste reikėtų atkreipti dėmesį į informacinius ekranus ir jums siunčiamą informaciją (SMS, el. paštu), kas ten parašyta – *Delayed* ar *Cancelled*? Paprastai pirmoji pasirodžiusi informacija būna, kad skrydis vėluoja, o po kiek laiko pasirodo galutinis pranešimas, kad skrydis atšauktas ir jus jau perkėlė į kitą skrydį. Svarbu: jeigu skrydžio numeris pasikeitė, tuomet tai tikrai yra *Cancelled*. Ši informacija yra svarbi ne vien dėl to, kad neužsisėdėtumėte oro uoste nesuprasdami, kas įvyko ir prarasdami svarbų laiką, bet ir dėl to, kad vėliau galėtumėt kreiptis dėl kompensacijos.

Pavyzdžiui, kai skrydis yra atšauktas, kompensacijos gavimo galimybės smarkiai padidėja, nepaisant to, kad vietoj atšaukto skrydžio keleiviams buvo pasiūlyta alternatyva, dėl kurios kelionė ne tik nenutrūko, bet galbūt net kelionės tikslas buvo pasiektas greičiau.

Mano atveju atšauktas skrydis buvo dėl prasidėjusio karo ir uždarytos oro erdvės. Kaip suprantu, tai yra situacija, kuri nepriklausė nuo avialinijų ir man kompensacija nepriklauso. Kokie dar atvejai apsaugo aviakompanijas?

Tokios situacijos kaip oro sąlygos, oro uosto darbuotojų streikai (ne aviakompanijų) gali patekti į *force majeure* aplinkybes. Kitaip tariant, tai turi būti veiksmai, kurių oro bendrovė negalėjo nei numatyti, nei kontroliuoti. Tad, pavyzdžiui, nors oro bendrovė ir teigtų, kad skrydis vėluvo dėl techninių gedimų, tokią priežastį nuginčyti tampa lengviau nei priežastį, kad lėktuvas negalėjo pakilti laiku dėl audros. Vėlgi teisėje dinamika yra neišvengiama, ir nors prieš pandemiją oro bendrovės darbuotojų streikai buvo laikomi nenugalima aplinkybe, naujausioje teismų praktikoje buvo pasisakyta, kad tai visai ne *force majeure* situacija ir jos būtų buvę įmanoma išvengti laiku atitinkamai sureagavus.

Kada skaičiuojamas vėlavimo laikas: kai lėktuvas nusileido ar kai žmogus išlipo iš lėktuvo?

Vėlavimo laikas skaičiuojamas pagal užregistruotą nusileidimo aiką. Nusileidimo laikas įprastai registruojamas, jei nors vienos lėktuvo durys jau yra atidarytos ir paruoštos keleiviams išlaidinti.

Ką daryti tais atvejais, kai jau esi oro uoste ir matai besikeičiančią informaciją apie besikeičiantį laiką? Kada priklauso žmogui maistas, gėrimai ir pan.?

Teisė į maistą ir gaviuosius gėrimus atsiranda tuomet, kai skrydis vėluoja daugiau nei dvi valandas arba jei dėl atšaukto skrydžio keleiviai priversti laukti alternatyvaus skrydžio ilgiau nei dvi valandas. Tačiau ne viskas gali būti taip paprasta ir iš dalies yra susiję su jūsų skrydžio trukme.

Pavyzdžiui, jei jūsų skrydžio atstumas yra iki 1 500 km, tuomet galite kreiptis į aviakompaniją ir paprašyti, kad maistas ir gėrimas jums būtų suteikti jau praėjus dviem valandoms po skrydžio vėlavimo.

Jei skrydžio atstumas ilgesnis nei 1 500 km, bet mažesnis nei 3 500 km, galima kreiptis praėjus trims valandoms po vėlavimo.

Galiausiai, jei skrydžio atstumas yra didesnis nei 3 500 km, galite kreiptis praėjus 4 valandoms.

Įsivaizduokime situaciją, kad skrendant į tašką A dėl lėktuvo gedimo transporto priemonė nusileidžia taške B. Yra keičiamas lėktuvas, tai užtrunka, ir tuomet atnaujinamas skrydis į tašką A. Ar tuomet priklauso kompensacija?

Situacija dėl kompensacijos gavimo yra tikėtina, jei oro bendrovė negali įrodyti, kad gedimo ir sustojimo buvo galima išvengti. Jei neįrodo, tuomet kompensacijos dydis priklauso nuo skrendamo atstumo, o išraiška eurais atrodo taip:

- 250 eurų – jei atstumas iki 1 500 km;
- 400 eurų – jei atstumas 1 500–3 500 km;
- 600 eurų – jei atstumas daugiau nei 3 500 km.

Įsivaizduokime, kad žmogus kreipiasi dėl pretenzijos, tačiau aviakompanija nereaguoja. Kada ir kokius žingsnius reikia daryti pačiam žmogui?

Jei vis gaunate neigiamą atsakymą iš oro linijų dėl kompensacijos arba dar blogiau – nesulaukiate jokie atsakymo, nenuleiskite rankų ir neskubėkite kreiptis į tuo užsiimančias įmones. Greičiausiai esate girdėję apie vartotojų teises. Lietuvoje yra **Europos vartotojų centras**. Jiems galite parašyti tiek norėdami pasiteirauti, tiek pateikdami skundą dėl vėlavusio ar atšaukto skrydžio. Pastarieji turėtų jums padėti atgauti priklausančią kompensaciją visiškai nemokamai.

Jei manote, kad oro linijos gudrauja ir atsisako išmokėti jums priklausančią kompensaciją, galite kreiptis ir į tos valstybės, kurioje įvyko įvykis, nacionalinę instituciją. Ši institucija padės išsiaiškinti, kokios buvo vėlavimo ar atšaukimo priežastys.

Jei žmogui atšauktas ar stipriai pavėlintas skrydis buvo prieš kurį laiką, ar jis dar gali pretenduoti į kompensaciją?

Tikrai taip, negadinkite likusių atostogų ar kelionės namo dėl įvykusių nesklandumų ir patirtų nemalonumų. Nepulkite visko daryti čia ir dabar (nebent tai liečia jūsų bagažą). Grįžkite namo, susirinkite visus išsaugotus kvitus, bilietus, žinutes bei visą surinktą naudingą informaciją ir tuomet, skyrę tam laiko, kreipkitės tiesiai į oro linijas. Kreiptis į oro vežėją dėl priklausančios kompensacijos galima per 6 metus nuo kelionės datos. **AVI**

LRT trumpai. Už atšauktą skrydį galite tikėtis ir 600 eurų kompensacijos. Ką reikėtų žinoti?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Atidėjęs ar atšaukęs skrydį, vežėjas privalo pasirūpinti keliautoju, o tam tikrais atvejais – ir išmokėti kompensaciją. LRT.lt pateikia svarbiausią informaciją, kada ir kokios išmokos galima tikėtis.

Skandinavijos oro linijos SAS pilotai liepos mėnesį pradėjo dvi savaites trukusį streiką, buvo atšaukta daugiau nei 2,5 tūkst. skrydžių.

Europos vartotojų centro (ECC) Lietuvoje atstovės Jaunės Dalinkevičiūtės teigimu, teisiu, kai atšaukiamas jo skrydis, keliautojas turi ne vieną.

„Ne kiekvienas keliautojas žino, kad, atidėjęs ar atšaukęs skrydį, vežėjas privalo pasirūpinti keleiviais, o tam tikrais atvejais – ir išmokėti kompensaciją“, – atkreipia dėmesį J. Dalinkevičiūtė.

Anot jos, tokiu atveju keliautojas turi teisę į pasirinkimą atgauti už bilietą sumokėtus pinigus arba vykti kitu maršrutu, teisę į kompensaciją arba rūpinimąsi pasirinkus laukti kito skrydžio.

Oro uostas / D. Umbraso/LRT nuotr.

Bendrovės „Oro skundas“ vadovės Linos Lėsutytės aiškinimu, priklausomai nuo skrydžio atstumo, teisė į rūpinimąsi keleiviams pradeda galioti atidėjus skrydį daugiau kaip 2–4 valandomis.

„Oro linijos turi pasiūlyti kuponus maistui ir gėrimams, suteikti teisę paskambinti, jei skrydžio tenka laukti per naktį, oro linijos turi pasirūpinti nakvyne, transportu į nakvynės vietą ir atgal į oro uostą. Jei oro linijos nesirūpina keleiviais, nufotografuokite čekius už maistą, gėrimus, nakvynę ir transportą – galėsite pareikalauti, kad oro linijos padengtų šias išlaidas“, – pataria L. Lėsutytė.

Oro uostas / E. Blaževič/LRT nuotr.

Kompensacijos keleiviams, pasak jos, gali priklausyti, kai skrydis buvo atšauktas likus mažiau kaip 14 dienų iki skrydžio, atidėtas 3 valandas ir daugiau arba keleiviui nebuvo leista laipintis dėl priežasčių, kurias oro linijos galėjo kontroliuoti.

Kompensacijos dydis nustatomas pagal atstumą tarp išvykimo ir atvykimo oro uostų ir siekia nuo 250 iki 600 eurų.

Vis dėlto **Europos vartotojų centras** Lietuvoje nurodo, kad keleivių teisės veikia ne kiekvienu atveju atidėjus ar atšaukus skrydį. Kas priklauso keleiviui, nustatoma atsižvelgiant į laiką, kiek vėluojama, kada apie atidėjimą ar atšaukimą pranešama keleiviui, ir skrydžio atstumą.

Kompensacija nepriklauso, jei skrydis sutriko dėl ypatingų aplinkybių, kurių oro linijos negalėjo kontroliuoti.

„Tai ir oro sąlygos, pavyzdžiui, audra ar stiprus rūkas. Verta pastebėti, jog esant toms pačioms oro sąlygoms vieni lėktuvų modeliai gali sėkmingai tęsti skrydžius, kiti dėl gamintojo specifikacijų nebegali“, – pažymi L. Lėsutytė.

Oro uostas / D. Umbraso / LRT nuotr.

Ji sako, kad atveju, kai skrydžiai sutriks dėl ekstremalių oro sąlygų, ateityje tik daugės. „Štai liepos 18 d. Londono Lutono oro uoste nuo ekstremalaus karščio deformavosi dalis pakilimo tako. Tai tikrai bus traktuojama kaip ypatinga aplinkybė, kurios oro linijos negalėjo kontroliuoti“, – kaip pavyzdį pateikia L. Lėsutytė.

Kompensacijos, jos teigimu, taip pat nepriklausys, jei skrydis sutriko ir dėl skrydžių vadovų ar oro uosto darbuotojų streiko. Tačiau jei skrydis sutriko dėl streikuojančių oro linijų darbuotojų, pavyzdžiui, streikuoja „Lufthansa“, „Ryanair“, SAS, tai nėra laikoma ypatinga aplinkybe ir kompensacijos keleiviams priklausys.

Oro uostas / AP nuotr.

Pasak L. Lėsutytės, keleiviai dėl kompensacijos turėtų kreiptis į oro linijas, kurios vykdė ar turėjo vykdyti atšauktą skrydį.

„Vienoms oro linijoms skundus reikia pateikti užpildžius tam skirtą formą, kitoms – siunčiant el. laišką. Išsiaiškinti, kaip pateikti skundą, ne visada lengva, kaip ir sėkmingai išsiaiškinti kompensaciją. Keleiviai skundą gali pateikti ir teisinio tarpininkavimo paslaugas teikiančioms įmonėms“, – nurodo ji.

Nesulaukęs atsakymo arba jeigu nesutinka su pateiktu atsakymu, vartotojas gali pateikti skundą **Europos vartotojų centrui** Lietuvoje,

LRT trumpai. Už atšauktą skrydį galite tikėtis ir 600 eurų kompensacijos. Ką reikėtų žinoti? (... tęsinys)

Šis gali padėti kilus problemų tarp vartotojo ir kitoje ES šalyje, Islandijoje, Norvegijoje ar Jungtinėje Karalystėje (kelionė ar skrydis gali būti ir už ES ribų) registruoto vežėjo ir jei keleiviui problemų nepavyksta išspręsti savarankiškai.

Oro uostas / J. Stacevičiaus/LRT nuotr.

Oro uostas / D. Umbraso/LRT nuotr.

Oro uostas / E. Blaževič/LRT nuotr.

Oro uostas / D. Umbraso / LRT nuotr.

Oro uostas / AP nuotr.

<https://www.lrt.lt/naujienos/verslas/4/1748748/lrt-trumpai-uz-atsaukta-skyrdi-galite-tiketis-ir-600-euru-kompensacijos-ka-reiketu-zinoti>

Kai atostogos tampa brangesnės nei tikėtotės - saugokitės (paslėptų) papildomų išlaidų

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Rugsėjo 27-ąją dieną minima Pasaulinė turizmo diena. Nors kylančių energijos kainų kontekste ši diena gali atrodyti lyg antraeilis dalykas, daugeliui keliautojų tai reiškia kelionių biudžeto mažinimą ir kompromisų paiešką. Todėl, keliaujant šiomis sąlygomis, itin neramina išskylančios neplanuotos išlaidos dėl paslėptų ar papildomų mokesčių. **Europos vartotojų centras** Lietuvoje (toliau – **EVC**) pataria kaip iš anksto aptikti ir, svarbiausia, išvengti galimų papildomų išlaidų keliaujant.

Renkantis kelionės datas pagal poreikį, dažniausiai negalime pasirinkti sau patogiausių skrydžių laikų. Tad, veikiausiai, ne vienam keliautojui teko atvykti į kelionės tikslą anksčiau nei viešbučio nurodyta įsiregistravimo valanda. Vartotojui, norinčiam į viešbučio kambarį patekti anksčiau, gali tekti sumokėti ankstesnio įsiregistravimo mokestį. „Prieš rezervuodamas viešbučio kambarį, vartotojas turėtų atidžiai perskaityti apgyvendinimo paslaugų sąlygas: viešbučiai dažnai papildomai apmokestina tokias paslaugas kaip išankstinė registracija, automobilio stovėjimas, interneto ryšys, pusryčiai viešbutyje ar net rankšluosčiai.“ – komentavo **EVC** Lietuvoje vedėja dr. Raimonda Balnienė.

Kiek šalių – tiek taisyklių

Net ir keliaujant dažniau ne visada vertėtų pasikliauti turima patirtimi ir ją taikyti (kad ir grįžtant į jau aplankyta šalį). Papildomi mokesčiai gali skirtis ne tik nuo šalyje priimtų apgyvendinimo paslaugų tradicijų, pasirinkto viešbučio lygio, bet ir nuo laikotarpio. Vienas dažniausių mokesčių – turizmo mokestis – dar vadinamas „pagalvės mokesčiu“. Jį taiko tokios Europos valstybės kaip Austrija, Belgija, Bulgarija, Malta, Prancūzija ir Vokietija. Šis šalių sąrašas gali plėstis. Negana to, turizmo mokestis gali būti taikomas ne šalies, bet miesto mastu, pavyzdžiui, Ispanijoje turizmo mokestis nėra taikomas, išskyrus miestus ar salas, kurioms yra suteiktas kurorto statusas. Visada patartina pasitikrinti iš anksto, ar vieta, į kurią keliaujama, taiko šį mokestį.

Kalbant apie viešbučių taikomus papildomus mokesčius – įvairovė yra plati. Nuo kambaryje esančio seifo naudojimo, belaidžio interneto prieigos, mokamos televizijos ar bagažo saugojimo, net iki plaukų džiovintuvo panaudos. Dažniausiai šie mokesčiai taikomi pigesniuose viešbučiuose, tačiau užsisakant aukštesnio lygio viešbutį jie gali pasirodyti netikėti: Prancūzijoje ar Suomijoje, norėdami naudotis chalatu, galbūt turėsite sumokėti papildomą mokestį.

Keliaujantiems su naminiiais gyvūnais vertėtų susipažinti su jų laikymo viešbutyje taisyklėmis ir papildomais mokesčiais. Be papildomo mokesčio už atvykimą su gyvūnais, dažniausiai tokie keliautojai turi susimokėti specialaus valymo paslaugos (ang. final cleaning) mokestį. Pastebėtina, kad šis mokestis gali būti taikomas nepriklausomai nuo to, ar keliaujate su savo keturkojais palydovais – Bulgarijoje galutinio valymo mokestis dažnai skaičiuojamas visiems keliautojams.

Rezervuodami viešbutį su papildomomis paslaugomis, įsitinkite ar jos nėra papildomai apmokestinamos po apmokėjimo už kambarį. Pervežimas iš viešbučio į oro uostą paprastai apmokamas papildomai Vokietijoje ir Čekijoje. Ispanijoje, Prancūzijoje ir Italijoje skėčiai, gultai ir paplūdimio rankšluosčiai gali būti papildomai apmokestinami ne tik viešuosiuose paplūdimiuose, bet ir kai kuriuose viešbučiuose.

Naudinga žinoti: prieš sudarydamas sutartį, keliautojas turi būti informuotas pagal sutartį arba bendrąsias sąlygas, kurios paslaugos yra įtrauktos į rezervuojamo kambario kainą, o kurios ne, kiek jos kainuoja papildomai. Jeigu papildomos paslaugos siūlomos jau atvykus į apgyvendinimo vietą (rankšluosčių nuoma, naudojimasis greitesniu internetu ir pan.), jų kainos turi būti aiškiai nurodytos dar prieš įsiregistruojant.

Kelionių paketai – ramybės garantas?

Europoje galiojantis kelionių paketų teisinis reguliavimas numato, kad tam tikromis sąlygomis kelionių organizatorius gali padidinti kelionės kainą iki 8 proc. jau užsisakius ir apmokėjus paketą. Prieš sudarydami kelionės paketo sandorį, įsitinkite, kad jame nurodytos šios būtinosios sąlygos:

sutartyje yra tokia kainos koregavimo sąlyga; keliautojas buvo apie tai informuotas bet kokia rašytine forma prieš sudarant sutartį; ši sąlyga numato ne tik kelionės kainos padidėjimą, bet ir sumažinimą; apie kainos padidėjimą pranešama likus ne mažiau kaip 21 dienai iki išvykimo; naujos kainos apskaičiavimas yra skaidrus; padidėjusi kaina turi būti argumentuojama globaliais kainų pokyčiais, tokiais kaip: degalų kainos išaugimas, padidėję oro uostų mokesčiai, pasikeitę valiutų kursai ir pan. Nuo globalių rinkų nepriklausantys mokesčių padidėjimai (kambario kaina, maitinimo kaina, tarpininko mokestis ir pan.) negali būti taikomi vartotojui po sutarties sudarymo. **EVC** Lietuvoje teisininkai pastebi: jei užsakymo metu buvo galima numatyti išlaidų padidėjimą arba jei nesilaikoma bent vienos iš aukščiau nurodytų sąlygų, galite atsisakyti mokėti išaugusios kainos skirtumą. Ir atvirkščiai – kainos padidinimas galioja ir be jūsų sutikimo, jei tenkinamos visos aukščiau nurodytos sąlygos. Kai kaina padidinama daugiau nei 8 proc., organizatorius privalo jus informuoti ir paprašyti, kad per tam tikrą laikotarpį aiškiai sutiktumėte su kainos padidiniu arba atsisakytumėte sutarties. Jei per šį laikotarpį jos neatsakysite, kainos padidinimas bus laikomas priimtu. Taigi, jei nenorite priimti pasiūlymo, atsakykite laiku. Patarimas: prieš sudarydami sutartį, paprašykite kelionių organizatoriaus į sutartį įtraukti informavimą dėl bet kokių pokyčių, susijusių su įsigytu

Kai atostogos tampa brangesnės nei tikėtotės - saugokitės (paslėptų) papildomų išlaidų (... tęsinys)

kelionių paketu, telefonu, SMS žinute ir el. paštu (dažniausiai informuojama tik el. paštu). Organizatorius informaciją siunčia visiems paketams įsigijusiems vartotojams vienu metu – taip padidėja rizika gauti informacinį laišką į šlamšto paskyrą ir jo nepamatyti.

Lėktuvo bilieto kaina nėra skrydžio kaina

Prieš vartotojui užsisakant skrydžius, oro vežėjai privalo pateikti detalizuotą skrydžio kainą, nurodydami lėktuvo bilieto kainą, oro uosto mokesčius, kitus mokesčius ir rinkliavas. Deja, pastaruoju metu oro vežėjai vis dažniau pasinaudoja gudrybe ir papildomai apmokestina tokias įprastines paslaugas, kurios anksčiau įeidavo į lėktuvo bilieto kainą: registracija oro uoste (vietoje registracijos internetu), registruotas bagažas, maitinimas, sėdynės pasirinkimas, pirmenybinis įlaipinimas ir pan. **EVC** Lietuvoje specialistai pastebi, kad tai nebėra vien pigių skrydžių oro vežėjų triukai – net autoritetingi ir ilgai rinkoje paslaugas teikiantys oro vežėjai pastaruoju metu keičia savo paslaugų teikimo politiką šia kryptimi.

Kruopštus pasirengimas atsiperka

Europos vartotojų centras Lietuvoje pataria kaip atpažinti ir išvengti papildomų mokesčių:

prieš užsakydami / sudarydami sutartį, atidžiai perskaitykite pasiūlymus ir patikrinkite, ar visos jums reikalingos paslaugos yra įtrauktos. Jei kyla abejonių, kreipkitės į viešbutį arba kelionių organizatorių; pasidomėkite kitų vartotojų atsiliepimais, ar kiti vartotojai nesiskundė netikėtomis papildomomis išlaidomis; paprašykite sąskaitos dar nepasibaigus viešnagės laikotarpiui, kad anksčiau pastebėtumėte papildomus mokesčius; jei turite susimokėti norėdami įsiregistruoti ar išsiregistruoti apgyvendinimo vietoje, sąskaitoje-faktūroje pažymėkite „Mokestis taikytinas rezervuojant“ (Payment subject to reservation). Nedelsdami parašykite viešbučio administracijai arba organizatoriui, pridėdami gauto dokumento kopiją; rezervuokite apgyvendinimą su atšaukimo galimybe. Į kainiai gali būti šiek tiek didesni, tačiau taip išvengsite dar didesnių atšaukimo mokesčių; prieš rinkdamiesi papildomą kelionės draudimą patikrinkite, ar jis nesidubliuoja su jūsų kredito kortelės teikiamu kelionių draudimu. Dažnai pakanka turimos kredito kortelės teikiamo kelionės draudimo; užsakydami „viskas įskaičiuota“ kelionės paketą, turėsite mažiau netikėtumų, susijusių su maisto ir gėrimų išlaidomis. Tačiau įsitinkite, ar užsakoma „viskas įskaičiuota“ paslauga atitinka jūsų poreikius: mitybos dažnumą, gėrimų pasirinkimą, specialios dietos nurodymus ir pan.; norėdami sumažinti skrydžio kainą, rinkitės skrydžius į mažiau populiarių oro uostą – juose taikomi mažesni oro uosto mokesčiai. Tačiau pasitikrinkite, ar jis nėra labai nutolęs nuo jūsų apgyvendinimo vietos ir ar pervežimo kaina nebus didesnė; rezervuokite kelionę ne sezono metu arba mažiau užimtomis darbo dienomis; užuot naudojęsi mokama viešbučio automobilių stovėjimo aikštele, pasidomėkite, ar aplink yra nemokamų viešų automobilių stovėjimo vietų. Šis pranešimas buvo finansuojamas Europos Sąjungos.

Šio pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo(s) atsakomybė; turinys negali būti vertinamas kaip atspindintis Europos Komisijos ir / ar Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

<https://sc.bns.lt/view/item/443777>

Delfi rytas. Nutukimas – ne žmogaus apsileidimas, o liga: kas lemia augančius atvejų skaičius Lietuvoje?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Delfi rytas. Nutukimas – ne žmogaus apsileidimas, o liga: kas lemia augančius atvejų skaičius Lietuvoje? (0)

Nepaisant to, kad jau daugiau nei 20 metų nutukimas oficialiai yra liga – tokia kaip ir kitos lėtinės, pavyzdžiui, onkologinės ligos, visuomenėje gajus stereotipiškas suvokimas, kad tai žmogaus pasirinkimas ir apsileidimas. Kaip ši svorio stigma veikia pacientus, turinčius...

<https://www.delfi.lt/video/laidos/delfi-rytas/delfi-rytas-nutukimas-ne-zmogaus-apsileidimas-o-liga-kas-lemia-augancius-atveju-skaicius-lietuvoje.d?id=91457525>

Klausiate – atsakome. Ką daryti įtariant įsigijus klastotę?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Prairusios siūlės, keliais tonais šviesesni „firminiai“ bateliai. Tikriausiai teko girdėti ar net patiems įsigyti it iš akies trauktus garsių prekių ženklų rūbus ar daiktus, tik su kišenei draugiškesne kaina. Kaip neapsigauti bei ką daryti ir kur kreiptis įtariant įsigijus klastotę?

Europos vartotojų centras Lietuvoje (**EVC**) primena apie pagrindinius pavojus, kurie tyko įsigyjant neoriginalius gaminius, bei teikia patarimus, kaip neapsigauti apsiperkant internetu arba atostogų metu užsienio šalyse.

EVC vyriausioji specialistė Rasa Tiaškevičienė sako, kad nusikalstamą veiklą – galimai vykdomą prekybą padirbiniais, klastotėmis – tiria policija. Anot jos, svetimu prekių ženklų neteisėtai pažymėtų prekių laikymas ar gabenimas komerciniais tikslais asmeniui užtraukia administracinę atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 125 straipsnį arba baudžiamąją atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 204 straipsnį (svetimo prekių ar paslaugų ženklo naudojimas).

Padirbiniai / Shutterstock nuotr.

„Dažniausiai vartotojai tokias prekes įsigyja socialiniuose tinkluose ar skelbimų portaluose. Jeigu vartotojas turi pagrįstą įtarimą, kad įsigijo klastotę, tai reikėtų kreiptis į policiją“, – sako specialistė.

R. Tiaškevičienės teigimu, nei Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VTAT), nei jos padalinys **EVC** neatlieka ekspertizės dėl prekių klastočių. „Vartotojai, norėdami išvengti problemų, turėtų atkreipti dėmesį, kad gerai žinomo prekės ženklo prekė, kuri yra parduodama už daug mažesnę kainą, negu ji įprastai galėtų kainuoti, galimai yra klastotė“, – portalui LRT.lt teigė R. Tiaškevičienė.

„Atsižvelgiant į tai, turint pagrįstą įtarimą, kad vykdoma prekyba padirbiniais, siūloma kreiptis į teisėsaugos institucijas (pavyzdžiui, į Lietuvos kriminalinės policijos biurą) pateikiant pareiškimą dėl pardavėjo galimai neteisėto prekių ženklo naudojimo“, – sako ekspertė.

Mada / Pexels nuotr.

Kaip teigia **EVC** specialistai, norint atpažinti klastotes, reikia:

Nuodugniai apžiūrėti gaminį. Klastotės pasižymi gerokai prastesne kokybe. Spragos ir defektai geriausiai atsiveria smulkiuose detalėse, tokiose kaip siūlės ar etiketės. Įsitinkite, kad prekių ženklo pavadinimo rašyboje nėra klaidų ir kad prekės priežiūros instrukcijos yra tvarkingos.

Vidus ne mažiau svarbus nei išorė. Klastočių kūrėjai dažniausiai visą dėmesį skiria tik išorinei prekės daliai. Dėl to, įsigyjant prekę, visuomet svarbu apžiūrėti ir jos vidinę pusę.

Pakuotė – irgi svarbu. Patikrinti, ar pakuotės ženklavimas atitinka prekės ženklavimą bei bendrą gaminių vertę. Pavyzdžiui, prabangūs mados prekių ženklai beveik niekada nepakuoja produktų į plastikines pakuotes.

Apsipirkinėjimas / Pexels nuotr.

Patikrinti, kur produktas buvo pagamintas. Ši informacija, kurią atskleidžia pakuotėje pateikiamas serijinis numeris, leis išsiaiškinti, ar prekė pagaminta autorizuotoje gamykloje.

Įvertinti kainą. Jei ši stipriai skiriasi nuo kainos, kuri nurodoma oficialioje prekių ženklo svetainėje, tikėtina, kad jus norima apgauti.

Paprašyti čekio. Dažnu atveju klastotėmis prekiaujantys asmenys negali pateikti nei čekio, nei prekės garantijos, nei prekės kilmės dokumentų.

Apsipirkinėjimas / Pexels nuotr.

Padirbiniai / Shutterstock nuotr.

Mada / Pexels nuotr.

Apsipirkinėjimas / Pexels nuotr.

<https://www.lrt.lt/naujienos/gyvenimas/13/1802592/klausiate-atsakome-ka-daryti-itariant-igijus-klastote>

Žinomas prekės ženklas apgavo šimtus žmonių: negauna nei prabangių batų, nei pinigų

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Prabangių rankų darbo batų žmonės laukia kelis mėnesius, pusmetį ar net metus, tačiau nei pinigų, nei pačios prekės negauna. Žinomą prekės ženklą valdanti latvių įmonė bankrutavusi jau kurį laiką, sulaukta šimtų vartotojų skundų ar net didelių baudų, tačiau tai nesustabdo nuo neegzistuojančių batų pardavinėjimo. Vis dėlto yra būdų, kaip atgauti pinigus.

Sukčiavimas...

<https://www.delfi.lt/verslas/mano-eurai/zinomas-prekes-zenklas-apgavo-simtus-zmoniu-negauna-nei-prabangiu-batu-nei-pinigu.d?id=91541919>

Artėja didžiausia išpardavimų diena – „Juodasis penktadienis“: 6 patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Už divejų dienų prasidės viena ryškiausių dienų komercijos pasaulyje – „Juodasis penktadienis“. Kaip išvengti pardavėjų triukų, emocinio spaudimo ir apgaulės apsipirkimų metu, pataria **Europos vartotojų centro** Lietuvoje (toliau – **EVC**) teisininkai, rašoma pranešime spaudai.

Kasmetinio „Juodojo penktadienio“ išpardavimų dienos tradicija užgimė JAV 1960-aisiais, siekiant padidinti prekeivių pelnus likus maždaug mėnesiui iki fiskalinių metų pabaigos. „Juodasis penktadienis“ vyksta kitą dieną po Padėkos dienos, paskutinį lapkričio penktadienį. Šiomet tai – lapkričio 25-oji.

Ši amerikietiška komercijos tradicija netruko pasklisti po pasaulį, ypač dėl eksponentiškai augančios prekybos internetu. Šiais metais, nestabilių energijos kainų, sutrikusios prekių gamybos ir rekordinės infliacijos kontekste, „Juodasis penktadienis“ įgaus ypatingą reikšmę. Nepaklysti nuolaidų ir prekių labirintuose padės 6 patarimai.

REKLAMA

1. Patikrinkite internetinės parduotuvės tikrumą.

Prieš pirkdami internetinėje parduotuvėje patikrinkite, ar ji yra tikra ir vadovaujasi saugumo protokolais:

Įsitinkite, kad internetinėje parduotuvėje nurodyti visi pardavėjo įmonės rekvizitai, bendrosios, pirkimo bei prekių pristatymo sąlygos. Ši informacija turi būti išsami ir atitikti internetinės parduotuvės turinį.

Patikrinkite nurodytą įmonės adresą. Nedvejokite įvesti nurodytą adresą į internetines žemėlapių paslaugas ir įsitinkite, kad jis egzistuoja.

REKLAMA

REKLAMA

Paskambinkite internetinėje parduotuvėje nurodytais telefonų numeriais ir įsitinkite, kad jie tikri bei atsiliepia nurodytos įmonės atstovas.

Pasidomėkite atsiliepimais apie internetinę parduotuvę, jos puslapį, pardavėjo įmonę. Šiam žingsniui remkitės trečiųjų šalių (nepriklausomais) šaltiniais – vartotojų atsiliepimų platformomis, forumais, informaciniais puslapiais ir pan.

2. Įsitinkite pasiūlymo tikrumu.

Išpardavimo metu pardavėjas privalo pateikti dvi kainas – pasiūlymo kainą su nuolaida ir kainą prieš pasiūlymą. Pastaroji, pagal 2022 metų gegužės 28 d. Europos „Omnibus“ direktyvą, privalo būti mažiausia per pastarąsias 30 dienų.

„Visuomet vertėtų iš anksto pradėti stebėti kainas. Ypač brangesnių prekių, kurias planuojate įsigyti. Jei pastebėjote, kad prekės kaina padidėjo apytiksliai 30 dienų prieš „Juodąjį penktadienį“ ar kitą numatytą išpardavimą – galimai susiduriate su nesąžiningu pardavėju. Todėl pasvarstykite, ar tikrai verta įsigyti norimą prekę išpardavimo metu, ar geriau palaukti neplaninės nuolaidos“, – patarimu dalijasi **EVC** Lietuvoje vedėja dr. R. Balnienė.

REKLAMA

REKLAMA

Konkrečios prekės kainų kitimą taip pat galima patikrinti internetinėse kainų palyginimo platformose. Jei prekės kainos kreivė šoktelėjo labiau nei įprasta likus 30 dienų iki išpardavimo dienos – tai signalas apie pardavėjo gudrybes.

Kritiškai vertinkite itin didelės nuolaidos pasiūlymus. Jei prekė ar jos vertė jums žinoma, patikrinkite prekės pasiūlymus patikimose, ilgą laiką prekybine veikla užsiimančiose parduotuvėse. Jei prekės pasiūlymo kaina perpus mažesnė nei kitur, o internetinė parduotuvė jums nežinoma – didelė tikimybė, kad tai internetiniai sukčiai, norintys nugvelbti jūsų asmeninius duomenis (angl. „phishing“).

3. Nepasiduokite emociniam spaudimui.

Pirkdami internetu, veikiausiai, ne kartą pastebėjote pasirodančius įrašus „liko vos 3 prekės“ arba „šiuo metu šia preke domisi dar 20

Artėja didžiausia išpardavimų diena – „Juodasis penktadienis“: 6 patarimai, kaip išvengti parduotuvėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

pirkėjų“, arba „kažkas ką tik įsigijo šią prekę“. Tai yra vadinamieji „tamsieji moduliai“, kuriuos itin dažnai internete naudoja parduotuvėjai, siekdami emociškai paspausti potencialius pirkėjus. Išpardavimų metu jų naudojimas suintensyvėja, siekiant sukurti konkurencinę aplinką ir stygiaus jausmą.

REKLAMA

REKLAMA

Apsišarvuokite kantrybę, pasitelkite kritinį mąstymą ir nepasiduokite parduotuvėjų spaudimui „neatsisakyti šio kartą gyvenime pasitaikančio pasiūlymo“. Nepasiduoti emocijai ir spaudimui nėra lengva, tačiau atsiminkite – tai tik prekė. Pasijusite daug geriau supratę, kad nepakibote ant parduotuvėjų kabliuko.

4. Rinkitės tik saugų apmokėjimo būdą.

Jei atsiskaitote internetu, įsitikinkite, kad naudojate saugiu interneto ryšiu. Saugus interneto ryšys yra apsaugotas slaptažodžiais, duomenų kodavimu ir / arba virtualiu privačiuoju tinklu (VPN). Venkite vykdyti atsiskaitymus internetu, jei naudojate viešuoju interneto ryšiu (pvz., kavinėje, oro uoste, viešbutyje ir pan.)

Įsitikinkite, kad internetinė parduotuvė, kurioje nusprendėte pirkti turi duomenų saugumo sertifikatus. Internetinės parduotuvės interneto adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“. Interneto adreso eilutėje turi būti uždarytos spynos piktograma. Jei šių elementų nėra – geriau atsiskaitymų nevykdyti.

REKLAMA

REKLAMA

Pasirinkite neišsaugoti savo banko kortelės ir kitų atsiskaitymo duomenų internetinės parduotuvės paskyroje. Patogumas nevertas rizikos.

Jei turite galimybę, visada atsiskaitymams rinkitės kreditinę, o ne debetinę banko kortelę. Tokie mokėjimai yra apdrausti, lengviau užginčijami ir suteikia daugiau galimybių atgauti pinigus.

Jei jūs turite banko kortelę palaiko vienkartinio numerio sugeneravimo paslaugą apsipirkimui internete – naudokite ją kiekvienam pirkimui.

Nustatykite sumos limitą vienkartiniam atsiskaitymui banko kortele.

Jei parduotuvė suteikia tokią galimybę, visuomet rinkitės atsiskaitymą po prekės pristatymo, pristatymo metu, išperkamą siuntą arba pasinaudokite atsiskaitymo tarpininkų paslaugomis.

Venkite atsiskaitymą įprastu bankiniu pavedimu.

5. Žinokite savo teises ir garantijas.

Išpardavimo metu su nuolaida įsigyti prekei taikomi įprasti reikalavimai dėl garantijos ir vartotojų teisių. Nuolaidos taikymas yra parduotuvėjų pasirinkimas ir vartotojai išsaugo visas savo teises, nepriklausomai nuo siūlomos prekės kainos.

REKLAMA

REKLAMA

Nuo 2022 metų teisinė prekės atitikties garantija taikoma ne tik fizinėms prekėms (buitinei technikai, elektronikai, drabužiams ir t. t.), bet ir skaitmeninėms prekėms bei paslaugoms (el. knygoms, programinei įrangai ir programėms, internetiniams mokymams, pramoginiam turiniui internete ir pan.), kurias perkate iš Lietuvoje ar kitoje ES valstybėje narėje registruoto parduotuvėjų (taip pat Norvegijoje ir Islandijoje).

Ši garantija galioja mažiausiai 2 metus nuo pirkimo dienos. Jei gavote nekokybišką, aprašymo ar užsakymo neatitinkančią prekę, ji sugedo ar nebūdingai nusidėvėjo per dvejų metų laikotarpį – galite pareikalauti parduotuvėjų pataisyti ar pakeisti prekę nauja arba, jei šie du sprendimai neįmanomi, grąžinti jums sumokėtus pinigus.

Artėja didžiausia išpardavimų diena – „Juodasis penktadienis“: 6 patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

Prisiminkite: net pirkdami prekę per išpardavimą su nuolaida, turite teisę apsigalvoti ir ją grąžinti per 14 dienų. Prekė turi būti nenaudota, nepažeista ir išlaikiusi prekinę išvaizdą.

6. Patikrinkite, iš kur gaunate pirkinį ir ar verta jį pirkti.

„Juodasis penktadienis“ ir „Kibernetinis pirmadienis“ (technikos ir elektronikos išpardavimų diena išskirtinai internetu) – prekybinė tradicija paplitusi po visą pasaulį. Todėl pirkdami internetu galite susigundyti geresniais pasiūlymais iš trečiųjų šalių (pvz., JAV, Australijos, Jungtinės Karalystės, Azijos šalių). Bet ar tikrai pasiūlymas geresnis? Štai į ką turėtumėte atkreipti dėmesį:

REKLAMA

REKLAMA

Iš kurios pasaulio šalies prekė siunčiama. Jei prekę siunčia ne ES šalyje registruotas pardavėjas, įsitinkite, kad pardavėjas prekę jums išsiųs iš ES esančio sandėlio. Priešingu atveju gali tecti susimokėti maito, akcizo, PVM, tarpininkavimo paslaugų ir kitus mokesčius.

Prieš pirkdami susipažinkite su pristatymo įkainiais ir grąžinimo bei garantinio aptarnavimo taisyklėmis. Pardavėjui, registruotam ne ES šalyse (taip pat Norvegijoje ar Islandijoje), net turint sandėlius ES šalyse, galioja jo registracijos šalies įstatymai.

Kiekvienos šalies mokesčių sistema skiriasi. Įsitinkite, kad kaina su nuolaida nurodyta su visais mokesčiais. Pavyzdžiui, atskirose JAV valstijose mokesčiai gali skirtis ir gali būti neprivaloma juos nurodyti pasiūlymo kainoje.

Pasidomėkite garantinio aptarnavimo galimybėmis. Jei pardavėjas iš trečiųjų šalių taiko jums priimtina garantijos laikotarpį ir sąlygas, įsitinkite, ar jūsų šalyje yra šio pardavėjo garantinio aptarnavimo centrai. Garantinis aptarnavimas gali ilgai užtrukti ir papildomai kainuoti, jei prekę teks savo lėšomis siųsti į trečiąją šalį.

Perkant iš trečiųjų šalių, vartotojui galioja tos šalies įstatymuose nustatytos vartotojų teisės. Jas apginti gali būti itin sunku.

Šaltinis:tv3.lt

<http://www.tv3.lt/naujiena/gyvenimas/arteja-didziausia-ispardavimu-diena-juodasis-penktadienis-6-patarimai-kaip-ismengti-pardaveju-triuku-ir-apgaules-n1202696>

Artėja didžiausia išpardavimų diena – „Juodasis penktadienis“: 6 patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Už divejų dienų prasidės viena ryškiausių dienų komercijos pasaulyje – „Juodasis penktadienis“. Kaip išvengti pardavėjų triukų, emocinio spaudimo ir apgaulės apsipirkimų metu, pataria **Europos vartotojų centro** Lietuvoje (toliau – **EVC**) teisininkai, rašoma pranešime spaudai.

Kasmetinio „Juodojo penktadienio“ išpardavimų dienos tradicija užgimė JAV 1960-aisiais, siekiant padidinti prekeivių pelnus likus maždaug mėnesiui iki fiskalinių metų pabaigos. „Juodasis penktadienis“ vyksta kitą dieną po Padėkos dienos, paskutinį lapkričio penktadienį. Šiomet tai – lapkričio 25-oji.

Ši amerikietiška komercijos tradicija netruko pasklisti po pasaulį, ypač dėl eksponentiškai augančios prekybos internetu. Šiais metais, nestabilių energijos kainų, sutrikusios prekių gamybos ir rekordinės infliacijos kontekste, „Juodasis penktadienis“ įgaus ypatingą reikšmę. Nepaklysti nuolaidų ir prekių labirintuose padės 6 patarimai.

REKLAMA

1. Patikrinkite internetinės parduotuvės tikrumą.

Prieš pirkdami internetinėje parduotuvėje patikrinkite, ar ji yra tikra ir vadovaujasi saugumo protokolais:

Įsitinkite, kad internetinėje parduotuvėje nurodyti visi pardavėjo įmonės rekvizitai, bendrosios, pirkimo bei prekių pristatymo sąlygos. Ši informacija turi būti išsami ir atitikti internetinės parduotuvės turinį.

Patikrinkite nurodytą įmonės adresą. Nedvejokite įvesti nurodytą adresą į internetines žemėlapių paslaugas ir įsitinkite, kad jis egzistuoja.

REKLAMA

REKLAMA

Paskambinkite internetinėje parduotuvėje nurodytais telefonų numeriais ir įsitinkite, kad jie tikri bei atsiliepia nurodytos įmonės atstovas.

Pasidomėkite atsiliepimais apie internetinę parduotuvę, jos puslapį, pardavėjo įmonę. Šiam žingsniui remkitės trečiųjų šalių (nepriklausomais) šaltiniais – vartotojų atsiliepimų platformomis, forumais, informaciniais puslapiais ir pan.

2. Įsitinkite pasiūlymo tikrumu.

Išpardavimo metu pardavėjas privalo pateikti dvi kainas – pasiūlymo kainą su nuolaida ir kainą prieš pasiūlymą. Pastaroji, pagal 2022 metų gegužės 28 d. Europos „Omnibus“ direktyvą, privalo būti mažiausia per pastarąsias 30 dienų.

„Visuomet vertėtų iš anksto pradėti stebėti kainas. Ypač brangesnių prekių, kurias planuojate įsigyti. Jei pastebėjote, kad prekės kaina padidėjo apytiksliai 30 dienų prieš „Juodąjį penktadienį“ ar kitą numatytą išpardavimą – galimai susiduriate su nesąžiningu pardavėju. Todėl pasvarstykite, ar tikrai verta įsigyti norimą prekę išpardavimo metu, ar geriau palaukti neplaninės nuolaidos“, – patarimu dalijasi **EVC** Lietuvoje vedėja dr. R. Balnienė.

REKLAMA

REKLAMA

Konkrečios prekės kainų kitimą taip pat galima patikrinti internetinėse kainų palyginimo platformose. Jei prekės kainos kreivė šoktelėjo labiau nei įprasta likus 30 dienų iki išpardavimo dienos – tai signalas apie pardavėjo gudrybes.

Kritiškai vertinkite itin didelės nuolaidos pasiūlymus. Jei prekė ar jos vertė jums žinoma, patikrinkite prekės pasiūlymus patikimose, ilgą laiką prekybine veikla užsiimančiose parduotuvėse. Jei prekės pasiūlymo kaina perpus mažesnė nei kitur, o internetinė parduotuvė jums nežinoma – didelė tikimybė, kad tai internetiniai sukčiai, norintys nugvelbti jūsų asmeninius duomenis (angl. „phishing“).

3. Nepasiduokite emociniam spaudimui.

Pirkdami internetu, veikiausiai, ne kartą pastebėjote pasirodančius įrašus „liko vos 3 prekės“ arba „šiuo metu šia preke domisi dar 20

Artėja didžiausia išpardavimų diena – „Juodasis penktadienis“: 6 patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

pirkėjų“, arba „kažkas ką tik įsigijo šią prekę“. Tai yra vadinamieji „tamsieji moduliai“, kuriuos itin dažnai internete naudoja pardavėjai, siekdami emociškai paspausti potencialius pirkėjus. Išpardavimų metu jų naudojimas suintensyvėja, siekiant sukurti konkurencinę aplinką ir stygiaus jausmą.

REKLAMA

REKLAMA

Apsišarvuokite kantrybę, pasitelkite kritinį mąstymą ir nepasiduokite pardavėjo spaudimui „neatsisakyti šio kartą gyvenime pasitaikančio pasiūlymo“. Nepasiduoti emocijai ir spaudimui nėra lengva, tačiau atsiminkite – tai tik prekė. Pasijusite daug geriau supratę, kad nepakibote ant pardavėjo kabliuko.

4. Rinkitės tik saugų apmokėjimo būdą.

Jei atsiskaitote internetu, įsitikinkite, kad naudojate saugiu interneto ryšiu. Saugus interneto ryšys yra apsaugotas slaptažodžiais, duomenų kodavimu ir / arba virtualiu privačiuoju tinklu (VPN). Venkite vykdyti atsiskaitymus internetu, jei naudojate viešuoju interneto ryšiu (pvz., kavinėje, oro uoste, viešbutyje ir pan.)

Įsitikinkite, kad internetinė parduotuvė, kurioje nusprendėte pirkti turi duomenų saugumo sertifikatus. Internetinės parduotuvės interneto adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“. Interneto adreso eilutėje turi būti uždarytos spynos piktograma. Jei šių elementų nėra – geriau atsiskaitymų nevykdyti.

REKLAMA

REKLAMA

Pasirinkite neišsaugoti savo banko kortelės ir kitų atsiskaitymo duomenų internetinės parduotuvės paskyroje. Patogumas nevertas rizikos.

Jei turite galimybę, visada atsiskaitymams rinkitės kreditinę, o ne debetinę banko kortelę. Tokie mokėjimai yra apdrausti, lengviau užginčijami ir suteikia daugiau galimybių atgauti pinigus.

Jei jūs turite banko kortelę palaiko vienkartinio numerio sugeneravimo paslaugą apsipirkimui internete – naudokite ją kiekvienam pirkimui.

Nustatykite sumos limitą vienkartiniam atsiskaitymui banko kortele.

Jei pardavėjas suteikia tokią galimybę, visuomet rinkitės atsiskaitymą po prekės pristatymo, pristatymo metu, išperkamą siuntą arba pasinaudokite atsiskaitymo tarpininkų paslaugomis.

Venkite atsiskaitymo įprastu bankiniu pavedimu.

5. Žinokite savo teises ir garantijas.

Išpardavimo metu su nuolaida įsigyti prekei taikomi įprasti reikalavimai dėl garantijos ir vartotojų teisių. Nuolaidos taikymas yra pardavėjo pasirinkimas ir vartotojai išsaugo visas savo teises, nepriklausomai nuo siūlomos prekės kainos.

REKLAMA

REKLAMA

Nuo 2022 metų teisinė prekės atitikties garantija taikoma ne tik fizinėms prekėms (buitinei technikai, elektronikai, drabužiams ir t. t.), bet ir skaitmeninėms prekėms bei paslaugoms (el. knygoms, programinei įrangai ir programėlėms, internetiniams mokymams, pramoginiam turiniui internete ir pan.), kurias perkate iš Lietuvoje ar kitoje ES valstybėje narėje registruoto pardavėjo (taip pat Norvegijoje ir Islandijoje).

Ši garantija galioja mažiausiai 2 metus nuo pirkimo dienos. Jei gavote nekokybišką, aprašymo ar užsakymo neatitinkančią prekę, ji sugedo ar nebūdingai nusidėvėjo per dvejų metų laikotarpį – galite pareikalauti pardavėjo pataisyti ar pakeisti prekę nauja arba, jei šie du sprendimai neįmanomi, grąžinti jums sumokėtus pinigus.

Artėja didžiausia išpardavimų diena – „Juodasis penktadienis“: 6 patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

Prisiminkite: net pirkdami prekę per išpardavimą su nuolaida, turite teisę apsigalvoti ir ją grąžinti per 14 dienų. Prekę turi būti nenaudota, nepažeista ir išlaikiusi prekinę išvaizdą.

6. Patikrinkite, iš kur gaunate pirkinį ir ar verta jį pirkti.

„Juodasis penktadienis“ ir „Kibernetinis pirmadienis“ (technikos ir elektronikos išpardavimų diena išskirtinai internetu) – prekybinė tradicija paplitusi po visą pasaulį. Todėl pirkdami internetu galite susigundyti geresniais pasiūlymais iš trečiųjų šalių (pvz., JAV, Australijos, Jungtinės Karalystės, Azijos šalių). Bet ar tikrai pasiūlymas geresnis? Štai į ką turėtumėte atkreipti dėmesį:

REKLAMA

REKLAMA

Iš kurios pasaulio šalies prekė siunčiama. Jei prekę siunčia ne ES šalyje registruotas pardavėjas, įsitinkite, kad pardavėjas prekę jums išsiųs iš ES esančio sandėlio. Priešingu atveju gali tekti susimokėti maito, akcizo, PVM, tarpininkavimo paslaugų ir kitus mokesčius.

Prieš pirkdami susipažinkite su pristatymo įkainiais ir grąžinimo bei garantinio aptarnavimo taisyklėmis. Pardavėjui, registruotam ne ES šalyse (taip pat Norvegijoje ar Islandijoje), net turint sandėlius ES šalyse, galioja jo registracijos šalies įstatymai.

Kiekvienos šalies mokesčių sistema skiriasi. Įsitinkite, kad kaina su nuolaida nurodyta su visais mokesčiais. Pavyzdžiui, atskirose JAV valstijose mokesčiai gali skirtis ir gali būti neprivaloma juos nurodyti pasiūlymo kainoje.

Pasidomėkite garantinio aptarnavimo galimybėmis. Jei pardavėjas iš trečiųjų šalių taiko jums priimtina garantijos laikotarpį ir sąlygas, įsitinkite, ar jūsų šalyje yra šio pardavėjo garantinio aptarnavimo centrai. Garantinis aptarnavimas gali ilgai užtrukti ir papildomai kainuoti, jei prekę teks savo lėšomis siųsti į trečiąją šalį.

Perkant iš trečiųjų šalių, vartotojui galioja tos šalies įstatymuose nustatytos vartotojų teisės. Jas apginti gali būti itin sunku.

<http://www.tv3.lt/naujiena/verslas/arteja-didziausia-ispardavimu-diena-juodasis-penktadienis-6-patarimai-kaip-ivsengti-pardaveju-triuku-ir-apgaules-n1202696>

Artėjant Juodajam penktadieniui – patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Artėjant Juodajam penktadieniui, **Europos vartotojų centro** Lietuvoje (**EVC**) teisininkai dalijasi patarimais, kaip išvengti pardavėjų triukų, emocinio spaudimo ir apgaulės, kad „Juodojo penktadienio“ apsipirkimas atneštų naudą vartotojui, rašoma Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos pranešime spaudai.

Viena ryškiausių dienų komercijos pasaulyje – „Juodasis penktadienis“. Ši kasmetinės išpardavimų dienos tradicija užgimė JAV 1960-aisiais, siekiant padidinti prekeivių pelnus likus maždaug mėnesiui iki fiskalinių metų pabaigos. „Juodasis penktadienis“ vyksta kitą dieną po Padėkos dienos, paskutinį lapkričio penktadienį. Šiemet tai – lapkričio 25-oji.

Ši amerikietiška komercijos tradicija netruko pasklisti po pasaulį, ypač dėl eksponentiškai augančios prekybos internetu. Šiais metais, nestabilių energijos kainų, sutrikusios prekių gamybos ir rekordinės infliacijos kontekste, „Juodasis penktadienis“ įgaus ypatingą reikšmę.

1. Patikrinkite internetinės parduotuvės tikrumą.

Prieš pirkdami internetinėje parduotuvėje patikrinkite, ar ji yra tikra ir vadovaujasi saugumo protokolais:

Įsitikinkite, kad internetinėje parduotuvėje nurodyti visi pardavėjo įmonės rekvizitai, bendrosios, pirkimo bei prekių pristatymo sąlygos. Ši informacija turi būti išsami ir atitikti internetinės parduotuvės turinį.

Patikrinkite nurodytą įmonės adresą. Nedvejokite įvesti nurodytą adresą į internetines žemėlapių paslaugas ir įsitikinkite, kad jis egzistuoja.

Apsipirkimas internetinėje parduotuvėje / J. Stacevičiaus/LRT nuotr.

Paskambinkite internetinėje parduotuvėje nurodytais telefonų numeriais ir įsitikinkite, kad jie tikri bei atsiliepia nurodytos įmonės atstovas.

Pasidomėkite atsiliepimais apie internetinę parduotuvę, jos puslapį, pardavėjo įmonę. Šiam žingsniui remkitės trečiųjų šalių (nepriklausomais) šaltiniais – vartotojų atsiliepimų platformomis, forumais, informaciniais puslapiais ir pan.

2. Įsitikinkite pasiūlymo tikrumu.

Išpardavimo metu pardavėjas privalo pateikti dvi kainas – pasiūlymo kainą su nuolaida ir kainą prieš pasiūlymą. Pastaroji, pagal 2022 metų gegužės 28 d. Europos „Omnibus“ direktyvą, privalo būti mažiausia per pastarąsias 30 dienų.

„Visuomet vertėtų iš anksto pradėti stebėti kainas. Ypač brangesnių prekių, kurias planuojate įsigyti. Jei pastebėjote, kad prekės kaina padidėjo apytiksliai 30 dienų prieš „Juodąjį penktadienį“ ar kitą numatytą išpardavimą – galimai susiduriate su nesąžiningu pardavėju. Todėl pasvarstykite, ar tikrai verta įsigyti norimą prekę išpardavimo metu, ar geriau palaukti neplaninės nuolaidos“, – patarimu dalijasi **EVC** Lietuvoje vedėja dr. R. Balnienė.

Konkrečios prekės kainų kitimą taip pat galima pasitikrinti internetinėse kainų palyginimo platformose. Jei prekės kainos kreivė šoktelėjo labiau nei įprasta likus 30 dienų iki išpardavimo dienos – tai signalas apie pardavėjo gudrybes.

Apsipirkimas / J. Stacevičiaus/LRT nuotr.

Kritiškai vertinkite itin didelės nuolaidos pasiūlymus. Jei prekė ar jos vertė jums žinoma, patikrinkite prekės pasiūlymus patikimose, ilgą laiką prekybine veikla užsiimančiose parduotuvėse. Jei prekės pasiūlymo kaina perpus mažesnė nei kitur, o internetinė parduotuvė jums nežinoma – didelė tikimybė, kad tai internetiniai sukčiai, norintys nugvelbti jūsų asmeninius duomenis (angl. „phishing“).

3. Nepasiduokite emociniam spaudimui.

Pirkdami internetu, veikiausiai, ne kartą pastebėjote pasirodančius įrašus „liko vos 3 prekės“ arba „šiuo metu šia preke domisi dar 20 pirkėjų“, arba „kažkas ką tik įsigijo šią prekę“. Tai yra vadinamieji „tamsieji moduliai“, kuriuos itin dažnai internete naudoja pardavėjai, siekdami emociškai paspausti potencialius pirkėjus. Išpardavimų metu jų naudojimas suintensyvėja, siekiant sukurti konkurencinę aplinką ir stygiaus jausmą.

Apsišarvuokite kantrybe, pasitelkite kritinį mąstymą ir nepasiduokite pardavėjo spaudimui „neatsisakyti šio kartą gyvenime pasitaikančio pasiūlymo“. Nepasiduoti emocijai ir spaudimui nėra lengva, tačiau atsiminkite – tai tik prekė. Pasijusite daug geriau

Artėjant Juodajam penktadieniui – patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

supratę, kad nepakibote ant pardavėjo kabliuko.

4. Rinkitės tik saugų apmokėjimo būdą.

Jei atsiskaitote internetu, įsitinkite, kad naudojate saugiu interneto ryšiu. Saugus interneto ryšys yra apsaugotas slaptažodžiais, duomenų kodavimu ir / arba virtualiu privačiuoju tinklu (VPN). Venkite vykdyti atsiskaitymus internetu, jei naudojate viešuoju interneto ryšiu (pvz., kavinėje, oro uoste, viešbutyje ir pan.)

Įsitinkite, kad internetinė parduotuvė, kurioje nusprendėte pirkti turi duomenų saugumo sertifikatus. Internetinės parduotuvės interneto adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“. Interneto adreso eilutėje turi būti uždarytos spynos piktograma. Jei šių elementų nėra – geriau atsiskaitymų nevykdyti.

Pasirinkite neišsaugoti savo banko kortelės ir kitų atsiskaitymo duomenų internetinės parduotuvės paskyroje. Patogumas nevertas rizikos.

Apsipirkimas internetinėje parduotuvėje / J. Stacevičiaus/LRT nuotr.

Jei turite galimybę, visada atsiskaitymams rinkitės kreditinę, o ne debetinę banko kortelę. Tokie mokėjimai yra apdrausti, lengviau užginčijami ir suteikia daugiau galimybių atgauti pinigus.

Jei jūs turima banko kortelė palaiko vienkartinio numerio sugeneravimo paslaugą apsipirkimui internete – naudokite ją kiekvienam pirkimui.

Nustatykite sumos limitą vienkartiniam atsiskaitymui banko kortele.

Jei pardavėjas suteikia tokią galimybę, visuomet rinkitės atsiskaitymą po prekės pristatymo, pristatymo metu, išperkamą siunta arba pasinaudokite atsiskaitymo tarpininkų paslaugomis.

Venkite atsiskaitymo įprastu bankiniu pavedimu.

5. Žinokite savo teises ir garantijas.

Išpardavimo metu su nuolaida įsigyti prekei taikomi įprasti reikalavimai dėl garantijos ir vartotojų teisių. Nuolaidos taikymas yra pardavėjo pasirinkimas ir vartotojai išsaugo visas savo teises, nepriklausomai nuo siūlomos prekės kainos.

Nuo 2022 metų teisinė prekės atitikties garantija taikoma ne tik fiziniams prekėms (buitinei technikai, elektronikai, drabužiams ir t. t.), bet ir skaitmeninėms prekėms bei paslaugoms (el. knygoms, programinei įrangai ir programėlėms, internetiniams mokymams, pramoginiam turiniui internete ir pan.), kurias perkate iš Lietuvoje ar kitoje ES valstybėje narėje registruoto pardavėjo (taip pat Norvegijoje ir Islandijoje).

Ši garantija galioja mažiausiai 2 metus nuo pirkimo dienos. Jei gavote nekokybišką, aprašymo ar užsakymo neatitinkančią prekę, ji sugedo ar nebūdingai nusidėvėjo per dvejų metų laikotarpį – galite pareikalauti pardavėjo pataisyti ar pakeisti prekę nauja arba, jei šie du sprendimai neįmanomi, grąžinti jums sumokėtus pinigus.

„Juodasis penktadienis“ / BNS nuotr.

Prisiminkite: net pirkdami prekę per išpardavimą su nuolaida, turite teisę apsigalvoti ir ją grąžinti per 14 dienų. Prekė turi būti nenaudota, nepažeista ir išlaikiusi prekinę išvaizdą.

6. Patikrinkite, iš kur gaunate pirkinį ir ar verta jį pirkti.

„Juodasis penktadienis“ ir „Kibernetinis pirmadienis“ (technikos ir elektronikos išpardavimų diena išskirtinai internetu) – prekybinė tradicija paplitusi po visą pasaulį. Todėl pirkdami internetu galite susigundyti geresniais pasiūlymais iš trečiųjų šalių (pvz., JAV, Australijos, Jungtinės Karalystės, Azijos šalių). Bet ar tikrai pasiūlymas geresnis? Štai į ką turėtumėte atkreipti dėmesį:

Iš kurios pasaulio šalies prekė siunčiama. Jei prekė siunčia ne ES šalyje registruotas pardavėjas, įsitinkite, kad pardavėjas prekę jums išsiųs iš ES esančio sandėlio. Priešingu atveju gali tekti susimokėti maito, akcizo, PVM, tarpininkavimo paslaugų ir kitus mokesčius.

Prieš pirkdami susipažinkite su pristatymo įkainiais ir grąžinimo bei garantinio aptarnavimo taisyklėmis. Pardavėjui, registruotam ne ES

Artėjant Juodajam penktadieniui – patarimai, kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

šalyse (taip pat Norvegijoje ar Islandijoje), net turint sandėlius ES šalyse, galioja jo registracijos šalies įstatymai.

„Juodasis penktadienis“; prekyba / BNS nuotr.

Kiekvienos šalies mokesčių sistema skiriasi. Įsitinkite, kad kaina su nuolaida nurodyta su visais mokesčiais. Pavyzdžiui, atskirose JAV valstijose mokesčiai gali skirtis ir gali būti neprivaloma juos nurodyti pasiūlymo kainoje.

Pasidomėkite garantinio aptarnavimo galimybėmis. Jei pardavėjas iš trečiųjų šalių taiko jums priimtina garantijos laikotarpį ir sąlygas, įsitinkite, ar jūsų šalyje yra šio pardavėjo garantinio aptarnavimo centrai. Garantinis aptarnavimas gali ilgai užtrukti ir papildomai kainuoti, jei prekę teks savo lėšomis siųsti į trečiąją šalį.

Perkant iš trečiųjų šalių, vartotojui galioja tos šalies įstatymuose nustatytos vartotojų teisės. Jas apginti gali būti itin sunku.

Apsipirkimas / J. Stacevičiaus/LRT nuotr.

Apsipirkimas internetinėje parduotuvėje / J. Stacevičiaus/LRT nuotr.

Apsipirkimas / J. Stacevičiaus/LRT nuotr.

Apsipirkimas internetinėje parduotuvėje / J. Stacevičiaus/LRT nuotr.

„Juodasis penktadienis“ / BNS nuotr.

„Juodasis penktadienis“; prekyba / BNS nuotr.

<https://www.lrt.lt/naujienos/verslas/4/1827641/artejant-juodajam-penktadieniui-patarimai-kaip-ivengti-pardaveju-triuku-ir-apgaules>

Penktadienį privalu būti itin atsargiems: patarimai kaip išvengti apgaulių ar pardavėjų triukų išpardavimų metu

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Viena ryškiausių dienų komercijos pasaulyje – „Juodasis penktadienis“. Ši kasmetinės išpardavimų dienos tradicija užgimė JAV 1960-aisiais, siekiant padidinti prekeivių pelnus likus maždaug mėnesiui iki fiskalinių metų pabaigos. „Juodasis penktadienis“ vyksta kitą dieną po Padėkos dienos, paskutinį lapkričio penktadienį. Šiomet tai – lapkričio 25-oji.

Ši amerikietiška komercijos tradicija netruko pasklisti po pasaulį, ypač dėl eksponentiškai augančios prekybos internetu. Šiais metais, nestabilių energijos kainų, sutrikusios prekių gamybos ir rekordinės infliacijos kontekste, „Juodasis penktadienis“ įgaus ypatingą reikšmę.

Europos vartotojų centro Lietuvoje (toliau – **EVC**) teisininkai dalijasi patarimais, kaip išvengti pardavėjų triukų, emocinio spaudimo ir apgaulės, kad „Juodojo penktadienio“ apsipirkimas atneštų naudą vartotojui.

1. Patikrinkite internetinės parduotuvės tikrumą

Prieš pirkdami internetinėje parduotuvėje patikrinkite, ar ji yra tikra ir vadovaujasi saugumo protokoliais:

Įsitikinkite, kad internetinėje parduotuvėje nurodyti visi pardavėjo įmonės rekvizitai, bendrosios, pirkimo bei prekių pristatymo sąlygos. Ši informacija turi būti išsami ir atitikti internetinės parduotuvės turinį.

Patikrinkite nurodytą įmonės adresą. Nedvejokite įvesti nurodytą adresą į internetines žemėlapių paslaugas ir įsitikinkite, kad jis egzistuoja.

Paskambinkite internetinėje parduotuvėje nurodytais telefonų numeriais ir įsitikinkite, kad jie tikri bei atsiliepia nurodytos įmonės atstovas.

Pasidomėkite atsiliepimais apie internetinę parduotuvę, jos puslapį, pardavėjo įmonę. Šiam žingsniui remkitės trečiųjų šalių (nepriklausomais) šaltiniais – vartotojų atsiliepimų platformomis, forumais, informaciniais puslapiais ir pan.

2. Įsitikinkite pasiūlymo tikrumu

Išpardavimo metu pardavėjas privalo pateikti dvi kainas – pasiūlymo kainą su nuolaida ir kainą prieš pasiūlymą. Pastaroji, pagal 2022 metų gegužės 28 d. Europos „Omnibus“ direktyvą, privalo būti mažiausia per pastarąsias 30 dienų.

„Visuomet vertėtų iš anksto pradėti stebėti kainas. Ypač brangesnių prekių, kurias planuojate įsigyti. Jei pastebėjote, kad prekės kaina padidėjo apytiksliai 30 dienų prieš „Juodąjį penktadienį“ ar kitą numatytą išpardavimą – galimai susiduriate su nesąžiningu pardavėju. Todėl pasvarstykite, ar tikrai verta įsigyti norimą prekę išpardavimo metu, ar geriau palaukti neplaninės nuolaidos“, – patarimu dalijasi **EVC** Lietuvoje vedėja dr. R. Balnienė.

Konkrečios prekės kainų kitimą taip pat galima pasitikrinti internetinėse kainų palyginimo platformose. Jei prekės kainos kreivė šoktelėjo labiau nei įprasta likus 30 dienų iki išpardavimo dienos – tai signalas apie pardavėjo gudrybes.

Kritiškai vertinkite itin didelės nuolaidos pasiūlymus. Jei prekė ar jos vertė jums žinoma, patikrinkite prekės pasiūlymus patikimose, ilgą laiką prekybine veikla užsiimančiose parduotuvėse. Jei prekės pasiūlymo kaina perpus mažesnė nei kitur, o internetinė parduotuvė jums nežinoma – didelė tikimybė, kad tai internetiniai sukčiai, norintys nugvelbti jūsų asmeninius duomenis (angl. „phishing“).

3. Nepasiduokite emociniam spaudimui

Pirkdami internetu, veikiausiai, ne kartą pastebėjote pasirodančius įrašus „liko vos 3 prekės“ arba „šiuo metu šia preke domisi dar 20 pirkėjų“, arba „kažkas ką tik įsigijo šią prekę“. Tai yra vadinamieji „tamsieji moduliai“, kuriuos itin dažnai internete naudoja pardavėjai, siekdami emociškai paspausti potencialius pirkėjus. Išpardavimų metu jų naudojimas suintensyvėja, siekiant sukurti konkurencinę aplinką ir stygiaus jausmą.

Apsišarvuokite kantrybę, pasitelkite kritinį mąstymą ir nepasiduokite pardavėjo spaudimui „neatsisakyti šio kartą gyvenime pasitaikančio pasiūlymo“. Nepasiduoti emocijai ir spaudimui nėra lengva, tačiau atsiminkite – tai tik prekė. Pasijusite daug geriau supratę, kad nepakibote ant pardavėjo kabliuko.

4. Rinkitės tik saugų apmokėjimo būdą

Jei atsiskaitote internetu, įsitikinkite, kad naudojatės saugiu interneto ryšiu. Saugus interneto ryšys yra apsaugotas slaptažodžiais,

Penktadienį privalu būti itin atsargiems: patarimai kaip išvengti apgaulių ar pardavėjų triukų išpardavimų metu (... tęsinys)

duomenų kodavimu ir / arba virtualiu privačiuoju tinklu (VPN). Venkite vykdyti atsiskaitymus internetu, jei naudojate viešuoju interneto ryšiu (pvz., kavinėje, oro uoste, viešbutyje ir pan.)

Įsitinkite, kad internetinė parduotuvė, kurioje nusprendėte pirkti turi duomenų saugumo sertifikatus. Internetinės parduotuvės interneto adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“. Interneto adreso eilutėje turi būti uždarytos spynos piktograma. Jei šių elementų nėra – geriau atsiskaitymų nevykdyti.

Pasirinkite neišsaugoti savo banko kortelės ir kitų atsiskaitymo duomenų internetinės parduotuvės paskyroje. Patogumas nevertas rizikos.

Jei turite galimybę, visada atsiskaitymams rinkitės kreditinę, o ne debetinę banko kortelę. Tokie mokėjimai yra apdrausti, lengviau užginčijami ir suteikia daugiau galimybių atgauti pinigus.

Jei jūsų turima banko kortelė palaiko vienkartinio numerio sugeneravimo paslaugą apsipirkimui internete – naudokite ją kiekvienam pirkimui.

Nustatykite sumos limitą vienkartiniam atsiskaitymui banko kortele.

Jei pardavėjas suteikia tokią galimybę, visuomet rinkitės atsiskaitymą po prekės pristatymo, pristatymo metu, išperkamą siunta arba pasinaudokite atsiskaitymo tarpininkų paslaugomis.

Venkite atsiskaitymo įprastu bankiniu pavedimu.

5. Žinokite savo teises ir garantijas

Išpardavimo metu su nuolaida įsigyti prekei taikomi įprasti reikalavimai dėl garantijos ir vartotojų teisių. Nuolaidos taikymas yra pardavėjo pasirinkimas ir vartotojai išsaugo visas savo teises, nepriklausomai nuo siūlomos prekės kainos.

Nuo 2022 metų teisinė prekės atitikties garantija taikoma ne tik fiziniams prekėms (buitinei technikai, elektronikai, drabužiams ir t. t.), bet ir skaitmeninėms prekėms bei paslaugoms (el. knygoms, programinei įrangai ir programėlėms, internetiniams mokymams, pramoginiam turiniui internete ir pan.), kurias perkate iš Lietuvoje ar kitoje ES valstybėje narėje registruoto pardavėjo (taip pat Norvegijoje ir Islandijoje).

Ši garantija galioja mažiausiai 2 metus nuo pirkimo dienos. Jei gavote nekokybišką, aprašymo ar užsakymo neatitinkančią prekę, ji sugedo ar nebūdingai nusidėvėjo per dvejų metų laikotarpį – galite pareikalauti pardavėjo pataisyti ar pakeisti prekę nauja arba, jei šie du sprendimai neįmanomi, grąžinti jums sumokėtus pinigus.

Prisiminkite: net pirkdami prekę per išpardavimą su nuolaida, turite teisę apsigalvoti ir ją grąžinti per 14 dienų. Prekė turi būti nenaudota, nepažeista ir išlaikiusi prekinę išvaizdą.

6. Patikrinkite, iš kur gaunate pirkinį ir ar verta jį pirkti

„Juodasis penktadienis“ ir „Kibernetinis pirmadienis“ (technikos ir elektronikos išpardavimų diena išskirtinai internetu) – prekybinė tradicija paplitusi po visą pasaulį. Todėl pirkdami internetu galite susigundyti geresniais pasiūlymais iš trečiųjų šalių (pvz., JAV, Australijos, Jungtinės Karalystės, Azijos šalių). Bet ar tikrai pasiūlymas geresnis? Štai į ką turėtumėte atkreipti dėmesį:

Iš kurios pasaulio šalies prekė siunčiama. Jei prekę siunčia ne ES šalyje registruotas pardavėjas, įsitinkite, kad pardavėjas prekę jums išsiųs iš ES esančio sandėlio. Priešingu atveju gali tekti susimokėti maito, akcizo, PVM, tarpininkavimo paslaugų ir kitus mokesčius.

Prieš pirkdami susipažinkite su pristatymo įkainiais ir grąžinimo bei garantinio aptarnavimo taisyklėmis. Pardavėjui, registruotam ne ES šalyse (taip pat Norvegijoje ar Islandijoje), net turint sandėlius ES šalyse, galioja jo registracijos šalies įstatymai.

Kiekvienos šalies mokesčių sistema skiriasi. Įsitinkite, kad kaina su nuolaida nurodyta su visais mokesčiais. Pavyzdžiui, atskirose JAV valstijose mokesčiai gali skirtis ir gali būti neprivaloma juos nurodyti pasiūlymo kainoje.

Pasidomėkite garantinio aptarnavimo galimybėmis. Jei pardavėjas iš trečiųjų šalių taiko jums priimtina garantijos laikotarpį ir sąlygas, įsitinkite, ar jūsų šalyje yra šio pardavėjo garantinio aptarnavimo centrai. Garantinis aptarnavimas gali ilgai užtrukti ir papildomai kainuoti, jei prekę teks savo lėšomis siųsti į trečiąją šalį.

Penktadienį privalu būti itin atsargiems: patarimai kaip išvengti apgaulių ar pardavėjų triukų išpardavimų metu (... tęsinys)

Perkant iš trečiųjų šalių, vartotojui galioja tos šalies įstatymuose nustatytos vartotojų teisės. Jas apginti gali būti itin sunku.

Tai yra pranešimas spaudai, o jo turinys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę, požiūrį ar įsitikinimus. Už pranešimo turinį neatsakome.

<https://telefonai.eu/internetas/patarimai/penktadieni-privalu-buti-itin-atsargiems-patarimai-kaip-ivengti-apgauliu-ar-pardaveju-triuku-ispardavimu-metu-402766>

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Viena ryškiausių dienų komercijos pasaulyje – „Juodasis penktadienis“. Ši kasmetinės išpardavimų dienos tradicija užgimė JAV 1960-aisiais, siekiant padidinti prekeivių pelnus likus maždaug mėnesiui iki fiskalinių metų pabaigos. „Juodasis penktadienis“ vyksta kitą dieną po Padėkos dienos, paskutinį lapkričio penktadienį. Šiomet tai – lapkričio 25-oji.

Ši amerikietiška komercijos tradicija netruko pasklisti po pasaulį, ypač dėl eksponentiškai augančios prekybos internetu. Šiais metais, nestabilių energijos kainų, sutrikusios prekių gamybos ir rekordinės infliacijos kontekste, „Juodasis penktadienis“ įgaus ypatingą reikšmę.

Europos vartotojų centro Lietuvoje (toliau – **EVC**) teisininkai dalijasi patarimais, kaip išvengti pardavėjų triukų, emocinio spaudimo ir apgaulės, kad „Juodojo penktadienio“ apsipirkimas atneštų naudą vartotojui.

1. Patikrinkite internetinės parduotuvės tikrumą.

Prieš pirkdami internetinėje parduotuvėje patikrinkite, ar ji yra tikra ir vadovaujasi saugumo protokoliais:

Įsitikinkite, kad internetinėje parduotuvėje nurodyti visi pardavėjo įmonės rekvizitai, bendrosios, pirkimo bei prekių pristatymo sąlygos. Ši informacija turi būti išsami ir atitikti internetinės parduotuvės turinį.

Patikrinkite nurodytą įmonės adresą. Nedvejokite įvesti nurodytą adresą į internetines žemėlapių paslaugas ir įsitikinkite, kad jis egzistuoja.

Paskambinkite internetinėje parduotuvėje nurodytais telefonų numeriais ir įsitikinkite, kad jie tikri bei atsiliepia nurodytos įmonės atstovas.

Pasidomėkite atsiliepimais apie internetinę parduotuvę, jos puslapį, pardavėjo įmonę. Šiam žingsniui remkitės trečiųjų šalių (nepriklausomais) šaltiniais – vartotojų atsiliepimų platformomis, forumais, informaciniais puslapiais ir pan.

2. Įsitikinkite pasiūlymo tikrumu.

Išpardavimo metu pardavėjas privalo pateikti dvi kainas – pasiūlymo kainą su nuolaida ir kainą prieš pasiūlymą. Pastaroji, pagal 2022 metų gegužės 28 d. Europos „Omnibus“ direktyvą, privalo būti mažiausia per pastarąsias 30 dienų.

„Visuomet vertėtų iš anksto pradėti stebėti kainas. Ypač brangesnių prekių, kurias planuojate įsigyti. Jei pastebėjote, kad prekės kaina padidėjo apytiksliai 30 dienų prieš „Juodąjį penktadienį“ ar kitą numatytą išpardavimą – galimai susiduriate su nesąžiningu pardavėju. Todėl pasvarstykite, ar tikrai verta įsigyti norimą prekę išpardavimo metu, ar geriau palaukti neplaninės nuolaidos“, – patarimu dalijasi **EVC** Lietuvoje vedėja dr. R. Balnienė.

Konkrečios prekės kainų kitimą taip pat galima pasitikrinti internetinėse kainų palyginimo platformose. Jei prekės kainos kreivė šoktelėjo labiau nei įprasta likus 30 dienų iki išpardavimo dienos – tai signalas apie pardavėjo gudrybes.

Kritiškai vertinkite itin didelės nuolaidos pasiūlymus. Jei prekė ar jos vertė jums žinoma, patikrinkite prekės pasiūlymus patikimose, ilgą laiką prekybine veikla užsiimančiose parduotuvėse. Jei prekės pasiūlymo kaina perpus mažesnė nei kitur, o internetinė parduotuvė jums nežinoma – didelė tikimybė, kad tai internetiniai sukčiai, norintys nugvelbti jūsų asmeninius duomenis (angl. „phishing“).

3. Nepasiduokite emociniam spaudimui.

Pirkdami internetu, veikiausiai, ne kartą pastebėjote pasirodančius įrašus „liko vos 3 prekės“ arba „šiuo metu šia preke domisi dar 100 pirkėjų“, arba „kažkas ką tik įsigijo šią prekę“. Tai yra vadinamieji „tamsieji moduliai“, kuriuos itin dažnai internete naudoja pardavėjai, siekdami emociškai paspausti potencialius pirkėjus. Išpardavimų metu jų naudojimas suintensyvėja, siekiant sukurti konkurencinę aplinką ir stygiaus jausmą.

Apsišarvuokite kantrybę, pasitelkite kritinį mąstymą ir nepasiduokite pardavėjo spaudimui „neatsisakyti šio kartą gyvenime pasitaikančio pasiūlymo“. Nepasiduoti emocijai ir spaudimui nėra lengva, tačiau atsiminkite – tai tik prekė. Pasijusite daug geriau supratus, kad nepakibote ant pardavėjo kabliuko.

4. Rinkitės tik saugų apmokėjimo būdą.

Jei atsiskaitote internetu, įsitikinkite, kad naudojate saugiu interneto ryšiu. Saugus interneto ryšys yra apsaugotas slaptažodžiais, duomenų kodavimu ir / arba virtualiu privačiuoju tinklu (VPN). Venkite vykdyti atsiskaitymus internetu, jei naudojate viešuoju interneto

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

ryšiu (pvz., kavinėje, oro uoste, viešbutyje ir pan.)

Įsitinkite, kad internetinė parduotuvė, kurioje nusprendėte pirkti turi duomenų saugumo sertifikatus. Internetinės parduotuvės interneto adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“. Interneto adreso eilutėje turi būti uždarytos spynos piktograma. Jei šių elementų nėra – geriau atsiskaitymų nevykdyti.

Pasirinkite neišsaugoti savo banko kortelės ir kitų atsiskaitymo duomenų internetinės parduotuvės paskyroje. Patogumas nevertas rizikos.

Jei turite galimybę, visada atsiskaitymams rinkitės kreditinę, o ne debetinę banko kortelę. Tokie mokėjimai yra apdrausti, lengviau užginčijami ir suteikia daugiau galimybių atgauti pinigus.

Jei jūsų turima banko kortelė palaiko vienkartinio numerio sugeneravimo paslaugą apsipirkimui internete – naudokite ją kiekvienam pirkimui.

Nustatykite sumos limitą vienkartiniam atsiskaitymui banko kortele.

Jei pardavėjas suteikia tokią galimybę, visuomet rinkitės atsiskaitymą po prekės pristatymo, pristatymo metu, išperkamą siunta arba pasinaudokite atsiskaitymo tarpininkų paslaugomis.

Venkite atsiskaitymo įprastu bankiniu pavedimu.

5. Žinokite savo teises ir garantijas.

Išpardavimo metu su nuolaida įsigyti prekei taikomi įprasti reikalavimai dėl garantijos ir vartotojų teisių. Nuolaidos taikymas yra pardavėjo pasirinkimas ir vartotojai išsaugo visas savo teises, nepriklausomai nuo siūlomoms prekės kainos.

Nuo 2022 metų teisinė prekės atitikties garantija taikoma ne tik fiziniams prekėms (buitinei technikai, elektronikai, drabužiams ir t. t.), bet ir skaitmeninėms prekėms bei paslaugoms (el. knygoms, programinei įrangai ir programėlėms, internetiniams mokymams, pramoginiams turiniui internete ir pan.), kurias perkate iš Lietuvoje ar kitoje ES valstybėje narėje registruoto pardavėjo (taip pat Norvegijoje ir Islandijoje).

Ši garantija galioja mažiausiai 2 metus nuo pirkimo dienos. Jei gavote nekokybišką, aprašymo ar užsakymo neatitinkančią prekę, ji sugedo ar nebūdingai nusidėvėjo per dvejų metų laikotarpį – galite pareikalauti pardavėjo pataisyti ar pakeisti prekę nauja arba, jei šie du sprendimai neįmanomi, grąžinti jums sumokėtus pinigus.

Prisiminkite: net pirkdami prekę per išpardavimą su nuolaida, turite teisę apsigalvoti ir ją grąžinti per 14 dienų. Prekę turi būti nenaudota, nepažeista ir išlaikiusi prekinę išvaizdą.

6. Patikrinkite, iš kur gaunate pirkinį ir ar verta jį pirkti.

„Juodasis penktadienis“ ir „Kibernetinis pirmadienis“ (technikos ir elektronikos išpardavimų diena išskirtinai internetu) – prekybinė tradicija paplitusi po visą pasaulį. Todėl pirkdami internetu galite susigundyti geresniais pasiūlymais iš trečiųjų šalių (pvz., JAV, Australijos, Jungtinės Karalystės, Azijos šalių). Bet ar tikrai pasiūlymas geresnis? Štai į ką turėtumėte atkreipti dėmesį:

Iš kurios pasaulio šalies prekė siunčiama. Jei prekę siunčia ne ES šalyje registruotas pardavėjas, įsitinkite, kad pardavėjas prekę jums išsiųs iš ES esančio sandėlio. Priešingu atveju gali tecti susimokėti maito, akcizo, PVM, tarpininkavimo paslaugų ir kitus mokesčius.

Prieš pirkdami susipažinkite su pristatymo įkainiais ir grąžinimo bei garantinio aptarnavimo taisyklėmis. Pardavėjui, registruotam ne ES šalyse (taip pat Norvegijoje ar Islandijoje), net turint sandėlius ES šalyse, galioja jo registracijos šalies įstatymai.

Kiekvienos šalies mokesčių sistema skiriasi. Įsitinkite, kad kaina su nuolaida nurodyta su visais mokesčiais. Pavyzdžiui, atskirose JAV valstijose mokesčiai gali skirtis ir gali būti neprivaloma juos nurodyti pasiūlymo kainoje.

Pasidomėkite garantinio aptarnavimo galimybėmis. Jei pardavėjas iš trečiųjų šalių taiko jums priimtina garantijos laikotarpį ir sąlygas, įsitinkite, ar jūsų šalyje yra šio pardavėjo garantinio aptarnavimo centrai. Garantinis aptarnavimas gali ilgai užtrukti ir papildomai kainuoti, jei prekę teks savo lėšomis siųsti į trečiąją šalį.

Perkant iš trečiųjų šalių, vartotojui galioja tos šalies įstatymuose nustatytos vartotojų teisės. Jas apginti gali būti itin sunku.

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

Daugiau informacijos apie Europos vartotojų teises rasite **Europos vartotojų centro** Lietuvoje internetiniame puslapyje **ecc.lt**

Šis pranešimas buvo finansuojamas Europos Sąjungos.

Šio pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo(s) atsakomybė; turinys negali būti vertinamas kaip atspindintis Europos Komisijos ir / ar Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

<https://sc.bns.lt/view/item/451239>

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Viena ryškiausių dienų komercijos pasaulyje – „Juodasis penktadienis“. Ši kasmetinės išpardavimų dienos tradicija užgimė JAV 1960-aisiais, siekiant padidinti prekeivių pelnus likus maždaug mėnesiui iki fiskalinių metų pabaigos. „Juodasis penktadienis“ vyksta kitą dieną po Padėkos dienos, paskutinį lapkričio penktadienį. Šiomet tai – lapkričio 25-oji.

Ši amerikietiška komercijos tradicija netruko pasklisti po pasaulį, ypač dėl eksponentiškai augančios prekybos internetu. Šiais metais, nestabilių energijos kainų, sutrikusios prekių gamybos ir rekordinės infliacijos kontekste, „Juodasis penktadienis“ įgaus ypatingą reikšmę.

Europos vartotojų centro Lietuvoje (toliau – **EVC**) teisininkai dalijasi patarimais, kaip išvengti pardavėjų triukų, emocinio spaudimo ir apgaulės, kad „Juodojo penktadienio“ apsipirkimas atneštų naudą vartotojui.

1. Patikrinkite internetinės parduotuvės tikrumą.

Prieš pirkdami internetinėje parduotuvėje patikrinkite, ar ji yra tikra ir vadovaujasi saugumo protokoliais:

Įsitikinkite, kad internetinėje parduotuvėje nurodyti visi pardavėjo įmonės rekvizitai, bendrosios, pirkimo bei prekių pristatymo sąlygos. Ši informacija turi būti išsami ir atitikti internetinės parduotuvės turinį.

Patikrinkite nurodytą įmonės adresą. Nedvejokite įvesti nurodytą adresą į internetines žemėlapių paslaugas ir įsitikinkite, kad jis egzistuoja.

Paskambinkite internetinėje parduotuvėje nurodytais telefonų numeriais ir įsitikinkite, kad jie tikri bei atsiliepia nurodytos įmonės atstovas.

Pasidomėkite atsiliepimais apie internetinę parduotuvę, jos puslapį, pardavėjo įmonę. Šiam žingsniui remkitės trečiųjų šalių (nepriklausomais) šaltiniais – vartotojų atsiliepimų platformomis, forumais, informaciniais puslapiais ir pan.

2. Įsitikinkite pasiūlymo tikrumu.

Išpardavimo metu pardavėjas privalo pateikti dvi kainas – pasiūlymo kainą su nuolaida ir kainą prieš pasiūlymą. Pastaroji, pagal 2022 metų gegužės 28 d. Europos „Omnibus“ direktyvą, privalo būti mažiausia per pastarąsias 30 dienų.

„Visuomet vertėtų iš anksto pradėti stebėti kainas. Ypač brangesnių prekių, kurias planuojate įsigyti. Jei pastebėjote, kad prekės kaina padidėjo apytiksliai 30 dienų prieš „Juodąjį penktadienį“ ar kitą numatytą išpardavimą – galimai susiduriate su nesąžiningu pardavėju. Todėl pasvarstykite, ar tikrai verta įsigyti norimą prekę išpardavimo metu, ar geriau palaukti neplaninės nuolaidos“, – patarimu dalijasi **EVC** Lietuvoje vedėja dr. R. Balnienė.

Konkrečios prekės kainų kitimą taip pat galima patikrinti internetinėse kainų palyginimo platformose. Jei prekės kainos kreivė šoktelėjo labiau nei įprasta likus 30 dienų iki išpardavimo dienos – tai signalas apie pardavėjo gudrybes.

Kritiškai vertinkite itin didelės nuolaidos pasiūlymus. Jei prekė ar jos vertė jums žinoma, patikrinkite prekės pasiūlymus patikimose, ilgą laiką prekybine veikla užsiimančiose parduotuvėse. Jei prekės pasiūlymo kaina perpus mažesnė nei kitur, o internetinė parduotuvė jums nežinoma – didelė tikimybė, kad tai internetiniai sukčiai, norintys nugvelbti jūsų asmeninius duomenis (angl. „phishing“).

3. Nepasiduokite emociniam spaudimui.

Pirkdami internetu, veikiausiai, ne kartą pastebėjote pasirodančius įrašus „liko vos 3 prekės“ arba „šiuo metu šia preke domisi dar 10 pirkėjų“, arba „kažkas ką tik įsigijo šią prekę“. Tai yra vadinamieji „tamsieji moduliai“, kuriuos itin dažnai internete naudoja pardavėjai, siekdami emociškai paspausti potencialius pirkėjus. Išpardavimų metu jų naudojimas suintensyvėja, siekiant sukurti konkurencinę aplinką ir stygiaus jausmą.

Apsišarvuokite kantrybę, pasitelkite kritinį mąstymą ir nepasiduokite pardavėjo spaudimui „neatsisakyti šio kartą gyvenime pasitaikančio pasiūlymo“. Nepasiduoti emocijai ir spaudimui nėra lengva, tačiau atsiminkite – tai tik prekė. Pasijusite daug geriau supratus, kad nepakibote ant pardavėjo kabliuko.

4. Rinkitės tik saugų apmokėjimo būdą.

Jei atsiskaitote internetu, įsitikinkite, kad naudojate saugiu interneto ryšiu. Saugus interneto ryšys yra apsaugotas slaptažodžiais, duomenų kodavimu ir / arba virtualiu privačiuoju tinklu (VPN). Venkite vykdyti atsiskaitymus internetu, jei naudojate viešuoju interneto

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

ryšiu (pvz., kavinėje, oro uoste, viešbutyje ir pan.)

Įsitikinkite, kad internetinė parduotuvė, kurioje nusprendėte pirkti turi duomenų saugumo sertifikatus. Internetinės parduotuvės interneto adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“. Interneto adreso eilutėje turi būti uždarytos spynos piktograma. Jei šių elementų nėra – geriau atsiskaitymų nevykdyti.

Pasirinkite neišsaugoti savo banko kortelės ir kitų atsiskaitymo duomenų internetinės parduotuvės paskyroje. Patogumas nevertas rizikos.

Jei turite galimybę, visada atsiskaitymams rinkitės kreditinę, o ne debetinę banko kortelę. Tokie mokėjimai yra apdrausti, lengviau užginčijami ir suteikia daugiau galimybių atgauti pinigus.

Jei jūsų turima banko kortelė palaiko vienkartinio numerio sugeneravimo paslaugą apsipirkimui internete – naudokite ją kiekvienam pirkimui.

Nustatykite sumos limitą vienkartiniam atsiskaitymui banko kortele.

Jei pardavėjas suteikia tokią galimybę, visuomet rinkitės atsiskaitymą po prekės pristatymo, pristatymo metu, išperkamą siunta arba pasinaudokite atsiskaitymo tarpininkų paslaugomis.

Venkite atsiskaitymo įprastu bankiniu pavedimu.

5. Žinokite savo teises ir garantijas.

Išpardavimo metu su nuolaida įsigyti prekei taikomi įprasti reikalavimai dėl garantijos ir vartotojų teisių. Nuolaidos taikymas yra pardavėjo pasirinkimas ir vartotojai išsaugo visas savo teises, nepriklausomai nuo siūlomos prekės kainos.

Nuo 2022 metų teisinė prekės atitikties garantija taikoma ne tik fiziniams prekėms (buitinei technikai, elektronikai, drabužiams ir t. t.), bet ir skaitmeninėms prekėms bei paslaugoms (el. knygoms, programinei įrangai ir programėlėms, internetiniams mokymams, pramoginiams turiniui internete ir pan.), kurias perkate iš Lietuvoje ar kitoje ES valstybėje narėje registruoto pardavėjo (taip pat Norvegijoje ir Islandijoje).

Ši garantija galioja mažiausiai 2 metus nuo pirkimo dienos. Jei gavote nekokybišką, aprašymo ar užsakymo neatitinkančią prekę, ji sugedo ar nebūdingai nusidėvėjo per dvejų metų laikotarpį – galite pareikalauti pardavėjo pataisyti ar pakeisti prekę nauja arba, jei šie du sprendimai neįmanomi, grąžinti jums sumokėtus pinigus.

Prisiminkite: net pirkdami prekę per išpardavimą su nuolaida, turite teisę apsigalvoti ir ją grąžinti per 14 dienų. Prekę turi būti nenaudota, nepažeista ir išlaikiusi prekinę išvaizdą.

6. Patikrinkite, iš kur gaunate pirkinį ir ar verta jį pirkti.

„Juodasis penktadienis“ ir „Kibernetinis pirmadienis“ (technikos ir elektronikos išpardavimų diena išskirtinai internetu) – prekybinė tradicija paplitusi po visą pasaulį. Todėl pirkdami internetu galite susigundyti geresniais pasiūlymais iš trečiųjų šalių (pvz., JAV, Australijos, Jungtinės Karalystės, Azijos šalių). Bet ar tikrai pasiūlymas geresnis? Štai į ką turėtumėte atkreipti dėmesį:

Iš kurios pasaulio šalies prekė siunčiama. Jei prekę siunčia ne ES šalyje registruotas pardavėjas, įsitikinkite, kad pardavėjas prekę jums išsiųs iš ES esančio sandėlio. Priešingu atveju gali tecti susimokėti maito, akcizo, PVM, tarpininkavimo paslaugų ir kitus mokesčius.

Prieš pirkdami susipažinkite su pristatymo įkainiais ir grąžinimo bei garantinio aptarnavimo taisyklėmis. Pardavėjui, registruotam ne ES šalyse (taip pat Norvegijoje ar Islandijoje), net turint sandėlius ES šalyse, galioja jo registracijos šalies įstatymai.

Kiekvienos šalies mokesčių sistema skiriasi. Įsitikinkite, kad kaina su nuolaida nurodyta su visais mokesčiais. Pavyzdžiui, atskirose JAV valstijose mokesčiai gali skirtis ir gali būti neprivaloma juos nurodyti pasiūlymo kainoje.

Pasidomėkite garantinio aptarnavimo galimybėmis. Jei pardavėjas iš trečiųjų šalių taiko jums priimtina garantijos laikotarpį ir sąlygas, įsitinkite, ar jūsų šalyje yra šio pardavėjo garantinio aptarnavimo centrai. Garantinis aptarnavimas gali ilgai užtrukti ir papildomai kainuoti, jei prekę teks savo lėšomis siųsti į trečiąją šalį.

Perkant iš trečiųjų šalių, vartotojui galioja tos šalies įstatymuose nustatytos vartotojų teisės. Jas apginti gali būti itin sunku.

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

Daugiau informacijos apie Europos vartotojų teises rasite **Europos vartotojų centro** Lietuvoje internetiniame puslapyje **ecc.lt**

Šis pranešimas buvo finansuojamas Europos Sąjungos.

Šio pranešimo turinys atspindi tik autoriaus poziciją bei yra jo(s) atsakomybė; turinys negali būti vertinamas kaip atspindintis Europos Komisijos ir / ar Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos (EISMEA) ar kitos Europos Sąjungos institucijos poziciją. Europos Komisija ir Agentūra neprisiima jokios atsakomybės už pateiktos informacijos panaudojimą.

Pranešimą paskelbė: Rasa Tiaškevičienė, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

Bendrinti

<https://www.litas.lt/juodasis-penktadienis-patarimai-kaip-ivsengti-pardaveju-triuku-ir-apgaules/>

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Viena ryškiausių dienų komercijos pasaulyje – „Juodasis penktadienis“ („Black friday“). Ši kasmetinės išpardavimų dienos tradicija užgimė JAV 1960-aisiais, siekiant padidinti prekeivių pelnus likus maždaug mėnesiui iki fiskalinių metų pabaigos. „Juodasis penktadienis“ vyksta kitą dieną po Padėkos dienos, paskutinį lapkričio penktadienį. Šiomet tai – lapkričio 25-oji.

Ši amerikietiška komercijos tradicija netruko pasklisti po pasaulį, ypač dėl eksponentiškai augančios prekybos internetu. Šiais metais, nestabilių energijos kainų, sutrikusios prekių gamybos ir rekordinės infliacijos kontekste, „Juodasis penktadienis“ įgaus ypatingą reikšmę.

Europos vartotojų centro Lietuvoje (toliau – **EVC**) teisininkai dalijasi patarimais, kaip išvengti pardavėjų triukų, emocinio spaudimo ir apgaulės, kad „Juodojo penktadienio“ apsipirkimas atneštų naudą vartotojui.

1. Patikrinkite internetinės parduotuvės tikrumą.

Prieš pirkdami internetinėje parduotuvėje patikrinkite, ar ji yra tikra ir vadovaujasi saugumo protokoliais:

Įsitinkite, kad internetinėje parduotuvėje nurodyti visi pardavėjo įmonės rekvizitai, bendrosios, pirkimo bei prekių pristatymo sąlygos. Ši informacija turi būti išsami ir atitikti internetinės parduotuvės turinį.

Patikrinkite nurodytą įmonės adresą. Nedvejokite įvesti nurodytą adresą į internetines žemėlapių paslaugas ir įsitinkite, kad jis egzistuoja.

Paskambinkite internetinėje parduotuvėje nurodytais telefonų numeriais ir įsitinkite, kad jie tikri bei atsiliepia nurodytos įmonės atstovams.

Pasidomėkite atsiliepimais apie internetinę parduotuvę, jos puslapį, pardavėjo įmonę. Šiam žingsniui remkitės trečiųjų šalių (nepriklausomais) šaltiniais – vartotojų atsiliepimų platformomis, forumais, informaciniais puslapiais ir pan.

2. Įsitinkite pasiūlymo tikrumu.

Išpardavimo metu pardavėjas privalo pateikti dvi kainas – pasiūlymo kainą su nuolaida ir kainą prieš pasiūlymą. Pastaroji, pagal 2022 metų gegužės 28 d. Europos „Omnibus“ direktyvą, privalo būti mažiausia per pastarąsias 30 dienų.

„Visuomet vertėtų iš anksto pradėti stebėti kainas. Ypač brangesnių prekių, kurias planuojate įsigyti. Jei pastebėjote, kad prekės kaina padidėjo apytiksliai 30 dienų prieš „Juodąjį penktadienį“ ar kitą numatytą išpardavimą – galimai susiduriate su nesąžiningu pardavėju. Todėl pasvarstykite, ar tikrai verta įsigyti norimą prekę išpardavimo metu, ar geriau palaukti neplaninės nuolaidos“, – patarimu dalijasi **EVC** Lietuvoje vedėja dr. R. Balnienė.

Konkrečios prekės kainų kitimą taip pat galima pasitikrinti internetinėse kainų palyginimo platformose. Jei prekės kainos kreivė šoktelėjo labiau nei įprasta likus 30 dienų iki išpardavimo dienos – tai signalas apie pardavėjo gudrybes.

Kritiškai vertinkite itin didelės nuolaidos pasiūlymus. Jei prekė ar jos vertė jums žinoma, patikrinkite prekės pasiūlymus patikimose, ilgą laiką prekybine veikla užsiimančiose parduotuvėse. Jei prekės pasiūlymo kaina perpus mažesnė nei kitur, o internetinė parduotuvė jums nežinoma – didelė tikimybė, kad tai internetiniai sukčiai, norintys nugvelbti jūsų asmeninius duomenis (angl. „phishing“).

3. Nepasiduokite emociniam spaudimui.

Pirkdami internetu, veikiausiai, ne kartą pastebėjote pasirodančius įrašus „liko vos 3 prekės“ arba „šiuo metu šia preke domisi dar 20 pirkėjų“, arba „kažkas ką tik įsigijo šią prekę“. Tai yra vadinamieji „tamsieji moduliai“, kuriuos itin dažnai internete naudoja pardavėjai, siekdami emociškai paspausti potencialius pirkėjus. Išpardavimų metu jų naudojimas suintensyvėja, siekiant sukurti konkurencinę aplinką ir stygiaus jausmą.

Apsišarvuokite kantrybę, pasitelkite kritinį mąstymą ir nepasiduokite pardavėjo spaudimui „neatsisakyti šio kartą gyvenime pasitaikančio pasiūlymo“. Nepasiduoti emocijai ir spaudimui nėra lengva, tačiau atsiminkite – tai tik prekė. Pasijusite daug geriau supratę, kad nepakibote ant pardavėjo kabliuko.

4. Rinkitės tik saugų apmokėjimo būdą.

Jei atsiskaitote internetu, įsitinkite, kad naudojate saugiu interneto ryšiu. Saugus interneto ryšys yra apsaugotas slaptažodžiais, duomenų kodavimu ir / arba virtualiu privačiuoju tinklu (VPN). Venkite vykdyti atsiskaitymus internetu, jei naudojate viešuoju interneto

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

ryšiu (pvz., kavinėje, oro uoste, viešbutyje ir pan.)

Įsitikinkite, kad internetinė parduotuvė, kurioje nusprendėte pirkti turi duomenų saugumo sertifikatus. Internetinės parduotuvės interneto adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“. Interneto adreso eilutėje turi būti uždarytos spynos piktograma. Jei šių elementų nėra – geriau atsiskaitymų nevykdyti.

Pasirinkite neišsaugoti savo banko kortelės ir kitų atsiskaitymo duomenų internetinės parduotuvės paskyroje. Patogumas nevertas rizikos.

Jei turite galimybę, visada atsiskaitymams rinkitės kreditinę, o ne debetinę banko kortelę. Tokie mokėjimai yra apdrausti, lengviau užginčijami ir suteikia daugiau galimybių atgauti pinigus.

Jei jūsų turima banko kortelė palaiko vienkartinio numerio sugeneravimo paslaugą apsipirkimui internete – naudokite ją kiekvienam pirkimui.

Nustatykite sumos limitą vienkartiniam atsiskaitymui banko kortele.

Jei pardavėjas suteikia tokią galimybę, visuomet rinkitės atsiskaitymą po prekės pristatymo, pristatymo metu, išperkamą siunta arba pasinaudokite atsiskaitymo tarpininkų paslaugomis.

Venkite atsiskaitymo įprastu bankiniu pavedimu.

5. Žinokite savo teises ir garantijas.

Išpardavimo metu su nuolaida įsigyti prekei taikomi įprasti reikalavimai dėl garantijos ir vartotojų teisių. Nuolaidos taikymas yra pardavėjo pasirinkimas ir vartotojai išsaugo visas savo teises, nepriklausomai nuo siūlomos prekės kainos.

Nuo 2022 metų teisinė prekės atitikties garantija taikoma ne tik fiziniams prekėms (buitinei technikai, elektronikai, drabužiams ir t. t.), bet ir skaitmeninėms prekėms bei paslaugoms (el. knygoms, programinei įrangai ir programėms, internetiniams mokymams, pramoginiam turiniui internete ir pan.), kurias perkate iš Lietuvoje ar kitoje ES valstybėje narėje registruoto pardavėjo (taip pat Norvegijoje ir Islandijoje).

Ši garantija galioja mažiausiai 2 metus nuo pirkimo dienos. Jei gavote nekokybišką, aprašymo ar užsakymo neatitinkančią prekę, ji sugedo ar nebūdingai nusidėvėjo per dvejų metų laikotarpį – galite pareikalauti pardavėjo pataisyti ar pakeisti prekę nauja arba, jei šie du sprendimai neįmanomi, grąžinti jums sumokėtus pinigus.

Prisiminkite: net pirkdami prekę per išpardavimą su nuolaida, turite teisę apsigalvoti ir ją grąžinti per 14 dienų. Prekė turi būti nenaudota, nepažeista ir išlaikusi prekinę išvaizdą.

6. Patikrinkite, iš kur gaunate pirkinį ir ar verta jį pirkti.

„Juodasis penktadienis“ ir „Kibernetinis pirmadienis“ (technikos ir elektronikos išpardavimų diena išskirtinai internetu) – prekybinė tradicija paplitusi po visą pasaulį. Todėl pirkdami internetu galite susigundyti geresniais pasiūlymais iš trečiųjų šalių (pvz., JAV, Australijos, Jungtinės Karalystės, Azijos šalių). Bet ar tikrai pasiūlymas geresnis? Štai į ką turėtumėte atkreipti dėmesį:

Iš kurios pasaulio šalies prekė siunčiama. Jei prekę siunčia ne ES šalyje registruotas pardavėjas, įsitikinkite, kad pardavėjas prekę jums išsiųs iš ES esančio sandėlio. Priešingu atveju gali tekti susimokėti maito, akcizo, PVM, tarpininkavimo paslaugų ir kitus mokesčius.

Prieš pirkdami susipažinkite su pristatymo įkainiais ir grąžinimo bei garantinio aptarnavimo taisyklėmis. Pardavėjui, registruotam ne ES šalyse (taip pat Norvegijoje ar Islandijoje), net turint sandėlius ES šalyse, galioja jo registracijos šalies įstatymai.

Kiekvienos šalies mokesčių sistema skiriasi. Įsitikinkite, kad kaina su nuolaida nurodyta su visais mokesčiais. Pavyzdžiui, atskirose JAV valstijose mokesčiai gali skirtis ir gali būti neprivaloma juos nurodyti pasiūlymo kainoje.

Pasidomėkite garantinio aptarnavimo galimybėmis. Jei pardavėjas iš trečiųjų šalių taiko jums priimtina garantijos laikotarpį ir sąlygas, įsitinkite, ar jūsų šalyje yra šio pardavėjo garantinio aptarnavimo centrai. Garantinis aptarnavimas gali ilgai užtrukti ir papildomai kainuoti, jei prekė teks savo lėšomis siųsti į trečiąją šalį.

Perkant iš trečiųjų šalių, vartotojui galioja tos šalies įstatymuose nustatytos vartotojų teisės. Jas apginti gali būti itin sunku.

Šaltinis: Jonavoszinios.lt

Publikavimo data: 2022-11-23, trečiadienis

Regionas: Kaunas

Adresas (URL): <https://www.jonavoszinios.lt/naujiena/juodasis-penktadienis-patarimai-kaip-isevngti...>

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

Daugiau informacijos apie Europos vartotojų teises rasite **Europos vartotojų centro** Lietuvoje internetiniame puslapyje **ecc.lt**

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos inf.

<https://www.jonavoszinios.lt/naujiena/juodasis-penktadienis-patarimai-kaip-isevngti-pardaveju-triuku-ir-apgaules>

Atmintinė: juodasis penktadienis jau čia pat, kaip apsipirkti atsakingai?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Juodąjį penktadienį skelbiantys pardavėjai žada solidžias nuolaidas – juk galimybė prekę įsigyti pigiau yra vienas svarbiausių veiksmų renkantis pirkinį. Tačiau vartotojų teisių gynėjai skatina neskubėti ir pirkti atsakingai.

Pirmiausia, ką turėtumėte padaryti atradę norimą pirkinį – įdėmiai perskaityti akcijos sąlygas. Patikrinkite jos laikotarpį, palyginkite kitų pardavėjų siūlymus, atkreipkite dėmesį, ar pasiūlymas galioja fiziniame ar el. parduotuvėje. Įsitinkite, kad skelbiamoje akcijoje nėra išimčių. Pavyzdžiui, „Nuolaidos iki 70 proc.“ arba „Nuolaidos viskam, išskyrus...“ reiškia, kad pasiūlymas turi papildomų sąlygų.

Jei žadėta nuolaida nebuvo pritaikyta arba pastebėjote klaidinančias akcijos sąlygas, kreipkitės į pardavėją. Tuo atveju, kai pardavėjas registruotas Lietuvoje, apie tai praneškite Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai (VVTAT).

Jei perkate iš užsienio, apginti vartotojo teises, kai pardavėjas registruotas ne ES, gali būti sudėtinga.

VVTAT nagrinėja vartojimo ginčus, kai vartotojas ir verslininkas registruoti Lietuvoje, **Europos vartotojų centras (EVC)** teikia nemokamą pagalbą, jei kilo problemų su kitoje ES šalyje, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje registruotu pardavėju/paslaugų teikėju.

Apsisprendus pirkti, prekę svarbu ją apžiūrėti ne tik lankantis fiziniame parduotuvėje, bet ir atsiimant iš kurjerio. Pasirašę, kad gavote nepažeistą prekę jos neišpakavę, rizikuojate prisiimti pasekmes, jei pirkinys turėtų mechaninių pažeidimų. Daugiau informacijos „Prekės patikrinimo teisės“ atmintinėje .

Reiktų žinoti, kad pasinaudoti 14 dienų kokybiškos prekės keitimo bei grąžinimo galimybe galite ir jei ją pirkote per išpardavimą. Grąžinama prekė turi būti nenaudota ir nepraradusi prekinės išvaizdos, kartu su pirkimą įrodančiu dokumentu.

Visą sąrašą negrąžintinų prekių įsigytų:

fiziniame parduotuvėje rasite Mažmeninės prekybos taisyklėse ,internetinėje parduotuvėje – Civiliniame kodekse (ieškoti 6.228(10) str.).

Jei nutiko taip, kad įsigytos prekės negavote, bet su pardavėju susisiekti nepavyksta, tais atvejais, kai už pirkinį atsiskaitėte kortele, galite kreiptis į savo banką ir prašyti pinigų susigrąžinimo (angl. charge back) procedūros. Prekių ir paslaugų pirkimas internetu mokant kredito kortele yra vienas saugiausių būdų atsiskaityti. Jei pardavėjas suteikia galimybę atsiskaityti už prekę jos pristatymo metu – rinkitės šį, – tai saugiausias būdas.

Turėkite omenyje ir tai, kad internetinėje erdvėje patiklių pirkėjų gali tykoti sukčiai . Todėl, prieš užsakydami prekę, atidžiai įvertinkite el. parduotuvę.

! Atkreipkite dėmesį, ar pardavėjas nurodo buveinės adresą, telefono numerį, el. pašto adresą. Jei pardavėjas nenurodo kontaktinių duomenų, kilus ginčui, gali būti sudėtinga jį surasti.

Artėjant didiesiems išpardavimams, **EVC** kviečia žaisti žaidimą ir patikrinti, ar žinote, kaip saugiai apsipirkti internetu.

Šaltinis: VVTAT

2022-11-23 Continue Reading

Previous Per metus Palangos paplūdimio plotis neatsistatė – priešingai, dar labiau susiaurėjo

Next Energetikos ministerija neigia, jog rengiamasi keisti gaminančių vartotojų modelį, kai yra taikomas kaupimo laikotarpis

<http://www.ltnews.lt/2022/11/23/atmintine-juodasis-penktadienis-jau-cia-pat-kaip-apsipirkti-atsakingai/>

Metinė vartotojų konferencija „Etika ir sąžinė“ anonsas

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Renginio tipas: Renginio transliacija internete

Renginio data: Ketvirtadienis, 2022 m. lapkričio 24 d.

Renginio pradžia: 10:00

Renginio pabaiga: Ketvirtadienis, 2022 m. lapkričio 24 d.

Renginio vieta: <https://www.facebook.com/events/3379939145623445>

Kviečiame stebėti internete metinę Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (VVTAT) ir **Europos vartotojų centro** Lietuvoje (**EVC**) organizuojamą konferenciją tema „Etika ir sąžinė“.

Konferenciją moderuos Darius Matas.

KONFERENCIJOS PROGRAMA:

10.00 – 10.10 Ewelinos Dobrowolskos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministrės sveikinimo žodis.

10.10 – 11.20 Vartotojų iššūkiai šiandien. Ekonominė krizė, karas ir IT plėtra, agresyvi rinkodara. Kiek sąžininga manipuliuoti vartotojų jautrumu? Savo įžvalgomis dalinsis:

- Goda Aleksaitė, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktorė,
- Laimutė Pilukaitė, EK atstovybės politikos analizės ir apžvalgos grupės vadovė,
- Andrius Romanovskis, Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas,
- Dr. Zita Čeponytė, Lietuvos vartotojų instituto prezidentė,
- Brolis Evaldas, Dvasininkų bendruomenės atstovas.

11.20 – 11.50 Pertrauka

11.50 – 13.00 Etika ir sąžinė verslui (ne)būdinga – apvalaus stalo diskusija Diskusijos dalyviai:

- Dovilė Filmanavičiūtė ir Mantas Rimkevičius (UAB „Cgates“ atstovai),
- Evelina Gruzdienė (Lietuvos vartotojų organizacijų aljanso tarybos narė),
- Jekaterina Rojaka (ekonomistė),
- Rūta Vainienė (Lietuvos prekybos įmonių asociacijos direktorė),
- Ieva Valeškaitė (Ekonomikos ir inovacijų viceministrė).

Kviečiame dalyvauti!

<https://sc.bns.lt/view/item/451399>

Ryt – juodasis penktadienis. Kaip apsipirkti atsakingai?

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

Juodąjį penktadienį skelbiantys pardavėjai žada solidžias nuolaidas – juk galimybė prekę įsigyti pigiau yra vienas svarbiausių veiksnių renkantis pirkinius. Tačiau vartotojų teisių gynėjai skatina neskubėti ir pirkti atsakingai.

Pirmiausia, ką turėtumėte padaryti atradę norimą pirkinį – įdėmiai perskaityti akcijos sąlygas. Patikrinkite jos laikotarpį, palyginkite kitų pardavėjų siūlymus, atkreipkite dėmesį, ar pasiūlymas galioja fizinėje ar el. parduotuvėje. Įsitinkite, kad skelbiamoje akcijoje nėra išimčių. Pavyzdžiui, „Nuolaidos iki 70 proc.“ arba „Nuolaidos viskam, išskyrus...“ reiškia, kad pasiūlymas turi papildomų sąlygų.

Jei žadėta nuolaida nebuvo pritaikyta arba pastebėjote klaidinančias akcijos sąlygas, kreipkitės į pardavėją. Tuo atveju, kai pardavėjas registruotas Lietuvoje, apie tai praneškite Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai (VVTAT).

Jei perkate iš užsienio, apginti vartotojo teises, kai pardavėjas registruotas ne ES, gali būti sudėtinga. VVTAT nagrinėja vartojimo ginčus, kai vartotojas ir verslininkas registruoti Lietuvoje, o **Europos vartotojų centras (EVC)** teikia nemokamą pagalbą, jei kilo problemų su kitoje ES šalyje, Norvegijoje, Islandijoje ar Jungtinėje Karalystėje registruotu pardavėju/paslaugų teikėju.

Prekę apžiūrėkite

Apsisprendus pirkti, prekę svarbu ją apžiūrėti ne tik lankantis fizinėje parduotuvėje, bet ir atsiimant iš kurjerio. Pasirašę, kad gavote nepažeistą prekę jos neišpakavę, rizikuojate prisiimti pasekmes, jei pirkinys turėtų mechaninių pažeidimų.

Reiktų žinoti, kad pasinaudoti 14 dienų kokybiškos prekės keitimo bei grąžinimo galimybe galite ir jei ją pirkote per išpardavimą. Grąžinama prekė turi būti nenaudota ir nepraradusi prekinės išvaizdos, kartu su pirkimą įrodančiu dokumentu.

Atkreipkite dėmesį, kad ne visas prekes galima grąžinti pardavėjui. Visą sąrašą negrąžintinų prekių, įsigytų fizinėje parduotuvėje rasite Mažmeninės prekybos taisyklėse, o pirktų internetinėje parduotuvėje – Civiliniame kodekse (ieškoti 6.228(10) str.).

Jei nutiko taip, kad įsigytos prekės negavote, bet su pardavėju susisiekti nepavyksta, tais atvejais, kai už pirkinį atsiskaitėte kortele, galite kreiptis į savo banką ir prašyti pinigų susigrąžinimo (angl. charge back) procedūros. Prekių ir paslaugų pirkimas internetu mokant kredito kortele yra vienas saugiausių būdų atsiskaityti. Jei pardavėjas suteikia galimybę atsiskaityti už prekę jos pristatymo metu – rinkitės šį, – tai saugiausias būdas.

Saugokitės sukčių

Turėkite omenyje ir tai, kad internetinėje erdvėje patiklių pirkėjų gali tykoti sukčiai, todėl, prieš užsakydami prekę, atidžiai įvertinkite el. parduotuvę.

Atkreipkite dėmesį, ar pardavėjas nurodo buveinės adresą, telefono numerį, el. pašto adresą. Jei pardavėjas nenurodo kontaktinių duomenų, kilus ginčui, gali būti sudėtinga jį surasti.

Parengta pagal VVTAT inf.

https://muge.eu/ryt-juodasis-penktadienis-kaip-apsipirkti-atsakingai/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=ryt-juodasis-penktadienis-kaip-apsipirkti-atsakingai

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės

Rasti raktažodžiai: **Europos vartotojų centras**

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės

Viena ryškiausių dienų komercijos pasaulyje – „Juodasis penktadienis“. Ši kasmetinės išpardavimų dienos tradicija užgimė JAV 1960-aisiais, siekiant padidinti prekeivių pelnus likus maždaug mėnesiui iki fiskalinių metų pabaigos. „Juodasis penktadienis“ vyksta kitą dieną po Padėkos dienos, paskutinį lapkričio penktadienį. Šiemet tai – lapkričio 25-oji.

Asociatyvi „Pixabay“ nuotr.

Ši amerikietiška komercijos tradicija netruko pasklisti po pasaulį, ypač dėl eksponentiškai augančios prekybos internetu. Šiais metais, nestabilių energijos kainų, sutrikusios prekių gamybos ir rekordinės infliacijos kontekste, „Juodasis penktadienis“ įgaus ypatingą reikšmę.

Europos vartotojų centro Lietuvoje (toliau – **EVC**) teisininkai dalijasi patarimais, kaip išvengti pardavėjų triukų, emocinio spaudimo ir apgaulės, kad „Juodojo penktadienio“ apsipirkimas atneštų naudą vartotojui.

1. Patikrinkite internetinės parduotuvės tikrumą.

Prieš pirkdami internetinėje parduotuvėje patikrinkite, ar ji yra tikra ir vadovaujasi saugumo protokolais:

Įsitinkite, kad internetinėje parduotuvėje nurodyti visi pardavėjo įmonės rekvizitai, bendrosios, pirkimo bei prekių pristatymo sąlygos. Ši informacija turi būti išsami ir atitikti internetinės parduotuvės turinį.

Patikrinkite nurodytą įmonės adresą. Nedvejokite įvesti nurodytą adresą į internetines žemėlapių paslaugas ir įsitinkite, kad jis egzistuoja.

Paskambinkite internetinėje parduotuvėje nurodytais telefonų numeriais ir įsitinkite, kad jie tikri bei atsiliepia nurodytos įmonės atstovams.

Pasidomėkite atsiliepimais apie internetinę parduotuvę, jos puslapį, pardavėjo įmonę. Šiam žingsniui remkitės trečiųjų šalių (nepriklausomais) šaltiniais – vartotojų atsiliepimų platformomis, forumais, informaciniais puslapiais ir pan.

2. Įsitinkite pasiūlymo tikrumu.

Išpardavimo metu pardavėjas privalo pateikti dvi kainas – pasiūlymo kainą su nuolaida ir kainą prieš pasiūlymą. Pastaroji, pagal 2022 metų gegužės 28 d. Europos „Omnibus“ direktyvą, privalo būti mažiausia per pastarąsias 30 dienų.

„Visuomet vertėtų iš anksto pradėti stebėti kainas. Ypač brangesnių prekių, kurias planuojate įsigyti. Jei pastebėjote, kad prekės kaina padidėjo apytiksliai 30 dienų prieš „Juodąjį penktadienį“ ar kitą numatytą išpardavimą – galimai susiduriate su nesąžiningu pardavėju. Todėl pasvarstykite, ar tikrai verta įsigyti norimą prekę išpardavimo metu, ar geriau palaukti neplaninės nuolaidos“, – patarimu dalijasi **EVC** Lietuvoje vedėja dr. R. Balnienė.

Konkrečios prekės kainų kitimą taip pat galima patikrinti internetinėse kainų palyginimo platformose. Jei prekės kainos kreivė šoktelėjo labiau nei įprasta likus 30 dienų iki išpardavimo dienos – tai signalas apie pardavėjo gudrybes.

Kritiškai vertinkite itin didelės nuolaidos pasiūlymus. Jei prekė ar jos vertė jums žinoma, patikrinkite prekės pasiūlymus patikimose, ilgą laiką prekybine veikla užsiimančiose parduotuvėse. Jei prekės pasiūlymo kaina perpus mažesnė nei kitur, o internetinė parduotuvė jums nežinoma – didelė tikimybė, kad tai internetiniai sukčiai, norintys nugvelbti jūsų asmeninius duomenis (angl. „phishing“).

3. Nepasiduokite emociniam spaudimui.

Pirkdami internetu, veikiausiai, ne kartą pastebėjote pasirodančius įrašus „liko vos 3 prekės“ arba „šiuo metu šia preke domisi dar 20 pirkėjų“, arba „kažkas ką tik įsigijo šią prekę“. Tai yra vadinamieji „tamsieji moduliai“, kuriuos itin dažnai internete naudoja pardavėjai, siekdami emociškai paspausti potencialius pirkėjus. Išpardavimų metu jų naudojimas suintensyvėja, siekiant sukurti konkurencinę aplinką ir stygiaus jausmą.

Apsišarvuokite kantrybe, pasitelkite kritinį mąstymą ir nepasiduokite pardavėjo spaudimui „neatsisakyti šio kartą gyvenime pasitaikančio pasiūlymo“. Nepasiduoti emocijai ir spaudimui nėra lengva, tačiau atsiminkite – tai tik prekė. Pasijusite daug geriau supratę, kad nepakibote ant pardavėjo kabliuko.

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

4. Rinkitės tik saugų apmokėjimo būdą.

Jei atsiskaitote internetu, įsitikinkite, kad naudojate saugiu interneto ryšiu. Saugus interneto ryšys yra apsaugotas slaptažodžiais, duomenų kodavimu ir / arba virtualiu privačiuoju tinklu (VPN). Venkite vykdyti atsiskaitymus internetu, jei naudojate viešuoju interneto ryšiu (pvz., kavinėje, oro uoste, viešbutyje ir pan.)

Įsitikinkite, kad internetinė parduotuvė, kurioje nusprendėte pirkti turi duomenų saugumo sertifikatus. Internetinės parduotuvės interneto adresas turi prasidėti „https“, o ne „http“. Interneto adreso eilutėje turi būti uždarytos spynos piktograma. Jei šių elementų nėra – geriau atsiskaitymų nevykdyti.

Pasirinkite neišsaugoti savo banko kortelės ir kitų atsiskaitymo duomenų internetinės parduotuvės paskyroje. Patogumas nevertas rizikos.

Jei turite galimybę, visada atsiskaitymams rinkitės kreditinę, o ne debetinę banko kortelę. Tokie mokėjimai yra apdrausti, lengviau užginčijami ir suteikia daugiau galimybių atgauti pinigus.

Jei jūs turite banko kortelę palaiko vienkartinio numerio sugeneravimo paslaugą apsipirkimui internete – naudokite ją kiekvienam pirkimui.

Nustatykite sumos limitą vienkartiniam atsiskaitymui banko kortele.

Jei pardavėjas suteikia tokią galimybę, visuomet rinkitės atsiskaitymą po prekės pristatymo, pristatymo metu, išperkamą siunta arba pasinaudokite atsiskaitymo tarpininkų paslaugomis.

Venkite atsiskaitymo įprastu bankiniu pavedimu.

5. Žinokite savo teises ir garantijas.

Išpardavimo metu su nuolaida įsigyti prekei taikomi įprasti reikalavimai dėl garantijos ir vartotojų teisių. Nuolaidos taikymas yra pardavėjo pasirinkimas ir vartotojai išsaugo visas savo teises, nepriklausomai nuo siūlomos prekės kainos.

Nuo 2022 metų teisinė prekės atitikties garantija taikoma ne tik fiziniams prekėms (buitinei technikai, elektronikai, drabužiams ir t. t.), bet ir skaitmeninėms prekėms bei paslaugoms (el. knygoms, programinei įrangai ir programėms, internetiniams mokymams, pramoginiam turiniui internete ir pan.), kurias perkate iš Lietuvoje ar kitoje ES valstybėje narėje registruoto pardavėjo (taip pat Norvegijoje ir Islandijoje).

Ši garantija galioja mažiausiai 2 metus nuo pirkimo dienos. Jei gavote nekokybišką, aprašymo ar užsakymo neatitinkančią prekę, ji sugedo ar nebūdingai nusidėvėjo per dvejų metų laikotarpį – galite pareikalauti pardavėjo pataisyti ar pakeisti prekę nauja arba, jei šie du sprendimai neįmanomi, grąžinti jums sumokėtus pinigus.

Prisiminkite: net pirkdami prekę per išpardavimą su nuolaida, turite teisę apsigalvoti ir ją grąžinti per 14 dienų. Prekė turi būti nenaudota, nepažeista ir išlaikusi prekinę išvaizdą.

6. Patikrinkite, iš kur gaunate pirkinį ir ar verta jį pirkti.

„Juodasis penktadienis“ ir „Kibernetinis pirmadienis“ (technikos ir elektronikos išpardavimų diena išskirtinai internetu) – prekybinė tradicija paplitusi po visą pasaulį. Todėl pirkdami internetu galite susigundyti geresniais pasiūlymais iš trečiųjų šalių (pvz., JAV, Australijos, Jungtinės Karalystės, Azijos šalių). Bet ar tikrai pasiūlymas geresnis? Štai į ką turėtumėte atkreipti dėmesį:

Iš kurios pasaulio šalies prekė siunčiama. Jei prekė siunčia ne ES šalyje registruotas pardavėjas, įsitikinkite, kad pardavėjas prekę jums išsiųs iš ES esančio sandėlio. Priešingu atveju gali tekti susimokėti maito, akcizo, PVM, tarpininkavimo paslaugų ir kitus mokesčius.

Prieš pirkdami susipažinkite su pristatymo įkainiais ir grąžinimo bei garantinio aptarnavimo taisyklėmis. Pardavėjui, registruotam ne ES šalyse (taip pat Norvegijoje ar Islandijoje), net turint sandėlius ES šalyse, galioja jo registracijos šalies įstatymai.

Kiekvienos šalies mokesčių sistema skiriasi. Įsitikinkite, kad kaina su nuolaida nurodyta su visais mokesčiais. Pavyzdžiui, atskirose JAV valstijose mokesčiai gali skirtis ir gali būti neprivaloma juos nurodyti pasiūlymo kainoje.

Pasidomėkite garantinio aptarnavimo galimybėmis. Jei pardavėjas iš trečiųjų šalių taiko jums priimtina garantijos laikotarpį ir sąlygas,

„Juodasis penktadienis“ – patarimai kaip išvengti pardavėjų triukų ir apgaulės (... tęsinys)

įsitinkite, ar jūsų šalyje yra šio pardavėjo garantinio aptarnavimo centrai. Garantinis aptarnavimas gali ilgai užtrukti ir papildomai kainuoti, jei prekę teks savo lėšomis siųsti į trečiąją šalį.

Perkant iš trečiųjų šalių, vartotojui galioja tos šalies įstatymuose nustatytos vartotojų teisės. Jas apginti gali būti itin sunku.

<http://www.elektronika.lt/patarimai/ivairus/85138/juodasis-penktadienis-patarimai-kaip-ivengti-pardaveju-triuku-ir-apgaules/>

Šaltinis: Ekspres nedelia
Publikavimo data: 2022-12-15, ketvirtadienis
Puslapis: 22
Plotas: 182 kv. cm
Tiražas: 25000

Rasti raktažodžiai: Европейский центр потребителей

НЕУДАЧНАЯ ПОКУПКА

Три месяца назад заказал по интернету в Польше шведскую стенку для ребенка, хотел подарить на новогодние праздники. Но никак не удается ее получить или хотя бы вернуть деньги. Очень нужна консультация специалиста. Подскажите, куда мне обратиться?

Вальдемар Л.

Если продавец не реагирует на ваши письма, вы можете обратиться в **Европейский центр потребителей** при Государственной службе по защите прав потребителей, которая находится по адресу: ул. Вильняус, 25, каб. 103, LT-01402, Вильнюс, или по эл. почте info@ecc.lt.

Телефон для консультаций (8-5) 265 0368, к сожалению, пока временно не работает, поэтому следует обращаться по эл. почте ECCNET-LT@ec.europa.eu

Проконсультироваться также можно в Государственной службе по защите прав потребителей по тел. +370 5 262 67 51 или по эл. почте taryba@vvtat.lt.

Кстати, в национальное законодательство всех государств-членов ЕС внесены положения Директивы Европарламента и Совета Европы 2011/83/ЕС, связанные с договорами купли-продажи, заключенными дистанционным путем. Согласно ст. 18 директивы продавец обязан доставить заказанный товар в течение оговоренного срока, а если о сроке договорено не было, товар должен быть доставлен в кратчайшие сроки, не позднее, чем в течение 30 дней со дня заключения договора.

Если продавец не выполнил свои обязательства и не доставил товар в согласованный с покупателем срок (если он не согласован, то в течение 30 дней), потребитель может потребовать (с учетом обстоятельств) доставить товар в дополнительный срок. Если же и в этот срок товар не

доставлен, потребитель имеет право расторгнуть договор и потребовать вернуть уплаченные деньги.

Следовательно, потребитель должен сначала обратиться к продавцу и потребовать доставить товар в течение продленного срока, а если товар все равно не доставлен, он может расторгнуть договор купли-продажи и потребовать от продавца вернуть деньги.

Если продавец не возвращает уплаченные за не доставленный товар деньги, а потребитель оплатил товар через посредническую компанию, которая предоставляет в том числе услугу возврата денег, о возникшей проблеме следует информировать посредника.

Если оплата была произведена с помощью кредитной или дебетовой банковской карты, следует обратиться в банк и опротестовать произведенную оплату. Некоторые банки предлагают услугу возврата денег, если заказанный товар не доставлен.

Если потребителю не удастся вернуть свои деньги вышеуказанными способами, он может обратиться в **Европейский центр потребителей** по месту жительства.

